

EUROJUST

Årsrapport 2015

Criminal justice across borders

Eurojust supports national authorities in the efficient coordination of investigations and prosecutions of serious and organised cross-border crime

© Eurojust, 2016

Denna utgåva gäller för perioden 1 januari 2015 till 31 december 2015

Katalognummer: QP-AA-16-001-SV-N

ISBN: 978-92-9490-035-7

ISSN: 2443-6658

DOI: 10.2812/91890

För frågor:

Telefon: + 31 70 412 5000

E-post: info@eurojust.europa.eu

Webbplats: www.eurojust.europa.eu

Årsrapport 2015

Eurojusts årsrapport 2015 har översatts till svenska från den engelska originalversionen. Den svenska översättningen av Eurojusts Årsrapport för 2015 har inte godkänts av det svenska kontoret. Vid eventuella oklarheter var god konsultera den engelska versionen.

Index

Förord	7
Sammanfattning	9
Eurojust, en översikt.....	13

Kapitel 1 Eurojusts verktyg

1.1 Eurojusts samordningsmöten.....	15
1.2 Eurojusts samordningscentraler	16
1.3 Eurojusts diariesystem	17
1.4 Eurojust och JIT	18
Tidslinje: årets händelser	24

Kapitel 2 Eurojusts arbete

2.1 Eurojusts arbete med prioriterade brottstyper	27
2.1.1 Terrorism.....	28
2.1.2 Databrott.....	32
2.1.3 Människosmuggling.....	34
2.1.4 Människohandel.....	35
2.1.5 Bedrägeri.....	37
2.1.6 Korruption	39
2.1.7 Narkotikahandel.....	40
2.1.8 Organiserad egendomsbrottslighet som begås av mobila organiserade kriminella grupper	42
2.2 Hjälp från Eurojust som rör andra områden av brottslig verksamhet.....	44

2.2.1 Penningtvätt.....	44
2.2.2 Brott som påverkar EU:s ekonomiska intressen (PIF-brott).....	44
2.2.3 Sjöroveri.....	44
2.2.4 Miljöbrott	45
2.2.5 Skydd av barn.....	45

2.3 Eurojusts partner

2.3.1 Samarbete med Europol.....	46
2.3.2 Samarbete med OLAF	46
2.3.3 Samarbete med tredjeländer.....	47

Operation Vertigo: en närmare titt.....

Kapitel 3 Utmaningar och bästa praxis

3.1 Behörighetskonflikter.....	57
3.2 Datalagring.....	59
3.3 Kontrollerade leveranser	60

Fokus för året: Frysning, förverkande och återvinning av tillgångar.....

Kapitel 4 Eurojusts administration

4.1 Stöd till operativt och strategiskt arbete	67
4.2 Personal och budget.....	69
4.3 Extern kommunikation.....	69
4.4 Nya lokaler	70

Kapitel 5 Eurojust och nätverken av praktiker

5.1	Europeiska rättsliga nätverket.....	73
5.2	Nätverket av nationella experter på JIT.....	73

5.3	Nätverket mot folkmord	75
5.4	Rådgivande forumet.....	75

Tema: Utvärdering och framtidsperspektiv	78
---	-----------

Uppföljning av rådets slutsatser.....	81
---------------------------------------	----

Diagram och siffror

Eurojust fights serious, cross-border organised crime	4
Ärenden 2002 – 2015	10
Bilaterala / multilaterala ärenden 2011 – 2015.....	10
Bilaterala / multilaterala ärenden per medlemsstat.....	11
Anmodande/anmodade medlemsstater.....	11
Eurojust at work in 2015.....	12
Samordningsmöten.....	15
Tredjeländer, samarbetspartner och internationella organisationer som deltagit i samordningsmöten.....	16
Samordningscentraler	17
28 Eurojust National Coordination Systems	18
JIT med stöd från Eurojust, inklusive de vanligast förekommande brottstyperna	19
Finansierade JIT per medlemsstat, december 2009 – december 2015	21
Eurojust and joint investigation teams.....	22
Eurojust och gemensamma utredningsgrupper	28
Deltagande av tredjeländer, samarbetspartner och internationella organisationer i Eurojusts arbete	48
Eurojust cooperation with third States	49
Vanligast förekommande brottstyper i ärenden som rör tredjeländer.....	51
Tio oftast förekommande tredjeländer i Eurojusts arbete	52
Ärenden per sambandsåklagare 2011 – 2015	53
Ärenden som rör europeiska arresteringsorder	61
Eurojust organigram.....	67
Funding joint investigation teams	74
Artikel 13-ärenden	79

Eurojust fights serious, cross-border organised crime

Early involvement of Eurojust facilitates the coordination of investigations and prosecutions. Eurojust enables effective and efficient cooperation between Member States' competent national authorities in bringing criminals to justice.

Eurojust supports EU Member States by:

Coordinating cross-border investigations and prosecutions; assisting with conflicts of jurisdiction and gathering of evidence

Facilitating execution of EU legal instruments, such as the European Arrest Warrant (EAW), confiscation and freezing orders, setting up joint investigation teams (JITs), and more

Eurojust casework 2010 - 2015

Förkortningar

CBRN-E	Kemiska, biologiska, radiologiska, nukleära och explosiva ämnen
CJEU	Europeiska unionens domstol
CMS	Eurojusts diariesystem
COSI	Ständiga kommittén för inre säkerhet
EAW	Europeisk arresteringsorder
EIO	Europeisk utredningsorder
EJN	Europeiska rättsliga nätverket
EJTN	Europeiska nätverket för rättslig utbildning
ENCS	Eurojusts nationella samordningssystem
Empact	Europeiska sektorsövergripande plattformen mot brottshot
EPPO	Europeiska allmänna åklagarmyndigheten
FTF	Utländska terroriststridande
JIT	Gemensam utredningsgrupp
JSB	Gemensam tillsynsmyndighet
LoR	Framställning om rättslig hjälp
MLA	Ömsesidig rättslig hjälp
MOCG	Mobil organiserad kriminell grupp
MPJM	Maritime Piracy Judicial Monitor
MTIC	Gemenskapsinternt bedrägeri via skenföretag
NCBC	Förverkande utan föregående fällande dom
NPS	Nya psykoaktiva ämnen
OAP	Operativ åtgärdsplan
OCC	Joursamordning
OCG	Organiserad kriminell grupp
OPC	Organiserad egendomsbrottslighet
PIF	Skydd av Europeiska unionens ekonomiska intressen
SOCTA	Hotbilda-bedomning avseende den grova och organiserade brottsligheten
TCM	Terrorism Convictions Monitor
TE-SAT	Rapport om den rådande situationen och tendenserna inom terrorismen i Europa
TFEU	Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
THB	Människohandel
VAT	Moms

Eurojustbeslutet

Eurojustbeslutet – rådets beslut av den 28 februari 2002 om inrättande av Eurojust i syfte att stärka kampen mot grov brottslighet, senast ändrat genom rådets beslut 2009/426/RIF av den 16 december 2008 om förstärkning av Eurojust, kommer i årsrapporten att kallas "Eurojustbeslutet". En [konsoliderad version](#) av Eurojustbeslutet har i informationssyfte förberetts av rådets generalsekretariat.

Statistik i denna rapport rörande Eurojusts ärenden baseras på uppgifter i Eurojusts diariesystem. Uppgifterna hämtades den 14 januari 2016 och speglar de uppgifter som fanns tillgängliga vid tillfället. På grund av ärendenas pågående karaktär kan det finnas eventuella avvikelser från uppgifter som rapporterats tidigare.

Effektivt och interaktivt samarbete främjar, utöver operativa resultat, tillämpningen av principen om ömsesidigt erkännande och byggandet av ömsesidigt förtroende mellan behöriga myndigheter i Europeiska Unionen.

Förord

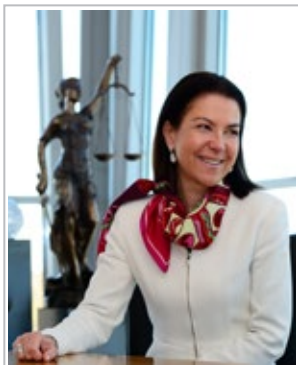
Jag har nöjet att presentera för er den fjortonde årsrapporten, som ger en inblick i Eurojusts arbete och strategiska verksamhet i kampen mot grov gränsöverskridande brottslighet såväl som Eurojusts organisationsutveckling mot bakgrund av medlemsstaternas förväntningar, ett rättsligt ramverk i förändring och budgetrestriktioner.

År 2015 var inget undantag. Eurojusts operativa arbete fortsätter att öka varje år. Medlemsstater begärde hjälp från Eurojust i 2214 ärenden, vilket motsvarar en ökning på 23 procent jämfört med 2014. Denna statistik bekräftar att Eurojusts arbete behövs, är erkänt och uppskattat. Den ökande inblandningen av tredjeländer i Eurojusts ärenden visar än en gång på brottslighetens gränslösa karaktär.

Vi ser också en anmärkningsvärd uppåtgående trend i användningen av Eurojusts samordningsmöten och samordningscentraler. Begreppet gemensamma utredningsgrupper börjar också bli mer bekant för tredjeländer och vi ser en märkbar ökning i deltagandet av tredjeländer i sådana grupper som erhåller stöd från Eurojust. Detta smidiga och interaktiva samarbete främjar, utöver operativa resultat, tillämpningen av principen om ömsesidigt erkännande och uppbyggandet av ömsesidigt förtroende mellan behöriga nationella myndigheter i Europeiska Unionen.

På ett strategiskt plan noterar Eurojust mervärdet av nätverksmöten för specialåklagare, såsom Eurojusts nationella kontaktpersoner för frågor som rör terrorism och kontaktpunkterna för nätverket av nationella experter på JIT. Databrott, ett brottsfenomen under utveckling, utgör ännu ett område där det har känts ett behov av ett nätverk av specialiserade databrottsåklagare. Utbytet av utmaningar och bästa praxis, t.ex. vad gäller insamling av bevisning och behörighetskonflikter, leder till konkreta resultat: byggandet av broar, konsolidering av kunskap och säkra domar.

Eurojust kan för 2015, i samstämmighet med de prioriteringar som fastställts i de europeiska migrations- och säkerhetsagendorna och mot bakgrund av terroristattackerna och den extraordinära migrationskrisen, rapportera en betydande ökning av antalet ärenden som rör terrorism, databrott och människosmuggling. Bekämpandet av ständigt utvecklande brottsliga fenomen och kriminella strukturer kräver ett sektorsövergripande angreppssätt, starka partnerskap mellan myndigheterna för rättsliga och inrikes frågor och ett utvidgat samarbete

med tredjeländer. Tillsättandet av Eurojusts databrottsexpert för ett nära samarbete med EC3, den nyligen tillsatta sambandsdomaren för Schweiz och ett växande rättsligt kontaktpunktsnätverk i tredjeländer är utan tvekan viktiga steg i rätt riktning.

Organiserade kriminella grupper finansierar sin existens med betydande vinster från brottslig verksamhet och vinningen av brott tvättas och återinförs i det lagliga ekonomiska kretsloppet. Att förvägra brottslingar vinning av brott är således ett effektivt medel för att påverka kriminella strukturer. Eurojusts fokus för 2015 låg därför på frysning, förverkande och återvinning av tillgångar, med en kartläggning av utmaningar och möjliga vägar framåt genom harmonisering av lagar och praxis.

Eurojust välkomnade slutsatserna från den oberoende externa utvärderingen av Eurojust, som kompletterar medlemsstaternas rekommendationer från den sjätte omgången av ömsesidiga utvärderingar. Ett proaktivt förhållningssätt antogs av Kollegiet för att förbättra Eurojusts tjänster, interna strukturer och arbetsmetoder, samtidigt som den positiva responsen från utvärderingarna uppskattades.

Eurojust följer med stort intresse lagstiftningsförfarandet rörande en ny Eurojustförordning och bidrar till debatten utifrån vår erfarenhet. Eurojust observerade naturligtvis också utvecklingar rörande vår partner, Europol, och en framtida ny aktör inom rättsligt och brottsbekämpande samarbete i EU, den Europeiska åklagarmyndigheten. Vi litar på att kompletterande mandat från EU:s lagstiftare i praktiken kommer att leda till synergieffekter och att Eurojust kommer kunna utnyttja sin fulla potential.

Mer, inte mindre, förväntas av Eurojust för varje år som går. Under 2016 kommer dock budgetbegränsningar, för första gången, börja påverka Eurojusts arbete. Trots detta kommer Eurojust, genom åtgärdandet av underskott tillsammans med EU:s budgetmyndigheter, vara i en bättre position för att optimera resurstilldelningen till sitt operativa arbete, göra prioriteringar inom ramen för budgetbegränsningarna och säkra de effektivitetsvinster som krävs för att under de kommande åren kunna möta de ökande förväntningarna hos samtliga berörda aktörer.

Personligen kände jag mig detta år hedrad över att av kollegiet ha blivit återvald som Eurojusts ordförande. I samarbete med mina vice ordföranden och mina kollegor i kollegiet är jag övertygad om att Eurojust kommer att fortsätta att växa som ett rättsligt centrum för expertis.

Michèle CONINSX
Eurojusts ordförande

Eurojusts kollegium av nationella medlemmar 2015

Michèle Coninsx, Belgium

Kamen Mihov, Bulgaria

Lukáš Starý, Czech Republic

Jesper Hjortenberg, Denmark

Klaus Meyer-Cabri, Germany

Raivo Sepp, Estonia

Frank Cassidy, Ireland

Nikolaos Ornerakis, Greece

Francisco Jiménez-Villarejo, Spain

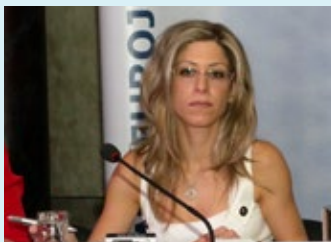
Frédéric Baab, France

Josip Čule, Croatia

NM for Italy not appointed in 2015

Katerina Loizou, Cyprus

Gunārs Bundzis, Latvia

Laima Čekelienė, Lithuania

Olivier Lenert, Luxembourg

László Venczl, Hungary

Donatella Frendo Dimech, Malta

Han Moraal, Netherlands

Gabriela Hornbeck, Austria

Mariusz Skowroński, Poland

António Cluny, Portugal

Daniela Buruiană, Romania

Malči Gabrijelčič, Slovenia

Ladislav Hamran, Slovak Republic

Piia Vottonen, Finland

Leif Görts, Sweden

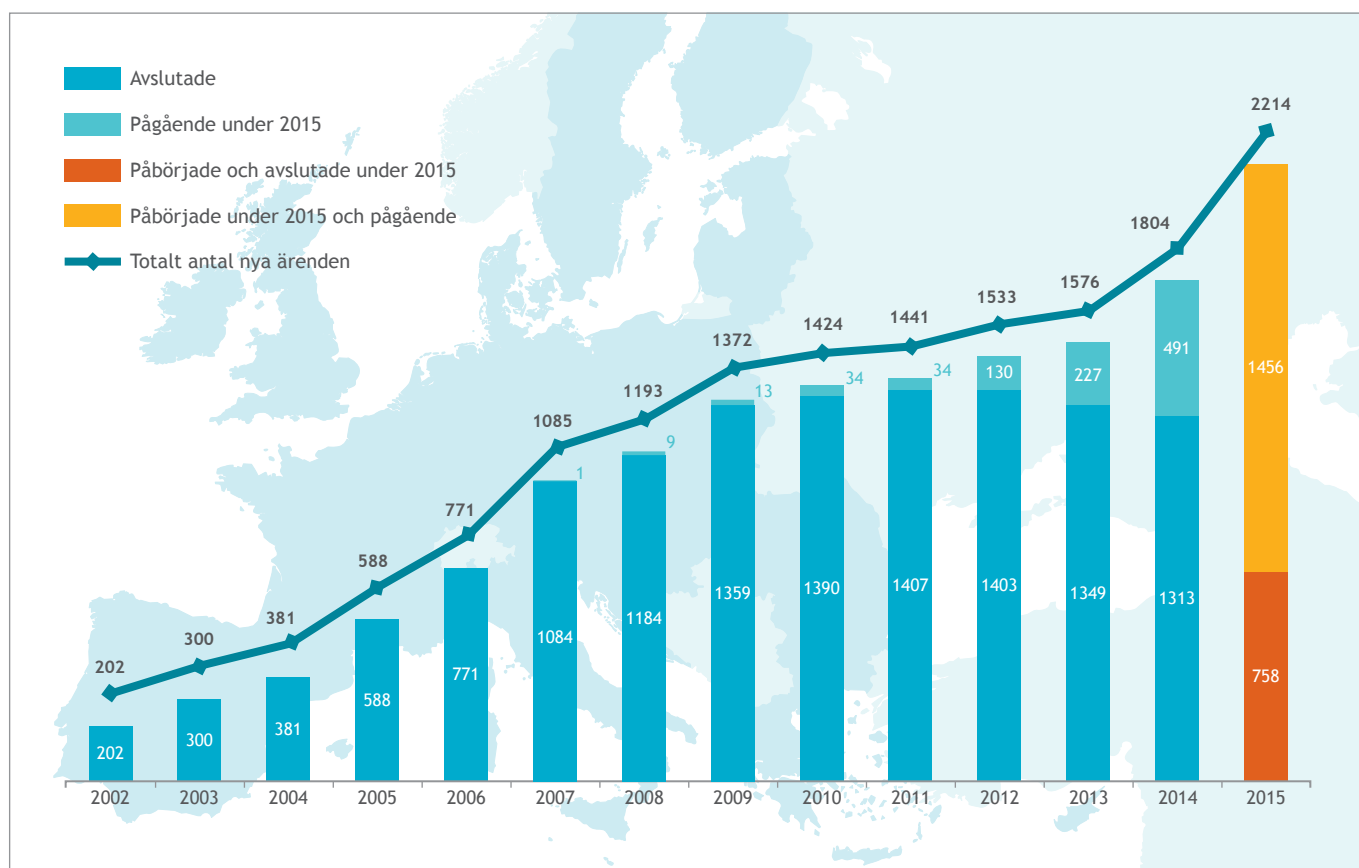

Frances Kennah, UK

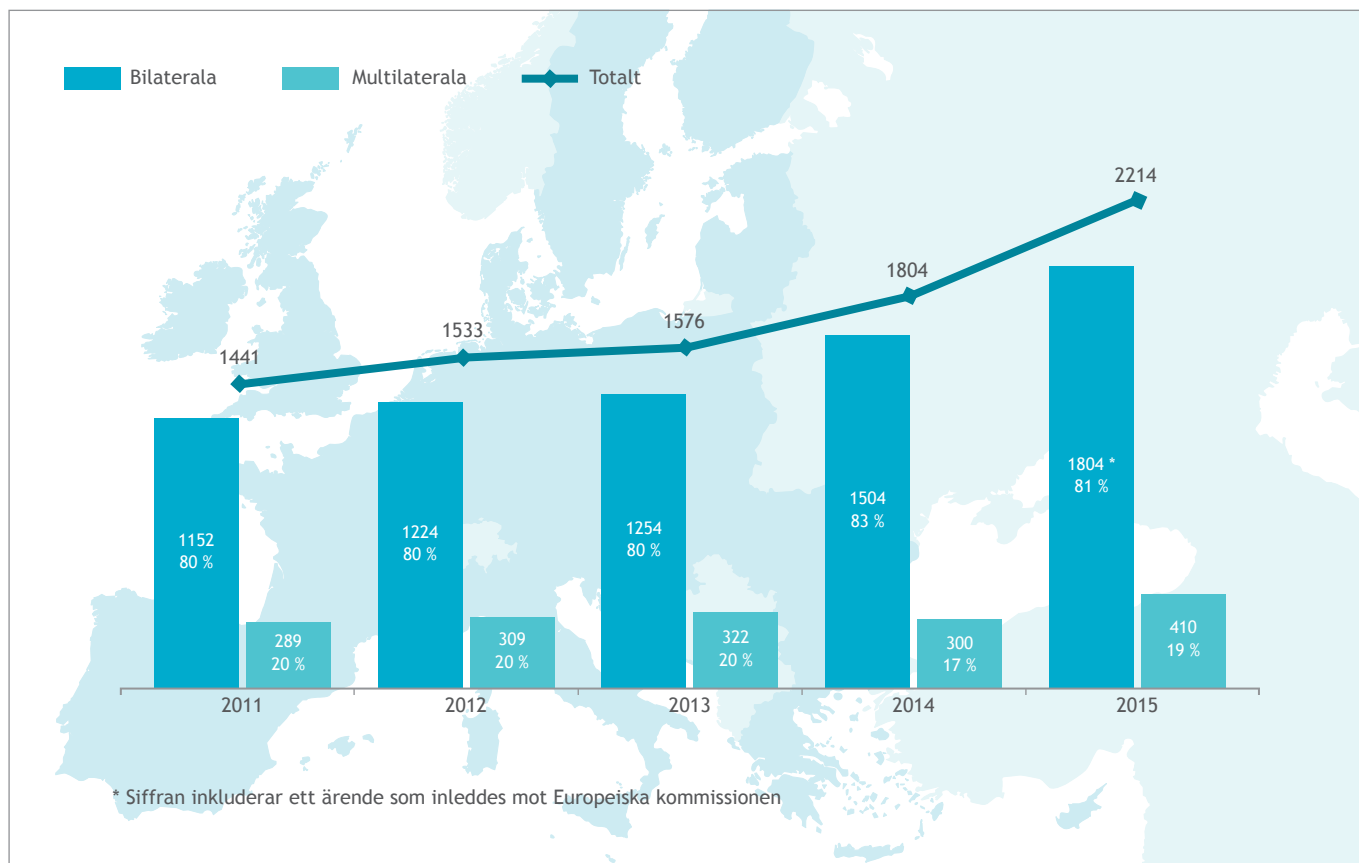
Sammanfattning

- ▶ Antalet ärenden där stöd från Eurojust begärdes ökade med 23 procent, från 1804 ärenden 2014 till 2214 ärenden 2015. **Tredjeländer** var inblandade i 298 ärenden.
- ▶ **Antalet** ärenden ökade inom: terrorism, databrott, människosmuggling, människohandel, bedrägeri, korruption och mobila organiserade kriminella grupper.
- ▶ En ökning av användningen av **samordningsverktyg**: samordningsmöten (274, en ökning på 39 procent jämfört med 2014) och **samordningscentraler** (13).
- ▶ Deltagandet av Europol (99), OLAF (5) såväl som tredjeländer (67) i samordningsmöten ökade.
- ▶ Eurojust stödde 120 **JIT:er**, varav 46 var nya, och gav finansiellt stöd till 68 JIT:er. Den första JIT:n med OLAF upprättades och en ökning av tredjeländers deltagande kunde än en gång noteras.
- ▶ Eurojust bistod verkställandet av **europiska arresteringsorder** vid 292 tillfällen.
- ▶ Eurojust avdelade en **rättslig databrottsexpert** till EC3 och bekräftade behovet att upprätta ett **nätverk av databrottsåklagare- och domare**.
- ▶ Eurojust stödde **krisplatserna**, upprättade en **tematisk arbetsgrupp för människosmuggling** och skrev under ett samförståndsavtal med EUNAVFOR MED.
- ▶ Eurojust höll ett **strategiskt seminarium** om behörighetskonflikter och ett arbetsseminarium om datalagring i samband med det **Rådgivande forumets möten**.
- ▶ Eurojusts **möten under 2015**:
 - årligt strategiskt möte och taktiskt möte om terrorism
 - taktiskt möte och ad hoc-möte om databrott
 - strategiskt möte om människohandel
 - möte om sjöröveri
 - möte om rättsligt samarbete vid stora idrottsevenemang
- strategiskt seminarium, *Application of the MLA and Extradition Agreements between the EU and the USA (Tillämpning av avtal om ömsesidig rättslig hjälp och utlämning mellan EU och USA)*
- ▶ Eurojust **publicerade under 2015**:
 - *Terrorism Convictions Monitor (Övervakningsrapport om terrorism)*
 - *Tredje rapporten om utländska terroriststridande*
 - Sammandrag av Andra rapporten om utländska terroriststridande
 - *CBRNE-handboken*
 - *Prosecuting THB for the purpose of labour exploitation report (Rapport om lagföring av människohandel för exploatering som arbetskraft)*
 - *Procedural and legal issues in relation to MOCs report (Rapport om förfarandemässiga och rättsliga frågor som rör mobila organiserade kriminella grupper)*
 - *Maritime Piracy Judicial Monitor, issue #2 (Övervakningsrapport om sjöröveri #2)*
 - Best Practice Guide in relation to major sports events (Handbok för bästa praxis i samband med stora idrottsevenemang)
 - *Eurojust's casework in conflicts of jurisdiction 2009-2014 report (Rapport om Eurojusts arbete rörande behörighetskonflikter)*
 - *Eurojust's experience in asset recovery report (Rapport om Eurojusts erfarenheter inom återvinning av tillgångar)*
- ▶ Eurojust fokuserade under 2015 på behörighetskonflikter, datalagring och kontrollerade leveranser.
- ▶ **Eurojusts budget** för 2015 var 33,818 miljoner EUR. Budgetgenomförandet låg på 99,86 procent.
- ▶ **EY:s slutrapport** om *Utvärderingen av Eurojustbeslutet och Eurojusts verksamhet* publicerades den 30 juni och gjordes allmänt tillgänglig.

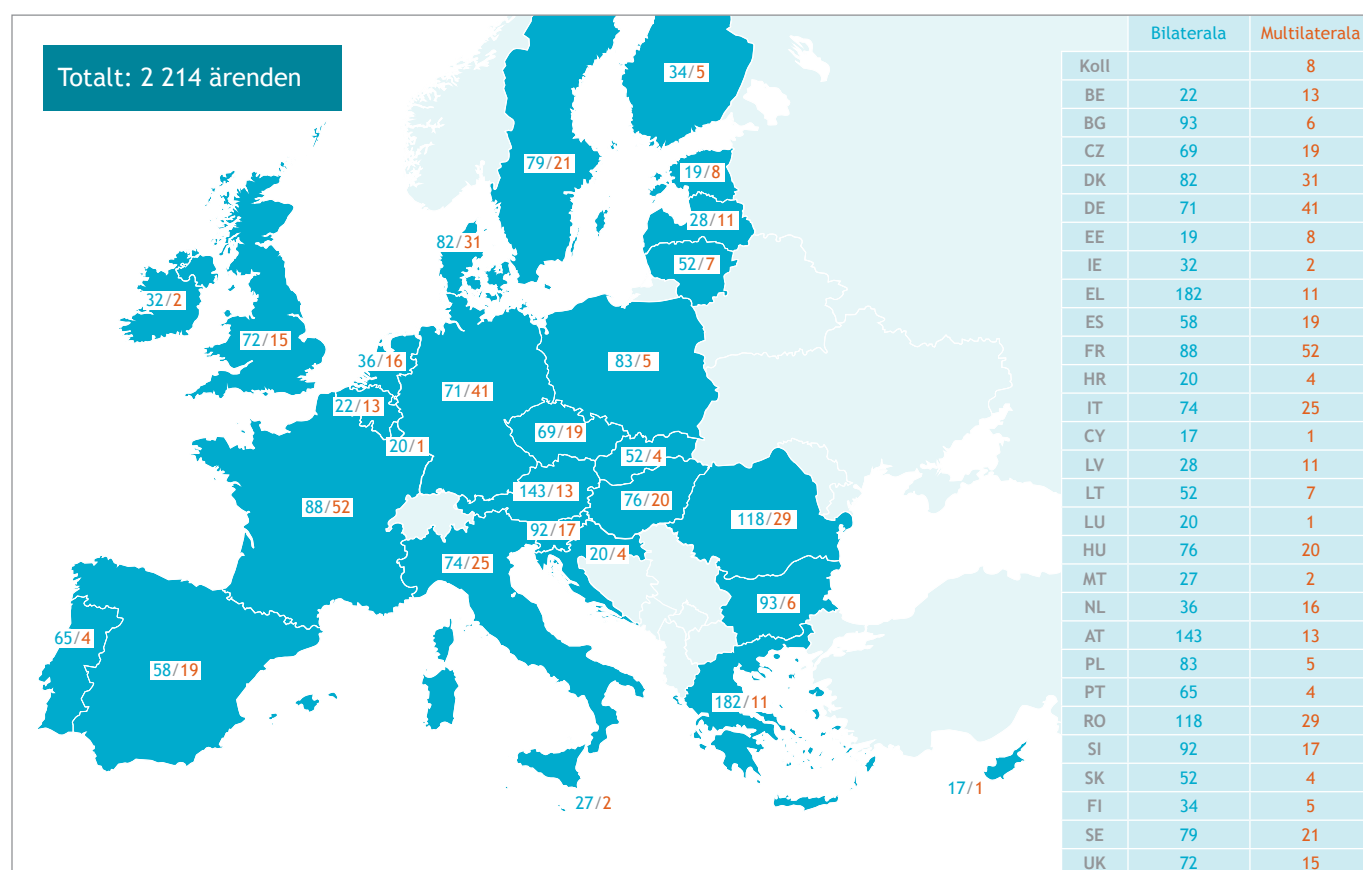
Ärenden 2002 - 2015

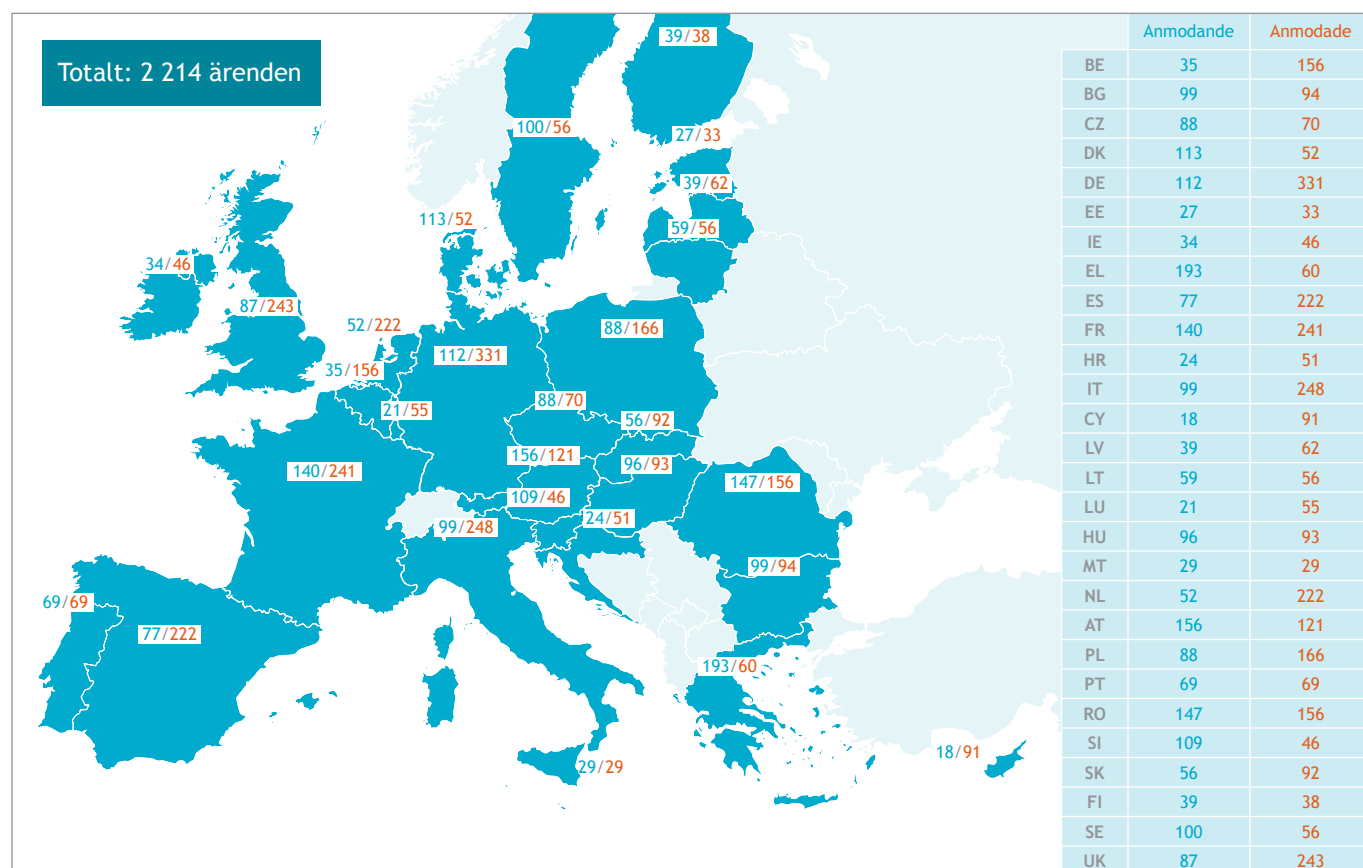
Bilateral / multilateral ärenden 2011 - 2015

Bilateral / multilateral ärenden per medlemsstat

Anmodande / anmodade medlemsstater

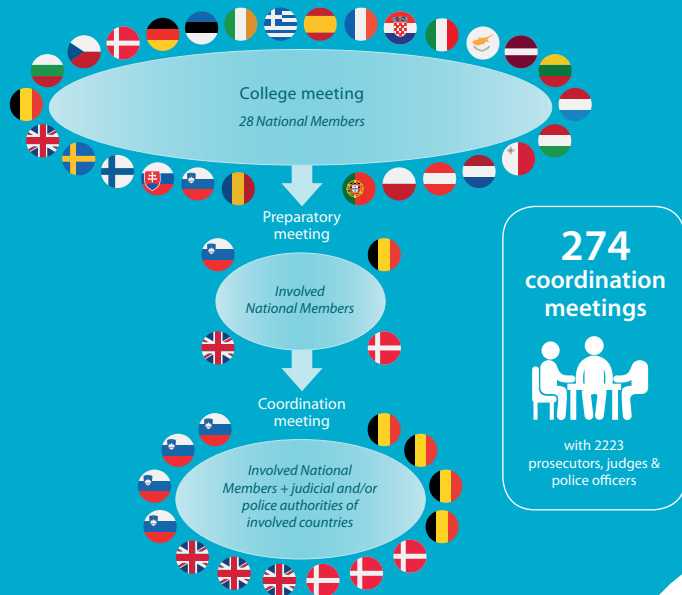
Eurojust at work in 2015

Eurojust's core business is to assist the competent authorities of EU Member States when they deal with serious cross-border organised crime

1

Judicial coordination meetings

Bringing together judicial and law enforcement authorities from Member States and third States.

2

Joint investigation teams (JITs)

Carrying out criminal investigations in one or more of the involved countries.

24/7
availability

Execution of European Arrest Warrants

3

Coordination centres

Coordination centres enable coordination and real-time transmission of information in serious cross-border crimes among national authorities during action days.

13
Eurojust
coordination
centres were
held in 2015

Gathering evidence correctly is important for successful future court proceedings

Eurojust - en överblick

Vad?

Eurojust är Europeiska unionens enhet för rättsligt samarbete. Som ett av Europeiska unionens organ, inrättat år 2002, är Eurojusts mål att stimulera och förbättra samordningen av utredningar och åtal och samarbetet mellan kompetenta myndigheter i medlemsstaterna i samband med grov gränsöverskridande brottslighet, i synnerhet när denna är organiserad.

På en medlemsstats begäran kan Eurojust också bistå vid utredningar och åtal som rör en viss medlemsstat och en icke-medlemsstat ifall ett samarbetsavtal mellan Eurojust och icke-medlemsstaten har ingåtts eller om det finns ett väsentligt intresse att erbjuda sådan assistans.

På en medlemsstats eller kommissionens begäran, kan Eurojust även bistå vid utredning och åtal avseende endast den medlemsstaten och gemenskapen.

Vem?

Eurojusts kollegium (kollegiet) utgörs av 28 nationella medlemmar: åklagare, domare eller polistjänstemän med motsvarande behörighet som är avdelade av varje medlemsstat. De nationella medlemmarna är stationerade vid Eurojust i Haag.

De flesta nationella medlemmar är biträdda av en biträdande nationell medlem och/eller en eller flera assistenter. Eurojust bistås av en administration och administrerar sekretariaten för det Europeiska rättsliga nätverket (EJN), nätverket av experter på gemensamma utredningsgrupper (JIT-nätverket) och det Europeiska nätverket av kontaktpunkter med avseende på personer ansvariga för folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser (Nätverket mot folkmord).

Därutöver finns även sambandsåklagare från Norge, Schweiz och USA stationerade vid Eurojust. Det totala antalet personer som arbetade vid Eurojust år 2015, inklusive medlemmar av kollegiet, var 349.

Hur?

Eurojusts nyckelroller och befogenheter innefattar bland annat att svara på anmodanden om hjälp från de behöriga nationella myndigheterna i medlemsstaterna. I gengäld kan Eurojust begära att medlemsstater åtar sig utredning och lagföring av specifika gärningar. De nationella medlemmarna utövar Eurojusts mandat att samordna de nationella myndigheternas arbete i varje led av brottsutredning och åtal.

Samordningsmöten

Samordningsmöten är ett unikt och effektivt verktyg för rättsligt samarbete. De samlar rättsliga och brottsbekämpande myndigheter från medlemsstater och tredje länder och möjliggör välinformerade och riktade insatser i ärenden som rör gränsöverskridande brottslighet. Under samordningsmötena kan rättsliga och praktiska svårigheter som följer av skillnader mellan de 30 rättsystemen i den Europeiska unionen lösas.

Samordningscentraler

Samordningscentraler spelar en viktig roll vid operationer genom att främja realtidsstöd under gemensamma insatisdagar, samordning och omedelbar uppföljning av beslag, gripanden, husrannsakingar, beslut om frysning samt vittnesförhör.

Gemensamma utredningsgrupper

Eurojust finansierar och tillhandahåller expertis för inrättandet av JIT och dess operativa behov. En JIT är en grupp bestående av åklagare, domare och brottsbekämpande myndigheter. JIT:er inrättas för en fastställd tidsperiod och ett specifikt syfte genom ett skriftligt avtal mellan de inblandade staterna och möjliggör ett långt mer effektivt genomförande av brottsutredningar i en eller flera av de inblandade staterna.

Externa relationer

Eurojusts arbete grundar sig på robusta relationer med ett antal partner. På grundval av samarbetsavtal har Eurojust särskilt nära samarbeten med nationella myndigheter och EU:s institutioner och partner: Europeiska kommissionen; Europol; Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (OLAF); Europeiska byrån för förvaltningen av det operativa samarbetet vid Europeiska Unionens yttre gränser (Frontex); Europeiska centrumet för kontroll av narkotika och narkotikamissbruk (ECNN); Europeiska polisakademin (Cepol); Europeiska nätverket för rättslig utbildning (EJTN); Europeiska rättsliga nätverket (EJN); Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (FRA) och den EU-ledda marina styrkan i Medelhavsområdet (EUNAVFOR MED), samt internationella organ: Interpol, Ibero-amerikanska nätverket för internationellt rättsligt samarbete (IberRed) och FN:s drog- och brottsbekämpningsbyrå (UNODC).

Vidare har Eurojust ingått samarbetsavtal med Liechtenstein, Schweiz, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, USA, Norge, Island och Moldavien.

Eurojusts verktyg

1.1 Eurojusts samordningsmöten

Samordningsmöten hölls vid 274 tillfällen, ett anmärkningsvärt antal möten och en ökning på 39 procent jämfört med 2014, vilket innebär att detta utan tvekan är Eurojusts mest använda operativa verktyg. Rättsliga- och brottsbekämpande myndigheter från medlemsstaterna och även från tredjeländer sammanträdde nästan varje arbetsdag under 2015 vid Eurojust i Haag för att främja straffrättsligt samarbete.

Ett ärende som nyligen inkommit till Eurojust läggs först fram inför kollegiet av respektive nationell medlem och ett beslut tas om huruvida ärendet ska registreras som ett Eurojust-ärende (ett så kallat Nivå I-möte). Som ett andra steg träffas de berörda nationella kontoren vid Eurojust för att analysera de frågor som måste lösas för att säkerställa rättsligt samarbete och samordning i detta specifika ärende och för att kartlägga den lämpligaste vägen framåt (Ett så kallat nivå II-möte). Därefter, om så krävs, anordnas ett eller flera samordningsmöten med deltagande av företrädare för de nationella rättsliga och brottsbekämpande myndigheterna som är engagerade i ärendet.

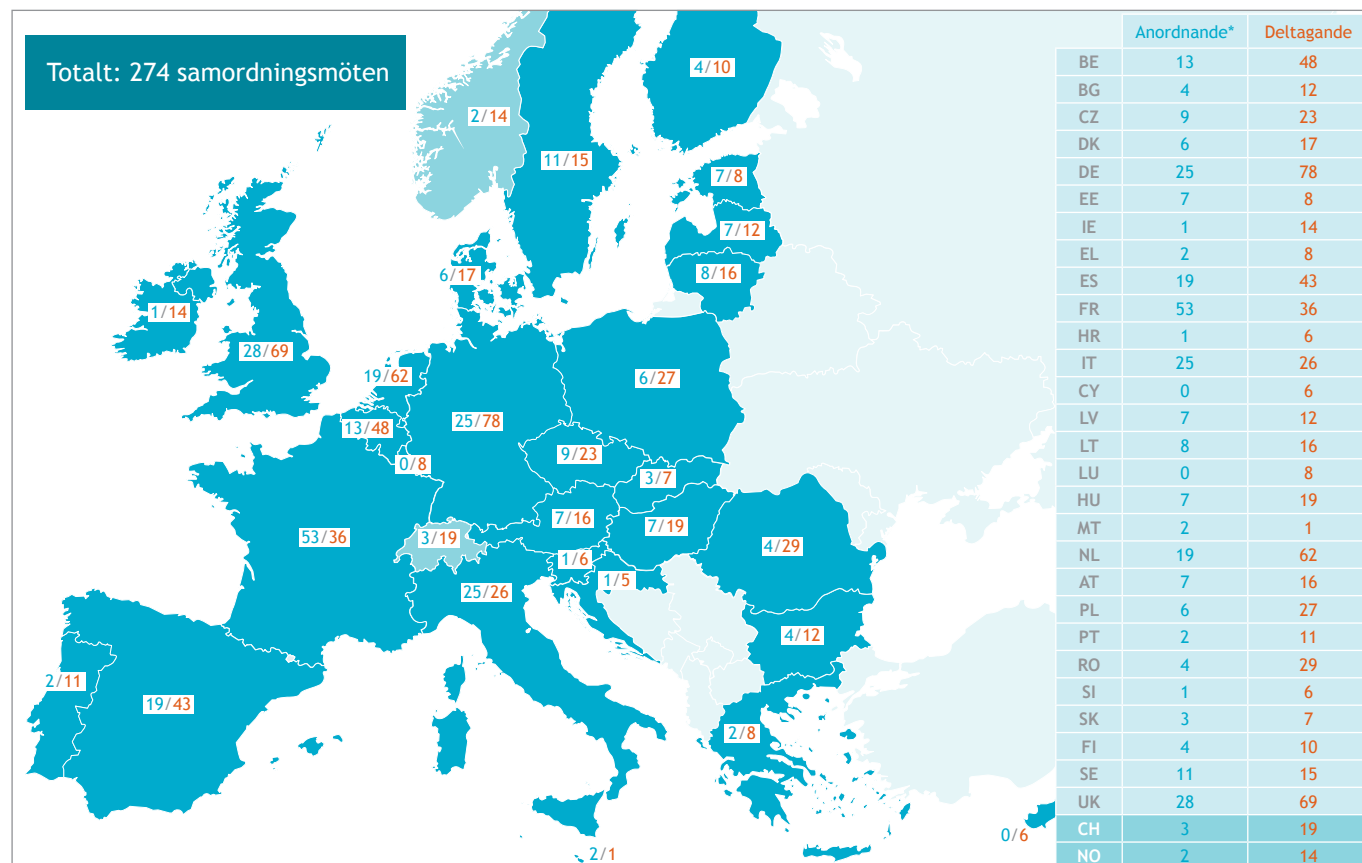
Samordningsmötena är utformade för att underlätta utbyte av information, identifiera och implementera

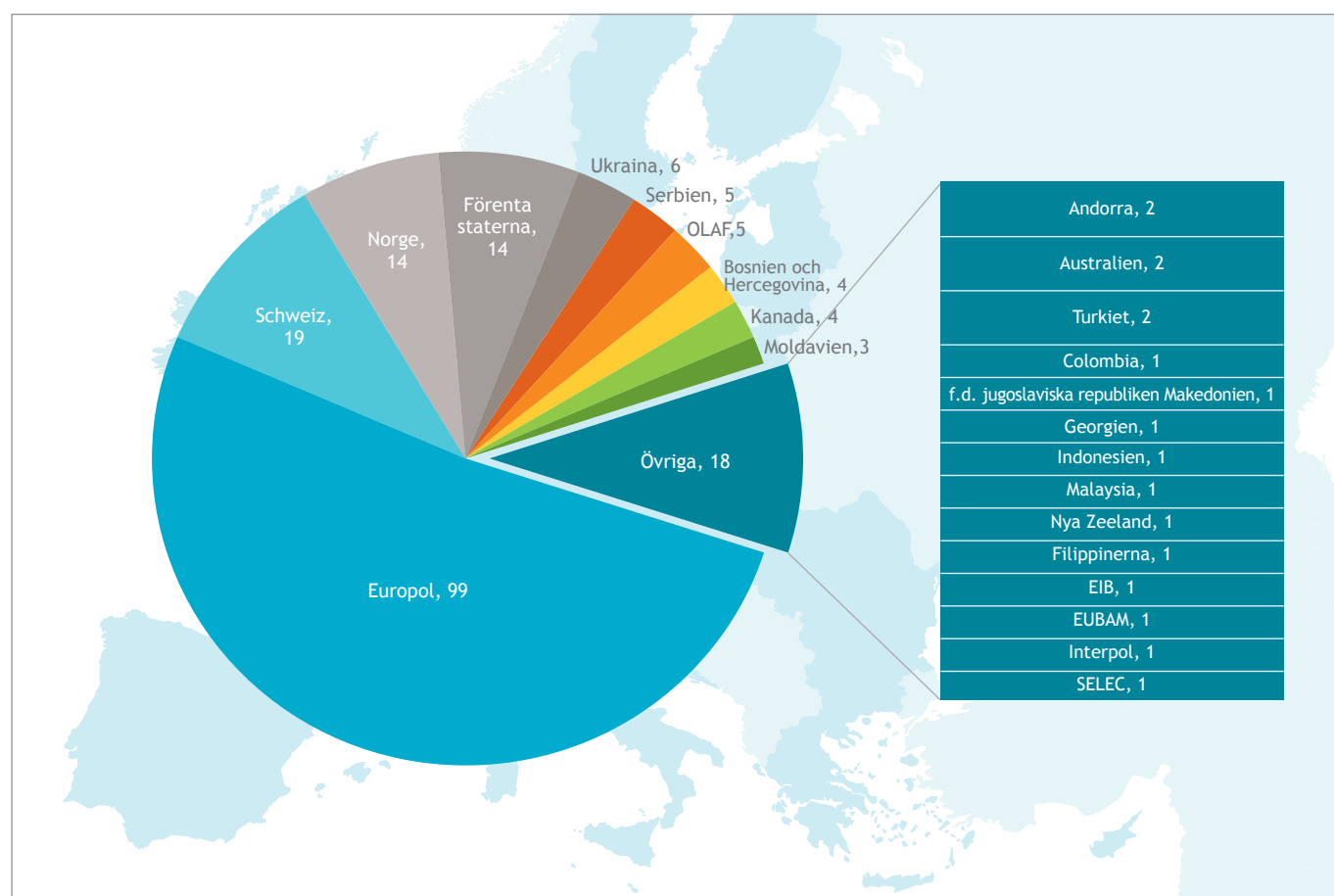
medel och metoder för att stödja verkställandet av framställningar om ömsesidig rättslig hjälp och tvångs-åtgärder (t.ex. husrannsakingar och arresteringsorder), samordna pågående utredningar och åtal samt upptäcka, förebygga och lösa behörighetskonflikter, *ne bis in idem*-relaterade problem och andra rättsliga och bevisrelaterade problem.

De ärenden som behandlades under samordningsmöten år 2015 omfattade alla viktiga brottsområden som rör grov organiserad gränsöverskridande brottslighet, där svindleri och bedrägeri, narkotikahandel och penningtvätt var de vanligaste brottstyperna.

Utav de 274 mötena som hölls under 2015, anordnade Frankrike (53), Storbritannien (28), Tyskland och Italien (båda 25) flest möten. Tyskland (78), Storbritannien (69) och Nederländerna (62) var de länder som oftast deltog. Schweiz (19), Norge (14) och USA (14), som alla företrädts vid Eurojust av sin sambandsdomare, ledde gruppen av tredjeländer som deltog i samordningsmöten under 2015, en grupp som även innefattar Ukraina (6) och Serbien (5), såväl som Bosnien och Hercegovina och Kanada (båda 4). Europol deltog i 99 och OLAF 5 samordningsmöten.

Samordningsmöten

1.2 Eurojusts samordningscentraler

Eurojust anordnade 13 samordningscentraler under 2015, en ökning jämfört med 10 under 2014 och 7 under 2013.

Denna trend bekräftar att detta operativa samordningsverktyg är både uppskattat och känns till av de rättsliga och brottsbekämpande myndigheterna i medlemsstaterna i kampen mot grov brottsöverskridande brottslighet i Europa.

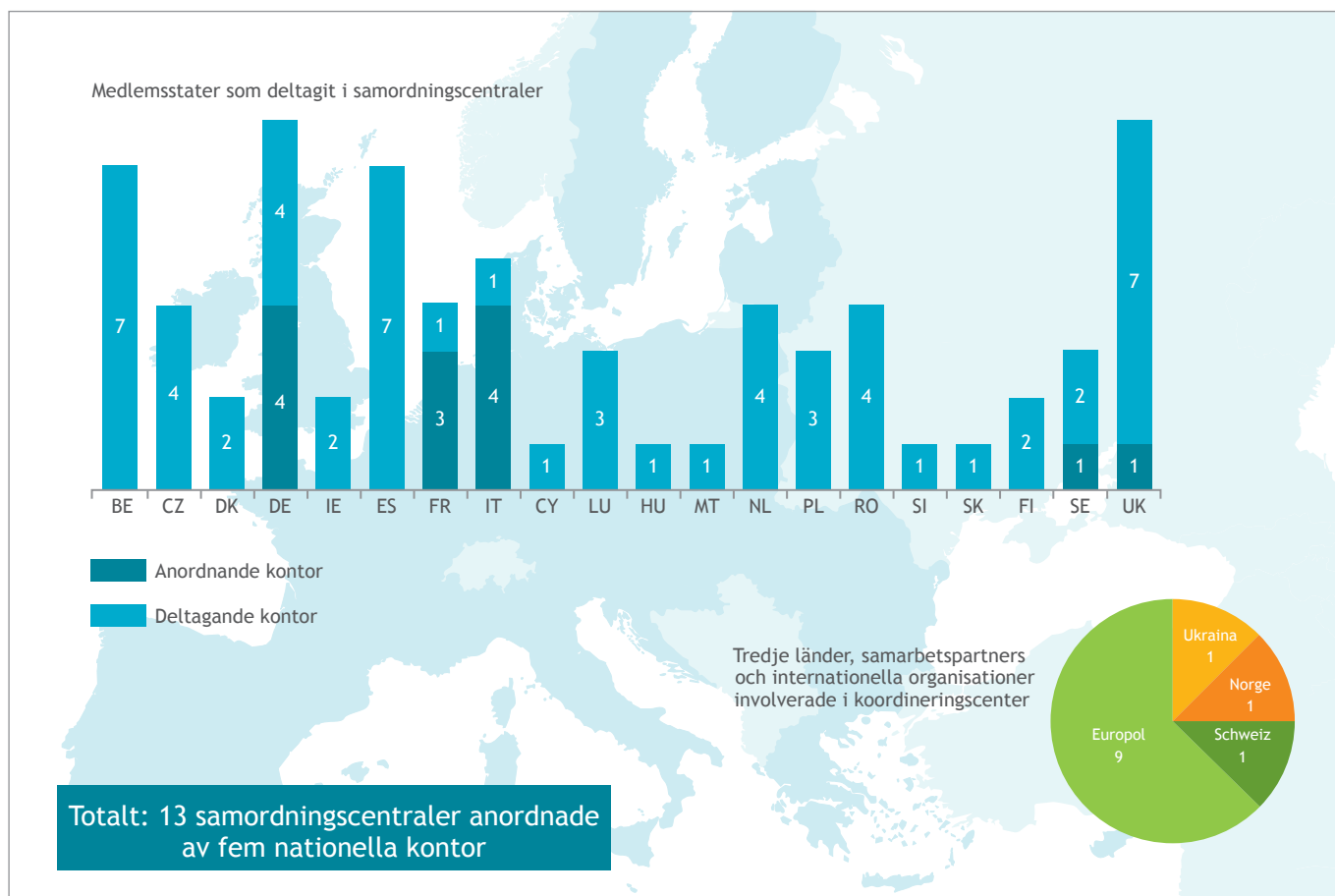
Eurojusts samordningscentraler underlättar utbyte av information i realtid mellan rättsliga myndigheter och möjliggör direkt stöd till det samordnade och samtidiga genomförandet av bland annat arresteringsorder, husrannsakingar och beslag i olika länder.

De tretton samordningscentralerna anordnades av Tyskland (4), Italien (4), Frankrike (3), Sverige (1) och Storbritannien (1). Dessa gemensamma insattdagar gynnades av det aktiva deltagandet av andra medlemsstater, stater med sambandsdomare stationerade vid Eurojust, såsom Schweiz och Norge, tredjeländer (t.ex. Ukraina vid ett tillfälle) och Europol (5).

Samordningscentralerna inriktade sig på ett stort antal brottstyper, däribland svindleri och bedrägeri, databrott, penningtvätt, människosmuggling och människohandel samt, för första gången, terrorism.

Samordningscentraler är särskilt lämpade att ta itu med komplicerade ärenden med omfattande multilaterala insattdagar. Vid ett tillfälle under föregående år anordnades tre samordningscentraler i samma ärende som rörde momsbedrägeri. Ärendet omfattade fler än 200 gränsöverskridande åtgärder. Nationella myndigheter från 15 medlemsstater och Europol deltog (se avsnittet *Operation Vertigo: en närmare titt nedan*).

En samordningscentral inrättades inom ramen för ett ärende som rörde grovt skatte- och bokföringsbedrägeri i Sverige. Bland lärdomarna från ärendet identifierades behovet av nya riktlinjer för Svenska ekobrottsmyndigheten för de förfaranden som ska följas i samband med utfärdandet av europeiska arresteringsorder i Sverige. Det svenska kontoret vid Eurojust utarbetade dessa riktlinjer.

1.3 Eurojusts diariesystem

Eurojusts operativa verksamhet stöds av en skräddarsydd databas, Eurojusts diariesystem, som har utformats för att lagra och bearbeta ärenderelaterade uppgifter och göra det lättare att kontrollera efterlevnaden av regler för behandling av personuppgifter.

För att förbättra dess funktionalitet och operativa prestanda, utvecklades och släpptes två uppgraderade versioner av diariesystemet under 2015. Dessa uppgraderingar förenklar intern konfiguration av nya profiler med hjälp av befintlig systemfunktionalitet, istället för att förlita sig på extern utveckling. Denna funktion är viktig då den gör det möjligt att hantera tillgång till diariesystemet för olika användargrupper på ett mer flexibelt sätt och på så sätt stödjer anslutningen av ENCS-medlemmar från varje medlemsstat till diariesystemet, i enlighet med artikel 12 i Eurojustbeslutet.

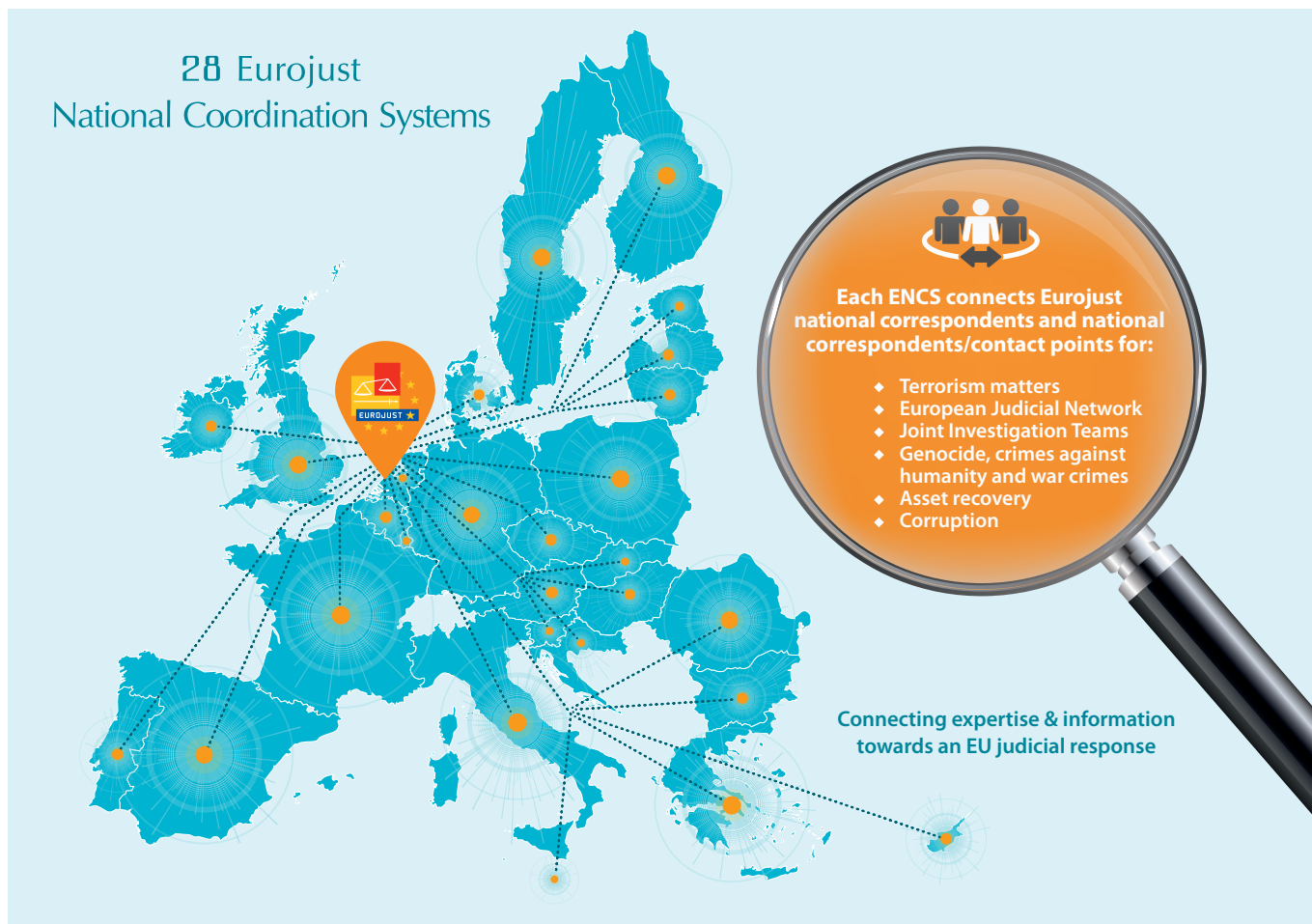
Under 2015 togs nätverksanslutningarna till Spanien och Luxemburg i bruk, vilket innebär att antalet medlemsstater med säkra nätverksanslutningar till Eurojust nu uppgår till 13. Den nyaste versionen av diariesystemet innehöll dessutom en viktig uppdatering som möjliggör registrering av nationella medlemmars beslut, på grundval av artikel 19 i reglerna för behandling och

skydd av personuppgifter vid Eurojust (Eurojusts regler för skydd av personuppgifter).

Eurojusts kollegium diskuterade i mars 2015 en utvärdering av de sex första månaderna av effektiv tillämpning av kollegiets beslut från juni 2014 rörande inmatning av uppgifter i diariesystemet, vars målsättning är att fastställa gemensamma standarder för datainmatning och en enhetlig arbetsmetod tillämplig på samtliga nationella kontor vid Eurojust. Fem nationella kontor har gått med på att delta i en ytterligare testkörning och rapportera de lärdomar som dragits till kollegiet.

Kollegiet ägnade under 2015 särskild uppmärksamhet åt att förbättra inmatningen av uppgifter i diariesystemet och genomförandet av artikel 19 i Eurojusts regler för skydd av personuppgifter för att säkerställa full efterlevnad och för att genomföra de rekommendationer som den gemensamma tillsynsmyndigheten gav i sin rapport efter inspektionsbesöket i januari 2015. Den gemensamma tillsynsmyndighetens rapport och Eurojusts uppföljning av rekommendationerna diskuterades av kollegiet under ett plenarmöte i september 2015 med medverkan av den gemensamma tillsynsmyndigheten.

28 Eurojust National Coordination Systems

1.4 Eurojust och JIT

Eurojust har befast sin centrala roll inom JIT, både vad gäller stöd till inrättandet av JIT:er och deras verksamhet och insamling av expertis.

Under 2015 tillhandahöll Eurojusts nationella medlemmar stöd till 120 JIT:er, varav 46 var nybildade.

De vanligaste brottstyperna som utreddes av de 46 nybildade JIT:erna var: penningtvätt, svindleri och bedrägeri, deltagande i kriminell organisation, människohandel, narkotikahandel och databrott.

I enlighet med artikel 13.5 i Eurojustbeslutet ska medlemsstater säkerställa att nationella medlemmar informeras om inrättandet av JIT och resultatet av sådana grupperns arbete. Eurojust mottog 17 meddelanden avseende detta under 2015.

Eurojusts arbete bekräftar den ökande inblandningen av tredjeländer i JIT som observerades under 2014. Sammanlagt stödde Eurojust 11 JIT:er där tredjeländer deltog, av vilka sju inrättades under 2015. Ett ökande antal tredjeländer ser nu JIT som ett effektivt verktyg för samarbete, däribland Serbien, Bosnien och Hercegovina och Schweiz (se underavsnitt 2.3.3).

För att dra lärdom fortsatte Eurojust, tillsammans med JIT-nätverket och dess sekretariat (se avdelning 5.2 nedan), att främja och underlätta utvärderingen av JIT genom användningen av [JIT-utvärderingsblanketten](#). Denna blankett, som ursprungligen släpptes år 2014, gjordes tillgänglig på Eurojusts webbplats under 2015 tillsammans med praktiska råd för genomförandet av utvärderingen. Särskilda utvärderingsmöten hölls vid Eurojust eller i medlemsstaterna med stöd från Eurojust.

Resultatet av utvärderingarna bekräftar praktikernas omfattande användning av JIT som ett effektivt verktyg för samordning av gränsöverskridande utredningar och åtal. I ett stort antal ärenden inrättas JIT:er mellan fler än två länder, inte nödvändigtvis grannländer, och stödjer utredningen av en lång rad olika brottstyper.

Detta verktygs flexibilitet, i synnerhet när det kommer till att stödja informell kommunikation och utbyte av information och bevisföring, är allmänt erkänt av de nationella myndigheterna.

Deltagandet i JIT:er av avdelade medlemmar, verkssamma utanför hemlandet, ses som fördelaktigt för utredningarna och deras effektivitet. I en stor majoritet av ärenden verkar JIT också underlätta gemensamma strategier för kommunikation med media om utredningens resultat.

Vad gäller utmaningar som identifierats kan skillnaden i tidsramar för inhemska förfaranden, av rättsliga och praktiska skäl, hindra JIT:ernas arbete, t.ex. om en partner måste lämna gruppen innan de andras samarbetsbehov har uppfyllts.

När det gäller bästa praxis rapporterar praktiker att då JIT ofta inrättas parallellt med framställningar om ömsesidig rättslig hjälp, i synnerhet till stater som inte ansluter sig till gruppen, erbjuder förekomsten av en JIT fördelar när det kommer till det tidsenliga genomförandet av framställningen, såväl som utbytet mellan JIT-partner av bevisning som samlats in genom ömsesidig rättslig hjälp.

Eftersom erfarenheterna med JIT ständigt ökar ansågs en utvärdering av de verktyg som utvecklats under de första åren av genomförandet av JIT (JIT-handboken, modellavtalet, den operativa åtgärdsplanen för JIT) vara av nytta för att kontrollera huruvida verktygen fortfarande svarar mot praktikernas behov.

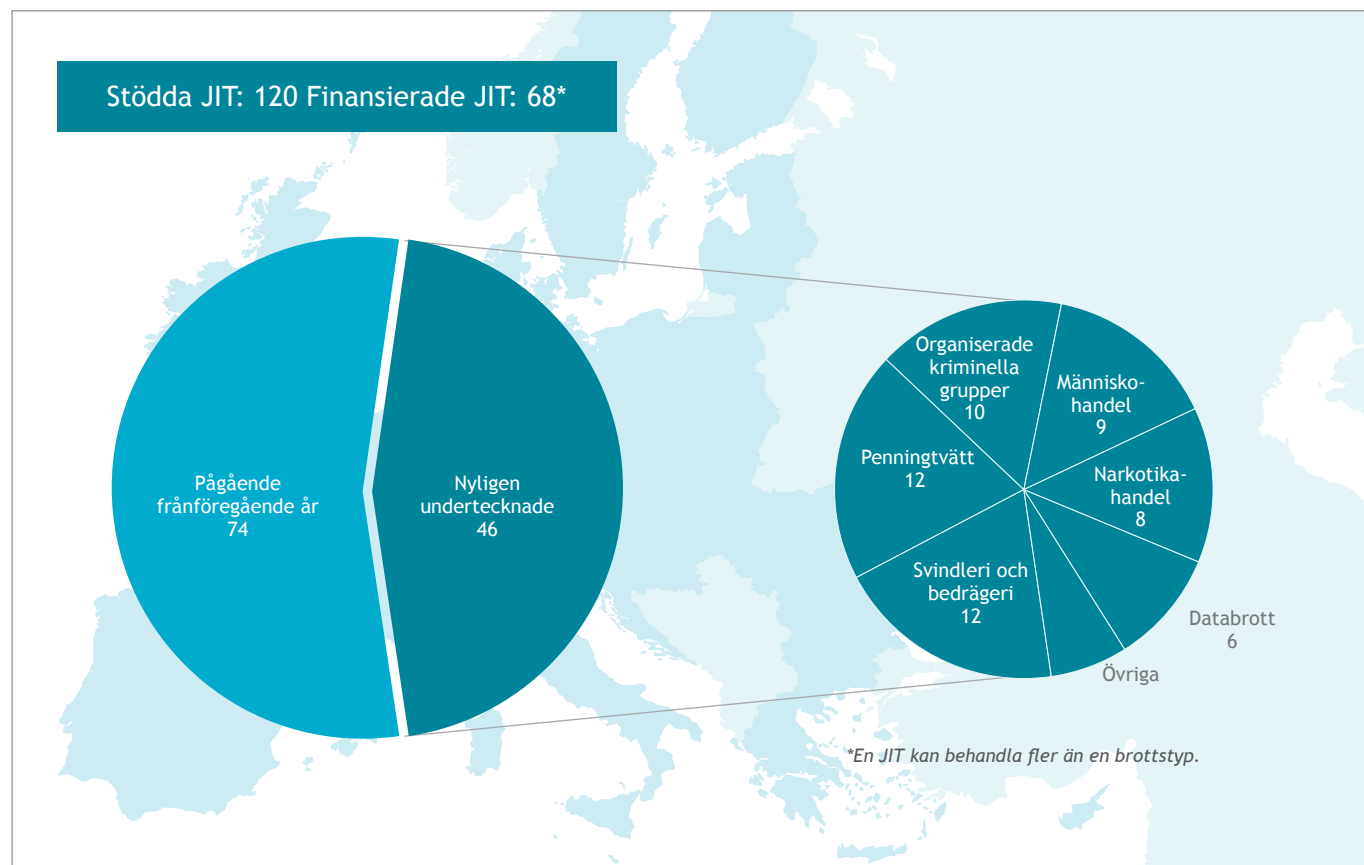
Denna utvärdering var huvudämnet för JIT-experternas årsmöte som hölls vid Eurojust den 11 och 12 juni 2015. [Slutsatserna](#) från mötet indikerar tydligt att det finns ett behov av att modernisera JIT-verktygen och öka deras tillgänglighet för praktiker. Experter enades om att den befintliga versionen av JIT-modellavtalet fortfarande fyller sitt syfte och är tillräckligt flexibel och drog slutsatsen att en omfattande översyn inte är en prioritet.

Experterna enades dock om att JIT-handboken borde genomgå omfattande uppdateringar för att införliva nya lärdomar. Den operativa åtgärdsplanen, som ofta inte används i praktiken, bör ersättas av mer informella planeringsarrangemang, t.ex. slutsatser från samordningsmöten.

Eurojusts finansiering av JIT

Eurojust har fortsatt att tillhandahålla finansiellt stöd till JIT:er. Under 2015 bekräftade mottagandet av 144 ansökningar om finansiering (vissa ansökningar lämnades in för samma JIT och rörde verksamhet som sträcker sig över på varandra följande åtgärdsperioder) den nyckelroll som Eurojust har i att stödja JIT-verksamhet genom sitt finansieringsprogram. Finansiellt stöd tillhandahölls till 68 JIT (i form av ett eller flera bidrag), varav 36 erhöll stöd för första gången under 2015. Eurojusts budget för 2015 för finansiering av JIT var 500 000 EUR.

JIT med stöd från Eurojust, inklusive de vanligast förekommande brottstyperna

Sedan 2014 kan finansiering av JIT också omfatta kostnader som ådragits av tredjeländer. I linje med den trend som observerats i Eurojusts operativa arbete, mottogs 13 ansökningar från JIT:er där både EU- och tredjeländer deltog under 2015.

En ny interaktiv ansökningsblankett introducerades under 2015 med funktioner som förenklar inlämning av ansökan, såsom listrutor, beräkningsfunktioner och inbyggd kontroll av tak. Omfattningen av finansierade åtgärder utvidgades till att även omfatta kostnader som uppstått i samband med uppföljning av en JIT, om

sådana kostnader kan kopplas direkt till JIT-verksamhet, t.ex. uppföljningsmöten som anordnats i syfte att granska bevisning som samlats in av utredningsgruppen, översättningskostnader för bevisning som samlats in av gruppen eller översättning av en dom som meddelats i en av de inblandade staterna.

Eurojusts kollegium godkände dessutom ett projekt som inbegriper utvecklingen av online-verktyg för inlämning av ansökningar om finansiering och en databas för bearbetning av JIT-relaterad data.

Fallstudie

En fransk utredning avslöjade organiserat momsbedrägeri i samband med försäljning av begagnade bilar såväl som penningtvätt. Brotten begicks av en grupp franska personer som verkade i Spanien. Bilarna såldes av tyska leverantörer till franska återförsäljare genom ett antal fiktiva mellanliggande transaktioner, baserade på falska fakturor, inom franska, spanska, rumänska, italienska och portugisiska företag, för att undvika att betala moms.

Ärendet togs till Eurojust av de franska myndigheterna, varefter ett samordningsmöte anordnades för att diskutera det aktuella läget i utredningarna och optimera samarbetet mellan de inblandade myndigheterna. Eurojust agerade som mellanhand för att underlätta verkställandet av ett flertal framställningar om ömsesidig rättslig hjälp mellan Frankrike och Spanien. Detta var avgörande då de spanska förfarandena ännu var pågående.

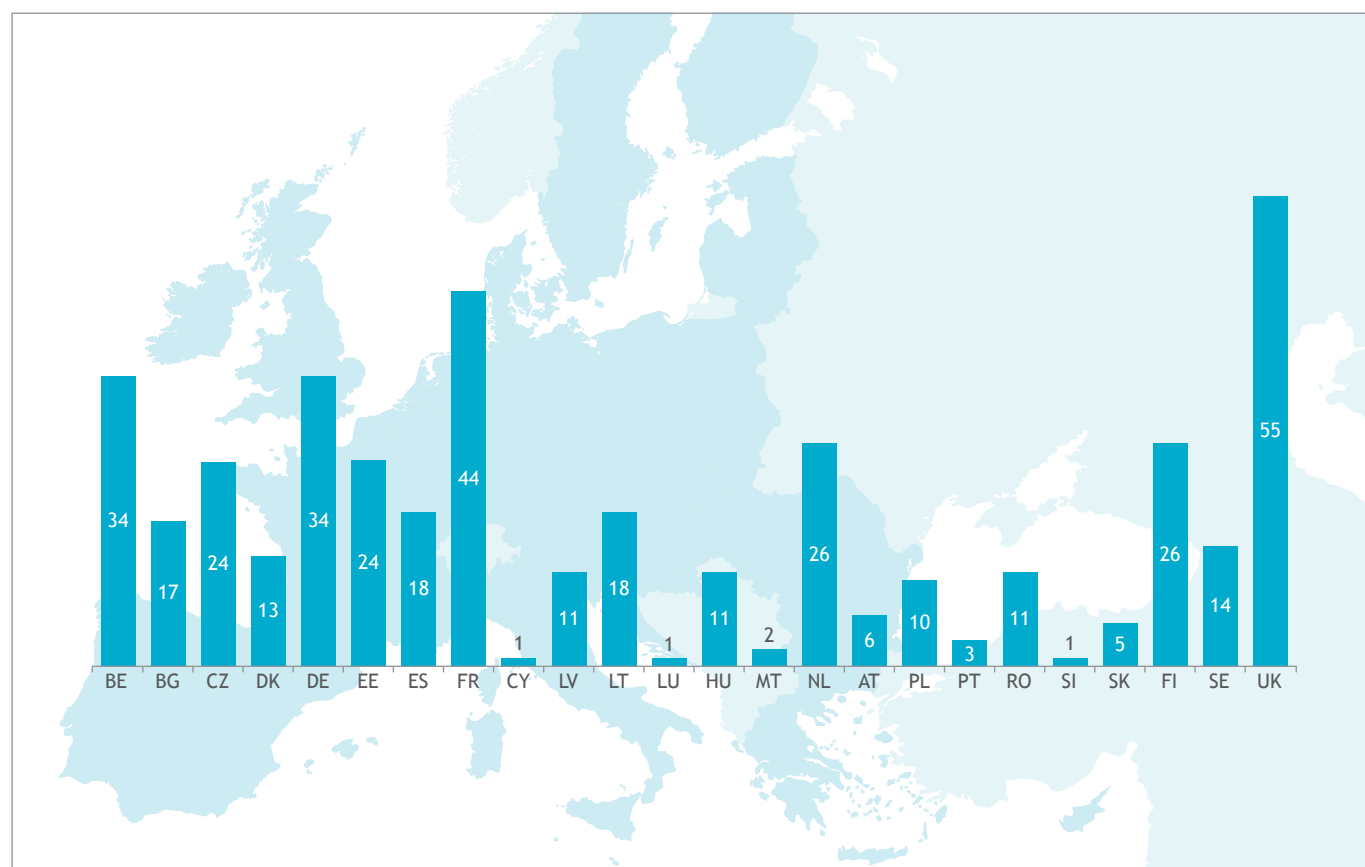
Analyser av den information som utbyts mellan deltagarna avslöjade ett antal rättsliga hinder, i synnerhet ett möjligt *ne bis in idem*-problem till följd av överlappande mål i utredningarna i Frankrike och Spanien. För att undvika en behörighetskonflikt under ett senare skede av förfarandena krävdes samordning av framtida åtal och omfattningen av de nationella förfarandena. Mot bakgrund av dessa problem skrev Frankrike och Spanien på ett JIT-avtal i juni 2014 för att underlätta samarbete och utbyta bevisning.

Som ett resultat av intensiva utredningar och ökat samarbete mellan JIT-deltagarna genomförde myndigheter i Spanien och Frankrike i januari 2015 gemensamma insatser mot nätverket, bistådda av en samordningscentral vid Eurojust. Tjugonio misstänkta greps i Spanien och två i Frankrike. Ett stort antal dokument beslagtogs under husrannsakingarna som avslöjade tvättade penningmedel till ett värde av uppskattningsvis 20 miljoner EUR.

Uppmuntrade av den första framgångsrika insatsen, begärde man vidare stöd från Eurojust för förlängningen av JIT:n. Detta tjänade till att förenkla utbytet av bevisning inför kommande rättegångar. Under ett samordningsmöte beslutade JIT-medlemmarna om överföring av straffrättsliga förfaranden från Spanien till Frankrike för brott som rör penningtvätt och deltagande i kriminell organisation.

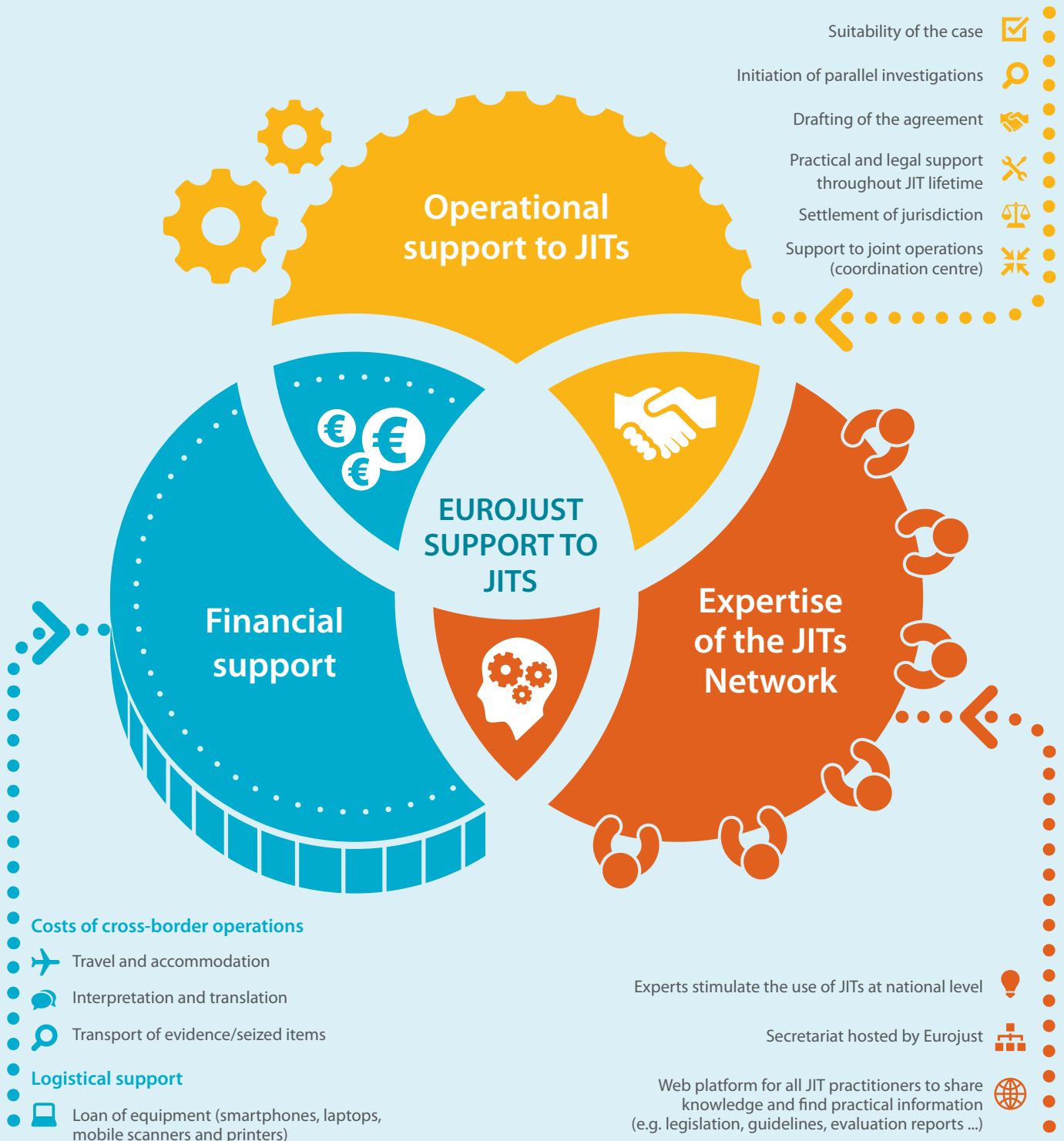
Spanien skulle fokusera på skattebedrägeribrotten. Deltagarna enades om att franska utredare, till stöd för det franska förfarandet, kunde resa till Spanien för att granska bevisning som samlats in under den spanska utredningen. De franska myndigheterna gick med på att hjälpa sina spanska motsvarigheter genom att anordna en videokonferens för förhör av två personer som var åtalade och satt häktade i Frankrike.

De nationella myndigheterna uppnådde betydelsefulla resultat under förfarandenas förundersökningsskeden genom att effektivt använda dessa rättsliga samarbetsverktyg: samordningsmöten, en samordningscentral och en JIT.

Eurojust and joint investigation teams

Eurojust plays a central role in the setting up and running of joint investigation teams (JITs), including judicial and legal expertise, financial support, follow-up to JIT activities and building up know-how.

Věra Jourová, EU-kommissionär för rättvisa, konsumenter och jämlikhet, besöker Eurojust

Möte med ambassadörer för Europeiska unionens medlemsstater och tredjeländer

Den ärade Loretta Lynchs, Förenta staternas justitieminister, besök till Eurojust och EU-USA-seminarium om tillämpningen av avtal om ömsesidig rättslig hjälp och utlämning.

2015

årets händelser

2 mars, Haag

Maria Schnebli avdelas till Eurojust som första sambandsåklagare för Schweiz

20 maj, Haag

Möte om sjöröveri

4-5 juni, Haag

Strategiskt seminarium om behörighetskonflikter och rådgivande forum under det lettiska EU-ordförandeskapet

5 juni, Haag

Věra Jourová, kommissionär för rättvisa, konsumenter och jämställdhet, besöker Eurojust

JANUARI

FEBRUARI

MARS

APRIL

MAJ

JUNI

16-17 april, Haag

Strategiskt möte om Människohandel

21 februari, Haag

Michèle Coninsx omvald av kollegiet till Eurojusts ordförande

22-23 april, Haag

18:e mötet för Nätverket mot folkmord

11-12 juni, Haag

11:e årsmötet för JIT:s nationella experter

17-18 juni, Haag

Möte, Judicial cooperation in major sports events (Rättsligt samarbete vid stora idrottsevenemang)

24-25 juni, Haag

Strategiskt och taktiskt möte om terrorism

29-30 juni, Riga

EJN:s 44:e plenarmöte

15 september, Haag

Den ärade Loretta Lynch, USA:s justitieminister, besöker Eurojust

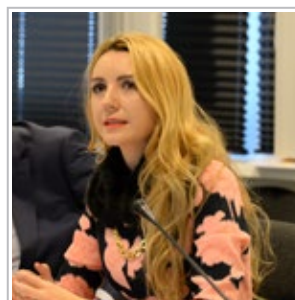
23 september, Haag

Möte med ambassadörer för Europeiska unionens medlemsstater och tredjeländer

**18-19 november
Luxemburg**

EJN:s 45:e plenarmöte

25 november, Haag

Möte, Cybercrime: Towards a Judicial Cybercrime Network (Databrott: Mot ett rättsligt nätverk mot databrott)

JULI

AUGUSTI

SEPTEMBER

OKTOBER

NOVEMBER

DECEMBER

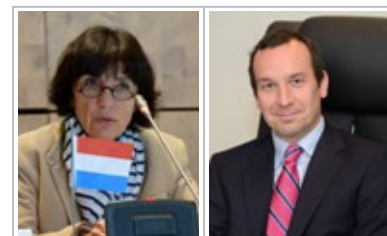
1 juli, Haag

Lodewijk Van Zwieten, Eurojusts expert på databrott vid EC3 tillträder sin tjänst

1 oktober, Rom

Undertecknande av samförståndsavtal med EUNAVFOR MED

10-11 december, Haag

Arbetsseminarium om datalagring och rådgivande forum under det Luxemburgska EU-ordförandeskapet

1 juli, Haag

Taktiskt möte, Cybercrime: territoriality in cyberspace and admissibility of evidence (Databrott: territorialitet i cyberrymden och bevisnings tillåtlighet)

8-9 oktober, Haag

EU-USA-seminarium, The application of Mutual Legal Assistance and Extradition Agreements between the EU and USA (Tillämpningen av avtal om ömsesidig rättslig hjälp och utlämning mellan EU och USA)

21-22 oktober, Haag

19:e mötet för Nätverket mot folkmord

Eurojusts arbete

Eurojust deltog i 42 Empact-möten och bidrog aktivt till den verksamhet som bedrevs under 2015 inom ramen för de operativa åtgärdsplanerna (OAP) för alla Empacts prioriterade områden: hjälp till illegal invandring; människohandel, varumärkesförfälskade varor; punktskattebedrägeri och gemenskapsinternt bedrägeri via skenföretag; heroin, syntetiska droger och kokain; illegal vapenhandel; organiserad egendomsbrottslighet och databrott.

Inom ramen för 2015 års operativa åtgärdsplaner deltog Eurojust i flera Cepol-kurser där man gav presentationer om sitt arbete inom ett antal brottsområden, såsom narkotikahandel (kokain och heroin). Eurojust deltog dessutom aktivt i utvecklingen, förberedandet och utarbetandet av de operativa åtgärdsplanerna för 2016.

I linje med den gemensamma ståndpunkten om Eurojusts deltagande i operativa åtgärdsplaner, som antogs av kollegiet år 2013, bidrog Eurojust, som (med-)ledare och deltagare, till 49 åtgärder som genomfördes för att öka samordningen av utredningar och åtal inom de operativa åtgärdsplanerna. Dessa åtgärder bestod antingen av att bidra med information till underrättelsesituationsrapporter, att identifiera viktiga mål eller organiserade kriminella grupper eller att stödja utredningar och åtal.

Eurojust stödde även OAP-verksamhet för att öka antalet finansiella utredningar inom ett flertal Empact-prioriterade områden.

Eurojust deltog i OAP-åtgärder för att skapa eller öka medvetenhet, i synnerhet genom att identifiera utbildningsbehov för domare och åklagare inom Empacts prioriterade områden, t.ex. databrott. Eurojust stödde också verksamhet för att identifiera rättsliga kontaktpunkter i relevanta tredjeländer för Empacts prioriterade områden.

Eurojust var verksamhetsledare för de operativa åtgärdsplanerna som genomfördes inom området heroin, syntetiska droger och kokain och medledare för åtgärderna för att identifiera och åtgärda rättsliga kryphål inom prioriterade området organiserad egendomsbrottslighet.

Slutligen associerades Eurojust med den operativa verksamhet som bedrevs inom delprojekten ETUTU (för att identifiera nigerianska offer för människohandel och erhålla underrättelser från dessa) och Kinesisk människohandel (som inriktar sig på kinesisk brottslighet kopplad till människohandel), som genomfördes inom Empact-prioriterade området människohandel.

2.1 Eurojusts arbete med prioriterade brottstyper

Eurojusts operativa prioriteringar speglar i huvudsak den Europeiska unionens prioriteringar inom kampen mot grov och organiserad brottslighet, såsom fastställts av Europeiska unionens råd. Då Eurojust är en efterfrågad

Europeiska säkerhetsagendan

Den europeiska säkerhetsagendan prioriterar under 2015-2020 terrorism, databrott och organiserad brottslighet som sammanlänkade brottsområden med en tydlig gränsöverskridande dimension, där samordnade EU-åtgärder, däribland på rättslig nivå, behövs.

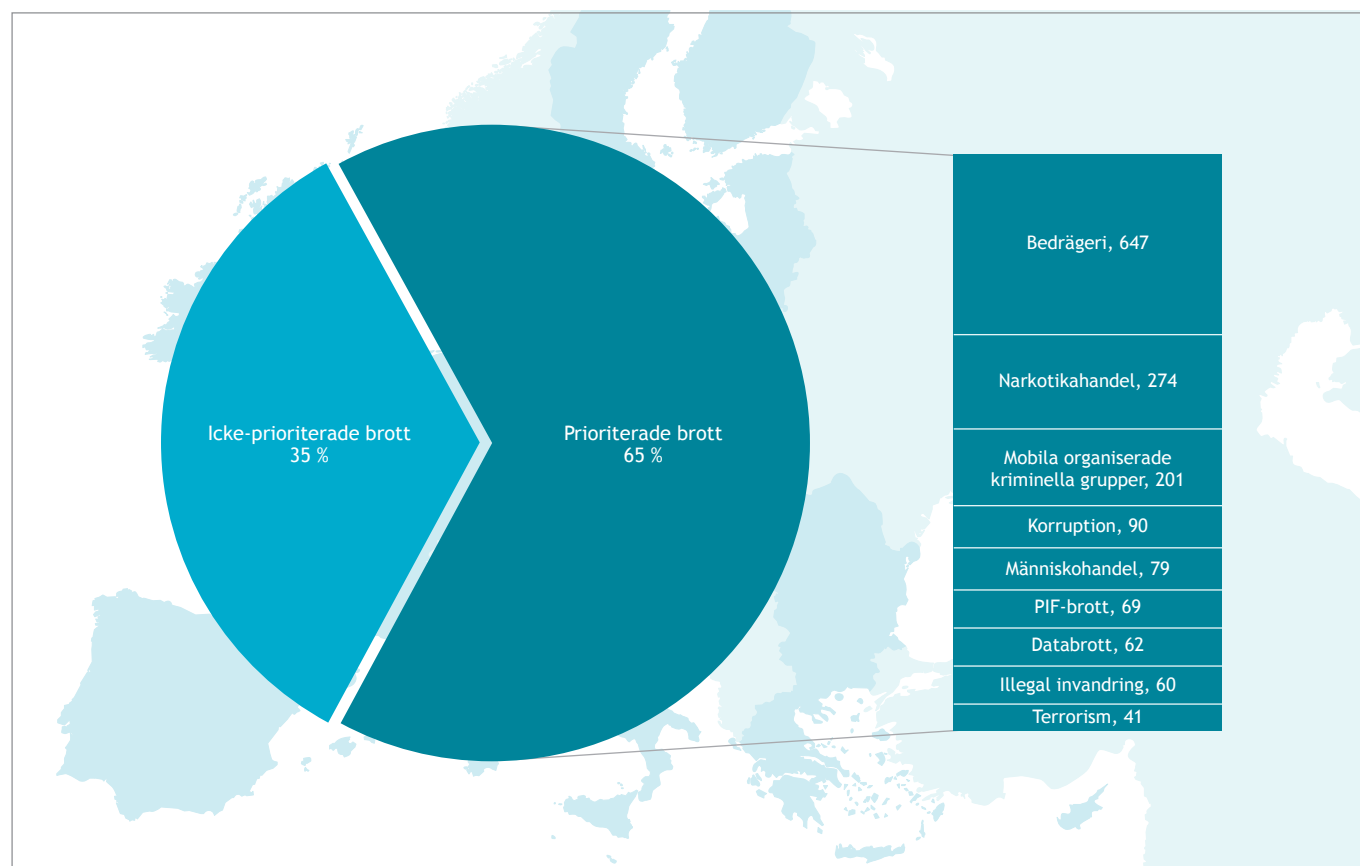
Den europeiska säkerhetsagendan fastställer pelarna för EU-åtgärder, däribland förbättrat informationsutbyte och ökat operativt samarbete. Eurojusts roll betonas särskilt inom fyra verksamhetsområden: (i) att hjälpa medlemsstaterna vid komplicerade framställningar om ömsesidig rättslig hjälp som rör länder utanför Europeiska unionen, i synnerhet genom nätverket av Eurojust-kontaktpunkter; (ii) att vara fullt delaktig i verksamhet som bedrivs av Europols Europeiska centrum mot terrorism (ECTC) för att förbättra samordningen av utredningar och åtal; (iii) att erbjuda mer expertis och hjälp till de nationella myndigheterna vid genomförandet av finansiella utredningar och (iv) att fortsätta underlätta utbytet av bästa praxis och identifiera utmaningar i samband med insamling och användning av e-bevis i utredning och åtal av brott som begåtts med hjälp av internet.

Europeiska migrationsagendan

Den europeiska migrationsagendan kompletterar den europeiska säkerhetsagendan genom att fastställa Europeiska kommissionens planer för både lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder på migrationsområdet. Den europeiska migrationsagendan och EU:s åtgärdsplan mot smuggling av migranter fastställer kampen mot människosmuggling som en prioritet för EU och avser att omvandla smugglingen från en verksamhet med 'låg risk och hög avkastning' till en med 'hög risk och låg avkastning'.

Eurojust, tillsammans med Europol, förväntas få en nyckelroll i att hjälpa medlemsstaterna upplösa människosmugglings- och människohandelsnätverk. Eurojust ombads dessutom upprätta en temagrupp för människosmuggling, förstärka samarbetet mellan åklagare och förbättra ömsesidig rättslig hjälp, stödja JIT:er inom området människosmuggling, delta vid krisplatser, bidra till arbetet som utförs av den Gemensamma operativa gruppen (JOT) Mare samt underlätta utbytet av bästa praxis och utmaningar i samband med insamling och användning av e-bevis i ärenden som rör människosmuggling.

organisation, omfattar dess prioriteringar även vissa brottstyper som inte fastställts som prioriteringar i EU:s policycykel, nämligen korruption och terrorism.

Övergripande statistik

Prioriterade brott	Ärenden		Samordningsmöten		JITs	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Terrorism	14	41	4	15	2	3
Databrott	42	62	15	19	6	11
Människosmuggling	32	60	10	20	9	9
Människohandel	71	79	12	32	18	21
Bedrägeri	560	647	60	76	32	34
Korruption	55	90	9	10	4	4
Narkotikahandel	283	274	52	57	31	25
Mobila organiserade kriminella grupper	128	201	13	21	13	13

2.1.1 Terrorism

2015 präglades av en ökning av antalet terroristattacker som planerades eller utfördes på europeisk mark samt ett erkännande av det globala hot som utländska terroriststridande utgör. Eurojusts operativa och strategiska

verksamhet inom terroristbekämpning speglade behovet att stärka medlemsstaternas förmåga att bekämpa terrorism på ett gemensamt, effektivt och samordnat sätt.

De uppgifter som samlades in från ärendena under 2015 bekräftar att medlemsstaterna i allt större utsträckning

förlitar sig på stöd från Eurojust för att ta itu med och lösa problem rörande rättsligt samarbete i komplicerade terroristärenden. Antalet ärenden som registrerades under 2015 (41) var nästan tre gånger fler än 2014. Eurojust anordnade 15 samordningsmöten som rörde terrorismrelaterade brott, nästan fyra gånger fler än 2014. Dessutom var tre gemensamma utredningsgrupper verksamma. Eurojust anordnade dessutom sin första samordningscentral rörande ett terroristärende. Av de terroristärenden som inleddes hos Eurojust var de flesta från Belgien, Frankrike och Italien. Belgien, Frankrike och Storbritannien var de länder som oftast anmodades.

En betydande ökning observerades av mängden information om åtal och fällande domar för terroristbrott som delades med Eurojust i enlighet med rådets beslut 2005/671/RIF. Information om åtal för terroristbrott delades med Eurojust vid 104 tillfällen, jämfört med 30 under 2014. Likaså ökade antalet avslutade terrorismrelaterade domstolsförfaranden som rapporterades till Eurojust till 217, från 180 under 2014.

Informationen som delades med Eurojust inkluderade kopplingar till andra relevanta ärenden, framställningar om ömsesidig rättslig hjälp och deras verkställighet. Ett utökat, regelbundet, tidsenligt och systematiskt

Strategiskt möte om terrorism

Den 25 juni hölls det 11:e årliga strategiska mötet för Eurojusts nationella kontaktpersoner för frågor som rör terrorism. Europeiska kommissionen presenterade de prioriteringar som identifierats i den europeiska säkerhetsagendan och betonade vikten av att engagera Eurojust i initiativ på EU-nivå för att bekämpa terrorism och ta itu med radikaliserings.

Efter presentationen följde en paneldiskussion om utvecklingar i de nationella rättsliga ramarna och EU:s rättsliga ramar för bekämpning av terrorism och en uppdatering om Eurojusts produkter för terroristbekämpning som tagits fram för användning av praktiker. Dessa är *TCM*, *CBRNE-handboken*, *MPJM* och *Memorandum on Terrorist Financing (Memorandumet om finansiering av terrorism)*.

Eurojust gjorde även en djupanalys av ett belgiskt domstolsbeslut rörande ett rekryteringsnätverk för utländska terroriststridande. Denna analys, som av praktiker ansågs vara mycket användbar och inspirerande, publicerades separat som en Eurojust-handling med begränsad tillgång och delades med Eurojusts nationella kontaktpersoner för frågor som rör terrorism.

Fallstudie

En terroristorganisation vid namn Rawi Shax eller Didi Nwe (den 'nya vägen' eller 'mot berget') har varit under utredning sedan 2007 i flera europeiska länder, däribland Italien, Schweiz och Tyskland. Organisationen är en utveckling av Ansar Al Islam, som av FN listas som en terroristorganisation knuten till Al-Qaida och vars ledare fängslades i Norge för upprepade dödshot mot norska politiker. Rawti Shax huvudmål är att med våld störta den nuvarande irakisk-kurdiska regeringen och ersätta den med ett kalifat som lyder under sharialagar.

Den italienska utredningen fann bevis på att Rawti Shax har rötter i Europa, med celler som kommunicerar och arbetar via internet och med en organisation som är särskilt verksam i Tyskland, Schweiz, Storbritannien, Finland, Italien, Grekland, Sverige, Norge, Irak, Iran och Syrien. Allteftersom gruppen utvecklades började den aktivt tillhandahålla logistiskt och finansiellt stöd till rekryteringen av utländska terroriststridande som skulle skickas till Syrien och Irak. Detta även med avsikt att träna dem inför den framtida konflikten i Kurdistan.

Eurojust tillhandahöll stöd till den internationella rättsliga samarbetsverksamheten i detta ärende från 2011 och framåt. För att underlätta utbytet av information mellan behöriga myndigheter och verkställandet av framställningar om ömsesidig rättslig hjälp, anordnades två samordningsmöten vid Eurojust. Under dessa samordningsmöten avslöjades gradvis terroristorganisationens struktur och verksamhet och de inblandade medlemsstaterna diskuterade den mest effektiva gemensamma rättsliga strategin och svaret.

Eurojust analyserade under ett antal månader år 2015 en stor mängd information från den italienska utredningen för att identifiera de viktigaste aspekterna för de inblandade medlemsstaterna, i syfte att anordna en gemensam insatsdag. Ett av samordningsmötena användes till att förbereda den gemensamma insatsen, diskutera frågor rörande genomförandet av de begärda rättsliga åtgärderna, inklusive identifiering av behöriga myndigheter, och att bereda europeiska arresteringsorder, utlämningsförfaranden, etc. För att säkerställa det tidsenliga verkställandet

av olika framställningar om ömsesidig rättslig hjälp, granskades de rättsliga och tekniska kraven för dessa.

Under den gemensamma insatsdagen i november 2015 inrättades en samordningscentral vid Eurojust. Sammanlagt 13 misstänkta ledare och flera medlemmar av Rawti Shax greps i Italien, Norge och Storbritannien. Tio av de gripna personerna åtalades för internationell terrorism i enlighet med italiensk lag. Dessutom genomförde italienska, tyska, finska, norska, schweiziska och brittiska myndigheter husrannsakingar i 27 lokaler och beslagtogs bland annat elektroniska apparater och dokument. Några av de misstänkta kunde inte hittas då de tros ha rest till Mellanöstern (Syrien och Irak) för att som utländska terroriststridande ansluta sig till jihadistorganisationer (dvs. ISIS och Al-Nusra).

Med tanke på de pågående överlämningsförfarandena gällande tre personer från Storbritannien och framställningarna om utlämning till Norge, kommer Eurojust ge fortsatt stöd under 2016. Eftersom en av de misstänkta som gripits i Norge är norsk medborgare och därför inte kommer vara föremål för utlämning, kommer denna att prövas i Norge (enligt principen *aut dedere aut judicare*). För att säkra framgångsrika förfaranden mot denne och andra misstänkta, planeras ytterligare rättsligt samarbete.

informationsutbyte underlättar Eurojusts arbete med att tillhandahålla en översikt av utmaningar och bästa praxis i samband med åtal och fällande domar för terroristbrott. Det berikar också Eurojusts analyser av rättsliga svar på terrorism som delas med medlemsstaterna genom publikationen *Terrorism Convictions Monitor (Övervakningsrapport om terrorism)*. Som en uppföljning av rådets slutsatser om det straffrättsliga svaret på radikaliserings som leder till terrorism, är Eurojust dessutom i stånd att övervaka användningen av alternativ till åtal och häktning och därmed bidra till utvecklingen av straffrättspolicy rörande utländska terroriststridande

Nätverket av nationella kontaktpersoner för Eurojust för frågor som rör terrorism fungerar som en primär kontaktpunkt för underlättande av rättsligt samarbete och säkerställer att information som rör åtal och fällande domar för terrorism delas med Eurojust. Nätverket av nationella kontaktpersoner, som varit verksamt sedan 2005, består av minst en företrädare för varje

medlemsstat, såväl som kontaktpunkter som nominerats av Norge, USA och sedan september 2015, Schweiz.

Den tredje Eurojust-rapporten, *Foreign Terrorist Fighters: Eurojust's Views on the Phenomenon and the criminal justice response (Utländska terroriststridande: Eurojusts syn på fenomenet och det straffrättsliga svaret)* (säkerhetsklassad som EU Restricted), utarbetades under november 2015. Rapporten lades fram vid RIF-rådets möte den 3-4 december 2015 med rekommendationer att ta itu med utmaningar i samband med utredningar och åtal och att fullt ut utnyttja Eurojusts samordningsverktyg i komplicerade gränsöverskridande ärenden som rör utländska terroriststridande.

Rapporten utvecklar slutsatserna och rekommendationerna från de två föregående Eurojust-rapporterna om utländska terroriststridande från november 2013 och november 2014, genom att integrera de bidrag som mottagits från praktiker som svar på Eurojusts uppföljningsenkät om det rättsliga svaret på utländska terroriststridande som i mars 2015 skickades till alla nationella kontaktpersoner för Eurojust för frågor som rör terrorism, såväl som till Eurojusts sambandsdomare från Norge, Schweiz och USA. Tidigare under 2015 publicerades ett sammandrag av de viktigaste slutsatserna från den andra Eurojust-rapporten om utländska terroriststridande från november 2014 som en Eurojust-handling med begränsad tillgång.

Eurojust tog under förra året aktivt del i många av de diskussioner och initiativ som hölls på EU-nivå för att identifiera möjliga sätt att förbättra det straffrättsliga svaret på terrorism. Eurojusts ordförande betonade i olika forum behovet av en EU-omfattande gemensam och övergripande strategi som integrerar en rad olika sektorsövergripande policyer, mekanismer och verktyg för att höja effektiviteten av de nationella svaren på fenomenet utländska terroriststridande.

CBRNE-handboken

CBRNE-handboken tillhandahåller EU-praktiker med specialiserat sektorsövergripande rättsligt stöd för utredningar och åtal av gränsöverskridande brott som rör kemiska, biologiska, radiologiska, nukleära och explosiva ämnen (CBRN-E). Handboken innehåller en översikt över den mest relevanta EU- och internationella lagstiftningen som rör CBRN-E, såväl som överstatliga enheter, system och databaser inom området CBRN-E.

Handboken uppdateras regelbundet. Den fjärde versionen utarbetades under juni 2015.

Taktiskt möte om terrorism

Den 24-25 juni höll Eurojust ett tredje taktiskt möte om utländska terroriststridande, *Towards a common judicial response to foreign fighters (Mot ett gemensamt rättsligt svar på utländska stridande)*. I mötet deltog Eurojusts nationella kontaktpersoner för frågor som rör terrorism, företrädare för de nationella rättsliga och brottsbekämpande myndigheterna i medlemsstaterna, Albanien, Bosnien och Hercegovina, Montenegro, Norge, Serbien, Schweiz, Turkiet och USA såväl som företrädare för EU:s samordnare för terroristbekämpning, Europol, Interpol och Frontex.

Mötet gav praktikerna en insyn i särskilda fenomen, terroristorganisationer, tillvägagångssätt samt förfarandemässiga frågor och frågor som rör rättsligt samarbete. Det erbjöd också ett forum för utbyte av erfarenheter och bästa praxis mellan praktiker som utreder och lagför ärenden som rör utländska terroriststridande inom och utanför Europa.

De ämnen som togs upp var EU:s straffrättsliga svar på utländska terroriststridande, förbättrat rättsligt samarbete med tredjeländer samt utmaningar och lärdomar från åtal som rör utländska terroriststridande. Den rättsliga ramens tillräcklighet, insamling och tillåtlighet av e-bevisning, finansiella utredningar, instrument för rättsligt samarbete, straffrättsliga svar på radikaliserings, rättsliga strategier för återvändare och utbyte av information diskuterades. Presentationer om åtal av utländska terroriststridande i medlemsstater och tredjeländer erbjöd nationella perspektiv. Tre arbetsseminarier behandlade samma ärende och resultaten från dessa presenterades och diskuterades under plenarsammanträdet och integrerades i den tredje Eurojust-rapporten, *Foreign Terrorist Fighters: Eurojust's Views on the Phenomenon and the criminal justice response (Utländska terroriststridande: Eurojusts syn på fenomenet och det straffrättsliga svaret)* som utfärdades i november 2015.

Inom ramen för Nätverket för RIF-myndigheter informerade myndigheterna varandra om sina verktyg och åtgärder som vidtagits mot utländska terroriststridande. Eurojust rapporterar regelbundet till EU:s samordnare för terroristbekämpning om genomförandet av Eurojusts åtgärder i kampen mot terrorism. Eurojust associerade sig under 2015 för första gången med en Europol-kontaktpunkt som rör terroristbekämpning, FP Travellers.

Eurojust har fortsatt att prioritera förstärkningen av samarbetet med tredjeländer för att utvidga sitt stöd till de nationella myndigheterna i utredningar och åtal. Det operativa samarbetet med tredjeländer i ärenden som rör terrorism, som underlättats av Eurojust, ökade avsevärt under 2015. Till exempel tredubblades antalet ärenden som rör terrorism (10) där tredjeländer var inblandade jämfört med föregående år.

Eurojust arbetar aktivt med att förbättra samarbetet med länder i Mellanöstern och Nordafrika (MENA). Utvidgningen av Eurojusts nätverk av kontaktpunkter i denna region är av stor vikt för underlättandet av nätverkets arbete i kampen mot terrorism och organiserad brottslighet. Den 21 juli 2015 bjöd Eurojust in länder i MENA-regionen att utse Eurojust-kontaktpunkter, däribland en särskild kontaktpunkt för frågor som rör terroristbekämpning. Till följd av dessa inbjudningar har kontaktpunkter för Eurojust nominerats i Libanon, Jordanien, Saudiarabien och den Palestinska myndigheten, utöver dem som redan utsetts i Egypten, Israel och Tunisien.

Terrorism Convictions Monitor

TCM (*Övervakningsrapport om terrorism*) är en Eurojust-handling med begränsad tillgång som främst distribueras till åklagare och domare som arbetar med ärenden som rör terrorism. Den har publicerats regelbundet sedan 2008. TCM tillhandahåller en regelbunden översikt över terrorismrelaterade fällande domar och frikännanden i hela Europeiska unionen, rättsliga uppdateringar, såväl som rättsliga analyser av relevanta domar.

TCM baseras på information från öppna källor och information om fällande domar för terroristbrott som tillhandahållits av nationella myndigheter i enlighet med rådets beslut 2005/671/RIF.

De analytiska kapitlen i utgåvorna från 2015 innehåller analyser av domar rörande utländska terroriststridande meddelade av tyska, nederländska, norska och brittiska domstolar. Vidare innehåller TCM en sammanfattning av de viktigaste punkterna i den europeiska säkerhetsagendan, såväl som tilläggsprotokollet till Europarådets konvention om förebyggande av terrorism, politiska förklaring och åtgärdsplan.

Memorandum om finansiering av terrorism

Eurojusts *Memorandum on Terrorist Financing (memorandum om finansiering av terrorism)* är en Eurojust-handling med begränsad tillgång som innehåller en översikt av de rättsliga instrument och standarder som antagits på internationell- och EU-nivå för att motverka finansiering av terrorism och en sammanfattning av deras bestämmelser. Memorandumet presenterar även Eurojusts arbete med att hantera finansiering av terrorism och betonar Eurojusts medverkan i rättsligt samarbete för bekämpning av finansiering av terrorism. Memorandumet utfärdades först år 2006 och uppdateras var tredje år. Den senaste uppdateringen gjordes i juni 2014.

2.1.2 Databrott

Databrott är till sin natur gränslöst. Elektronisk bevisning för sådana brott kan vara svår att samla in då data är flyktig och kan fordra särskild expertis. Rättsligt samarbete är avgörande för att säkerställa bevarandet i god tid av elektronisk bevisning, vilket säkerställer dess tillåtlighet i rättsliga förfaranden. Internationellt rättsligt samarbete kan hindras av betydande skillnader i inhemska rättsliga ramar (t.ex. gällande kriminalisering av handlingar eller avsaknad av datalagringslagstiftning) och behörighetskonflikter.

Mot bakgrund av detta fokuserade Eurojust mer på att bekämpa databrott i syfte att stärka det rättsliga samarbetet på detta område, i synnerhet genom att: underlätta snabb handläggning av framställningar om ömsesidig rättslig hjälp, en avgörande faktor när det kommer till att balansera datas flyktighet, fylla luckor som uppstår vid tillämpningen av olika inhemska datalagringsregler samt möjliggöra tidigt engagemang av rättsväsenden i databrottsoperationer för att säkerställa att data under utredningsfasen samlas in i enlighet med tillämpliga regler och sedermera kan användas som tillåtlig e-bevisning i efterföljande rättsliga förfaranden.

Eurojusts ökade fokus på databrott speglas i det arbete och den strategiska verksamhet som utfördes under 2015.

Alla viktiga statistiska indikatorer - antalet registrerade ärenden (62), samordningsmöten (19), samordningscentraler (1) och JIT:er (11, varav sex var nybildade) - visar på en ökning jämfört med tidigare år av Eurojusts operativa engagemang inom detta brottsområde. Rumänien var den oftast anmodande medlemsstaten, följt av Grekland, Tyskland och Cypern. Storbritannien, Spanien, och Tyskland var de oftast anmodade medlemsstaterna.

Fallstudie

En storskalig organiserad kriminell grupp, vars medlemmar huvudsakligen var från Nigeria och Kamerun, hade begått nätfiske till ett värde av 6 miljoner EUR. Detta kriminella nätverk använde den så kallade 'man-i-mitten'-metoden för att avleda pengar från legitima till illegitima destinationer genom att få tillgång till lösenord och personuppgifter och därigenom kunna ta över offrens e-postkonton med syfte att erhålla pengar från dem och/eller deras kunder.

Förövare och offer identifierades på minst 16 platser över hela världen. De rättsliga myndigheterna i Italien, Spanien och Polen vände sig till Eurojust för hjälp. Tre samordningsmöten hölls för att klargöra detaljerna i de befintliga inhemska utredningarna och för att utbyta information. Parallella förfaranden som pågick i Italien och Spanien visade att individerna som var föremål för utredningarna deltog i hierarkiskt strukturerade celler med flexibla interaktioner mellan nätverken. Mot bakgrund av dessa nära kopplingar identifierades utmaningar för de inhemska åklagarmyndigheterna vad gäller möjliga *ne bis in idem*-problem. En möjlig överlappning av mål, dvs. att samma misstänkta kunde vara föremål för flera rättsförfaranden i olika jurisdiktioner, belystes.

Ett tredje och sista samordningsmöte hölls då ärendet fortskridit för att utvärdera läget för verkställandet av framställningar om ömsesidig rättslig hjälp utfärdade av Italien till berörda länder och för att utbyta information. Liknande brottslig verksamhet observerades i enskilda medlemsstater och ytterligare överlappning identifierades, vilket underlättade för åklagarmyndigheterna att formulera sin strategi för ärendet.

Till följd av detta och med avsikt att genomföra samtida tvångsåtgärder, enades parterna om att medverka i en insatsdag med stöd från en samordningscentral. Även om de spanska myndigheterna hade möjlighet att snabbt vidta åtgärder, kunde sådana tidiga åtgärder i Spanien ha satt den mindre avancerade, men bredare utredningen i Italien på spel. En diskussion om de rättsliga kraven i de olika jurisdiktionerna behövdes för att förstå begränsningarna i förfarandena i respektive stat och för att fastställa det lämpligaste schemat

för insatsdagen. Betydande ansträngningar gjordes för att anpassa utredningarnas olika faser för detta syfte.

Insatsdagen ägde rum i juni 2015 och leddes av italienska, spanska och polska rättsliga myndigheter och polismyndigheter. Insatsdagen, som genomfördes med hjälp från samordningscentralen vid Eurojust, gav utmärkta operativa resultat. Totalt 49 misstänkta greps och 58 husrannsakingar genomfördes. Genom ett nära rättsligt samarbete och samordning mellan de inblandade staterna, kan IT-brottslingarna ställas inför rätta i samtliga jurisdiktioner.

Eurojust arbetade även med att förbättra samarbetet med Europol i kampen mot databrott, både på ett strategiskt och operativt plan. Eurojust fortsatte att aktivt stödja det Europeiska it-brottscentrumet (EC3) vid Europol. Eurojust utsåg för detta ändamål i juli 2015 en utsänd nationell expert på databrott som ska agera som

Eurojusts företrädare för operativa frågor vid EC3. Till hans uppgifter hör att stödja och samordna samarbete med EC3 på Eurojusts vägnar och att, bland annat underlätta utbyte av information, hjälpa till med att säkerställa bevisnings tillåtlighet i rättsliga förfaranden och främja tidigt engagemang av Eurojust för att öka effektiviteten av åtal och, i förekommande fall, beslag av tillgångar i databrottsärenden.

Närvaron av Eurojusts expert på databrott vid EC3 bidrog också till en intensifierad närvaro i kontaktpunkterna Twins, Terminal och Cyborg. Inom ramen för Empacts operativa åtgärdsplan för 2015, *IT-angrepp*, utarbetade Eurojust och Europol ett gemensamt dokument om gemensamma rättsliga utmaningar i bekämpningen av databrott, främst från ett brottsbekämpnings- och åtalsperspektiv. I dokumentet identifieras sex huvudområden: förlust av data; förlust av plats; rättsliga ramar; offentlig-privata partnerskap; internationellt samarbete och den snabbt växande hotbilden. Dokumentet utgör en utgångspunkt för vidare diskussioner med berörda parter om möjliga strategier för att ta itu med dessa utmaningar, däribland ytterligare anpassning av rättsliga och praktiska instrument för ömsesidig rättslig hjälp och utbyte av information och e-bevisning som ska användas i utredningar och åtal av databrottsärenden.

Möten om databrott

Den 1 juli stod Eurojust värd för ett möte om territorialitet i cyberrymden och tillåtlighet av e-bevisning i databrottsrelaterade rättsliga förfaranden. Det taktiska mötet samlade experter från alla medlemsstater, Norge, USA, såväl som från den privata sektorn (inklusive bank- och IT-säkerhetsföretag), som reflekterade över flera aktuella frågor inom detta brottsområde och det stöd som Eurojust kan tillhandahålla. Deltagarna diskuterade behovet av att: snabba upp internationellt rättsligt samarbete, i synnerhet utbyte i god tid av framställningar om ömsesidig rättslig hjälp med tanke på elektronik datas flyktighet; förbättra samarbetet mellan rättsliga myndigheter och den privata sektorn (t.ex. internetleverantörer) och säkerställa tidigt engagemang av rättsliga myndigheter för att bland annat säkerställa att data som samlats in inom den privata sektorn är tillåtlig som bevisning.

Under mötet efterlystes ett snabbare och mer effektivt utbyte av erfarenheter, bästa praxis och lärdomar. Praktikerna bedömde i detta avseende förslaget om inrättandet av ett nätverk av databrottsåklagare och domare.

Eurojust anordnade därför ett möte i november 2015, *Towards a Judicial Cybercrime Network (Mot ett rättsligt databrottsnätverk)*, som samlade rättsexperter på området databrott från samtliga medlemsstater, såväl som från Norge, Schweiz, USA, EC3 och Europarådet. Deltagarna enades om behovet att inrätta ett rättsligt databrottsnätverk, med stöd från Eurojust, som en plattform för diskussioner om rättsliga hinder, identifiering och spridning av bästa praxis och utbyte av rättspraxis

Deltagarna diskuterade dessutom förfaranden för ömsesidig rättslig hjälp mellan USA och medlemsstaterna och informerades om projekt som inletts och stöds av kommittén för Europarådets konvention om it-relaterad brottslighet. Företrädare för det nederländska ministeriet för säkerhet och rättvisa tillhandahöll en översikt över prioriteringarna för deras kommande EU-ordförandeskap, bland vilka bekämpning av databrott fanns med (med fokus på behörighetsfrågor).

Den ärade Loretta Lynch, USA:s justitieminister, meddelade under sitt besök till Haag i september att en amerikansk databrottsåklagare ska avdelas till Eurojust.

Utöver att tillhandahålla operativt stöd till nationella utredningar och åtal och till EC3, fortsatte Eurojust att stödja projektet om illegal handel på elektroniska marknadsplatser (ITOM), vars slutkonferens hölls i november 2015. Eurojust fortsatte även att stödja programmet för utbildning av utbildare och certifiering (TOT) som anordnade den första utbildningen för åklagare och utredande domare som utformats för att öka effektiviteten av och förståelsen för utrednings- och åtalsfaserna i databrottsärenden.

2.1.3 Människosmuggling

Europa stod inför en kris utan motstycke som uppstod till följd av den kraftiga ökningen av människosmuggling och den långa raden av relaterade fruktansvärda och dödliga incidenter som inträffade runt Medelhavsområdet, längs Europas kuster och på fastlandet.

Eurojust stod själv inför en ökad efterfrågan på rättslig samordning inom detta område till följd av omfattningen av de brott som begåtts i medlemsstaterna och deras återkommande karaktär. Antalet ärenden rörande människosmuggling (60) och samordningsmöten (20) nästan fördubblades jämfört med 2014. De oftast anmodade medlemsstaterna var Grekland, Frankrike och Österrike. Tyskland var den oftast anmodade medlemsstaten, följt av Frankrike och Ungern.

I linje med EU:s åtgärdsplan mot smuggling av migranter, förde Eurojust ett nära samarbete med Europol, Frontex och Europeiska stödkontoret för asylfrågor (EASO) för att samla in information om smugglarnas arbetsmetoder, hjälpa de nationella myndigheterna att spåra pengar och hjälpa till i utredningar. För detta ändamål intensifierade Eurojust sitt samarbete med Europol kontaktpunkt Checkpoint och gemensamma operativa gruppen Mare (JOT Mare). Denna intensifiering av samarbetet åstadkoms genom att, utöver *ad hoc*-möten om enskilda operativa ärenden, hålla kvartalsvisa möten för att diskutera medel och metoder (t.ex. ett uppgraderat förfarande för informationsutbyte om pågående ärenden) för att förbättra samarbetet och förmågan att stödja nationella myndigheter i kampen mot människosmuggling.

Ett samförståndsavtal om samarbete mellan Eurojust och EU:s militära operation i södra centrala Medelhavsområdet (EUNAVFOR MED) skrevs under den 1 oktober. EUNAVFOR MED lanserades den 22 juni 2015 med målsättningen att genom systematiskt arbete identifiera, beslagta och förstöra fartyg och tillgångar som använts av smugglare. Detta samförståndsavtal fastställer ramen för utökat samarbete och dialog i kampen mot människosmuggling. Avtalet bekräftar båda parterns åtaganden vad gäller utbyte av strategiska upplysningar av

Fallstudie

En utredning inleddes om en organiserad kriminell grupp som misstänks ha hjälpt albanska medborgare resa in olagligt i Europeiska unionen med hyrda fordon registrerade i Tjeckien. Den kriminella gruppen, som varit verksam sedan 2013, transporterade illegala invandrare till Storbritannien via två vägar, antingen från Turkiet eller Grekland till Belgien och sedan vidare till Storbritannien i fordon körda av tjeckiska eller slovakiska förare, eller från Bulgarien eller Serbien till Tjeckien och sedan via Tyskland till Storbritannien med färja eller tåg. Över 100 illegala invandrare fördes in i EU under denna period.

Eurojust och de inblandade medlemsstaterna deltog i flera operativa möten som hölls vid Europol under 2014 om "Operation Tantaluf". Ärendet inkom till Eurojust i december 2014 till följd av behovet av rättsligt samarbete. Eurojust anordnade fyra samordningsmöten som tillhandahöll ett forum för belgiska, tjeckiska, tyska, franska och brittiska myndigheter för diskussioner om ärendets rättsliga aspekter. Det nära samarbetet med Europol fortsatte och deras analytiker deltog i samordningsmötena vid Eurojust.

Belgien valdes som bästa jurisdiktion för åtal. Beslutet påverkades av det faktum att en stad i Belgien verkade vara centrum för smugglingsverksamheten. Eurojust hade en avgörande roll i inrättandet av en JIT mellan Belgien, Tjeckien, Storbritannien och Tyskland. Eurojusts ekonomiska stöd gjorde det möjligt för ärendet att fortskrida snabbare och täckte kostnaderna för viktiga resurser som behövdes i en så omfattande operation, särskilt tolknings- och översättningstjänster, resekostnader och teknisk utrustning. Utbytet av bevisning mellan alla deltagande länder var okomplicerat och de belgiska myndigheterna kunde efter en framställning om ömsesidig rättslig hjälp utfärdad till de franska myndigheterna få information om förare som hade stoppats i Frankrike.

Utredningarna i detta ärende avslöjade att den organiserade kriminella gruppen, genom 13 smugglingsincidenter, hade gjort en vinst på över 500 000 EUR, på bekostnad av 100 utsatta offer. En gemensam insatsdag

ägde rum i november 2015 med stöd från en samordningscentral vid Eurojust. Åtta misstänkta greps, 24 förhördes, antingen som vittnen eller misstänkta, och 10 husrannsakingar genomfördes. Under den gemensamma insatsdagen verkställdes sex europeiska arresteringsorder.

icke-operativ art, bästa praxis, expertis och erfarenheter inom området människosmuggling.

På institutionell nivå utsåg Eurojusts kollegium, i linje med EU:s åtgärdsplan mot smuggling av migranter, i april 2015 en kontaktpunkt för människosmuggling som ska företräda Eurojust inom kontaktgruppen för EU-organ med ansvar för frågor som rör smuggling av migranter, som inrättades av den Europeiska kommissionen under 2015

Krisplatsstrategin, som lades fram av Europeiska kommissionen som en del av den Europeiska migrationsagendan, har som sitt huvudsyfte att samordna EU:s bistånd till de medlemsstater som befinner sig i främsta linjen när det gäller det specifika och oproportionerligt stora migrationstrycket vid deras yttre gränser. Eurojust stödde krisplatserna i Italien och Grekland, två av de medlemsstater som påverkats mest av migrationsflöden under 2015. Nationella åklagare i Italien och Grekland har utsetts som Eurojust-kontaktpunkter med uppgift att stödja krisplatserna och vidarebefordra relevant information och ärenden till Eurojusts nationella kontor för rättslig uppföljning och samordning på EU-nivå.

Eurojusts ordförande besökte krisplatserna i Italien (oktober 2015) och Grekland (december 2015) och sammanträdde med företrädare för italienska och grekiska rättsväsendet och marinen, såväl som med EUNAVFOR MED och Frontex, för att diskutera bekämpningen av människosmuggling och behovet av utökat rättsligt samarbete.

I september inrättade Eurojusts kollegium en temagrupp för människosmuggling, vars tidsplan (2015-2020) sammanfaller med tidsplanen för EU:s åtgärdsplan mot smuggling av migranter. Temagruppens mål är att bland annat: (i) öka stödet till åklagarmyndigheter som påverkats av människosmuggling; (ii) identifiera och analysera utmaningar vid utredning och åtal av denna brottstyp och bästa praxis i samband med detta

och (iii) förbättra användningen av befintliga rättsliga internationella och EU-instrument i detta sammanhang.

Eurojust gav dessutom fortsatt stöd till andra strategiska forum och projekt som utformats för att utöka internationellt samarbete inom området människosmuggling, t.ex. genom att delta i Internationella organisationen för migrations (IOM) regionala projekt *Strengthening the fight against trafficking in persons and migrant smuggling in the Western Balkans (Intensifiering av kampen mot människohandel och människosmuggling i västra Balkan)*, för att under två arbetsseminarier, i f.d. jugoslaviska republiken Makedonien och Montenegro, presentera bästa praxis vid gränsöverskridande verksamhet. Målet för detta projekt, som finansieras av IOM:s utvecklingsfond och den italienska regeringen, är att förstärka kapaciteten och det gränsöverskridande samarbetet mellan berörda parter i västra Balkan i kampen mot gränsöverskridande brottslighet, såsom människohandel och människosmuggling.

2.1.4 Människohandel

Eurojusts operativa stöd till nationella utredningar och åtal rörande människohandel ökade till 79 ärenden. Antalet samordningsmöten (32) nästan tredubblades. En samordningscentral inrättades. Den oftast anmodande medlemsstaten var Storbritannien, följt av Bulgarien, Rumänien och Slovenien. Den oftast anmodade medlemsstaten var Rumänien, följt av Nederländerna och Ungern.

Antalet JIT som rörde människohandel ökade till 21, varav nio var nya för 2015. Bland dessa nya utredningsgrupper erhöll en, mellan Frankrike och, för första gången, Bosnien och Hercegovina, ekonomiskt stöd från Eurojust.

I samband med [Eurojusts strategiska projekt om människohandel](#), hölls ett andra strategiskt möte om människohandel.

Strategiskt möte om människohandel

Den 16 och 17 april höll Eurojust ett strategiskt möte om människohandel. Mötet samlade domare, åklagare och brottsbekämpande myndigheter från medlemsstaterna, Norge, Schweiz, Japan och USA. I mötet deltog också företrädare för Europeiska kommissionen, Europol, FRA, UNODC, Universitetet i Cambridge, Western Union och Facebook.

Myria Vassiliadou, EU:s samordnare för arbete mot människohandel, betonade vikten av en övergripande strategi för bekämpning av människohandel, med tanke på brottets ständigt föränderliga och gränsöverskridande karaktär. Företrädarna för både Western Union och Facebook presenterade de problem de stött på och lyfte fram möjligheter för samarbete med brottsbekämpande och rättsliga myndigheter i kampen mot människohandel. Deltagarna diskuterade de viktigaste utmaningarna i utredningar och åtal av brott som rör människohandel och identifierade bästa praxis avseende detta.

I synnerhet diskuterades följande ämnen: (i) svårigheter som stötts på av nationella myndigheter i rättsligt samarbete rörande förhör och skydd av brottsoffer och vittnen i ärenden som rör människohandel; (ii) utmaningar vid åtal av ärenden som rör människohandel för exploatering som arbetskraft och (iii) problem rörande rättsligt samarbete i samband med användning av JIT, insamling och tillåtlighet av e-bevisning, användning av särskilda utredningsmetoder och finansiella utredningar i ärenden som rör människohandel. Dessutom underströks nyttan av Eurojusts engagemang i ärenden som rör människohandel och andra områden där Eurojust kunde bistå medlemsstaterna identifierades. Resultatrapporten från det strategiska mötet finns tillgänglig på Eurojusts [webbplats](#).

Fallstudie

Två ärenden som belyser användningen av JIT i ärenden som rör människohandel inkom till Eurojust under 2013. Ärendena rörde handel med kvinnor från låg-inkomstgrupper i Ungern och Slovakien till Storbritannien för sexuellt utnyttjande, antingen för prostitution eller för skenäktenskap, och leddes av samma brittiska åklagarmyndighet.

Det första ärendet gällde en ungersk organiserad kriminell grupp verksamhet. Gruppen var i huvudsak baserad i Storbritannien och var ansvarig för handel för prostitution av minst 250 kvinnor till och inom Storbritannien. Ärendets brådska karaktär och vikten av de inblandade kvinnornas välbefinnande betonades när ett offer kom till de brittiska myndigheterna med en redogörelse av de övergrepp hon utsatts för.

Det andra ärendet rörde slovakiska medborgare som deltog i rekryteringen av kvinnor i sitt hemland för skenäktenskap i Storbritannien till pakistanska män för att de ska kunna stanna i Storbritannien som makar till EU-medborgare. Några av kvinnorna trodde att de hade förts till landet för legitimt arbete.

Eurojust publicerade i december 2015 rapporten *Prosecuting THB for the purpose of labour exploitation (Lagföring av människohandel för exploatering som arbetskraft)*. Slutsatserna i [rapporten](#) bygger på analyser av bland annat domar från 11 länder och ärenden rörande människohandel för exploatering som arbetskraft som registrerats hos Eurojust. Rapporten är avsedd att fungera som en informationskälla för praktiker som arbetar med utredning och åtal av människohandel för exploatering som arbetskraft genom att identifiera möjliga indikatorer för arbetskraftsexploatering och bedöma dess tolkning i nationell rättspraxis. Rapporten tillhandahåller också en kort översikt över ärenden som rör människohandel för exploatering som arbetskraft som handlagts av Eurojust. Denna översikt används vidare för att beskriva några av de utmaningar som de berörda länderna står inför. Bästa praxis för rättsligt samarbete, såväl som potentiellt stöd från Eurojust lyfts fram; närmare bestämt genom underlättandet av snabbt utbyte av information, anordnandet av samordningsmöten och samordningscentraler, stöd till och finansiering av inrättandet av JIT samt hjälp vid verkställandet av framställningar om rättslig hjälp.

Eurojust förnyade sitt fokus på JIT:ers effektivitet i ärenden som rör människohandel och fortsatte att aktivt stödja

flera arbetsseminarier som anordnades inom ramen för projektet Use of Joint Investigation Teams to fight trafficking of human beings in the Western Balkans at the local level (*Användning av gemensamma utredningsgrupper för att bekämpa människohandel i västra Balkan på lokal nivå*). Projektet genomförs i samarbete med Sloveniens riksåklagarämbete och inrikesministerium och Bulgariens åklagarämbete och inrikesministerium och finansieras av Europeiska kommissionens program för förebyggande och bekämpning av brott.

Eurojust fortsatte att aktivt delta i mötena för RIF-myndigheternas kontaktpunkter för människohandel som leds av den Europeiska kommissionen. Mötena samlar företrädare för relevanta EU-organ med syftet att effektivisera åtgärder och optimera resurser i kampen mot människohandel.

Eurojust deltog i den nionde dagen mot människohandel som anordnades av EU:s samordnare för arbete mot människohandel. Hantering av efterfrågan, främjandet av finansiella utredningar och utvidgandet av gränsöverskridande samarbete lyftes fram som nyckelfaktorer för en lovande strategi för bekämpning av människohandel.

Minst en kvinna våldtogs av mannen som hon hade sålts till.

I båda ärendena inrättades JIT:er mellan Storbritannien och respektive medlemsstat, med deltagande av Eurojust och Europol. Utredningarna gynnades av JIT-ramen, vilken möjliggör effektivt utbyte av relevant information och bevisning som samlats in för att användas i åtal, utan behovet av formella framställningar om ömsesidig rättslig hjälp. Dessutom var JIT:erna avgörande när det kom till synkronisering av arbetet i de två jurisdiktionerna, vilket säkerställde upplösningen av den organiserade kriminella gruppen och gjorde det möjligt för myndigheter i både Storbritannien och de anmodade staterna att nå ut till brottsoffren och erbjuda dem stöd utan att stöta på problem orsakade av potentiella skillnader vad gäller jurisdiktion och processrätt i de olika medlemsstaterna. Eurojust tillhandahöll också JIT-finansiering till stöd för utredningarna, vilket täckte kostnaderna för viktiga resurser som behövdes för dessa omfattande operationer. Till exempel kunde brittisk polis, i samband med utredningen av den ungerska organiserade kriminella gruppen, resa till Ungern för att stödja vittnen som lämnade bevis via videolänk.

Till följd av arbetet mot den ungerska organiserade kriminella gruppen greps 11 personer. De tilltalade dömdes under 2015 för förberedelse till människohandel till Storbritannien, stämpling till människohandel och stämpling till kontroll av prostitution och våldtäkt. Förövarna dömdes till fängelsestraff på 20 månader till 14 år.

Ärendet rörande den slovakiska organiserade kriminella gruppen prövades i två omgångar. Fyra misstänkta dömdes i december 2013 till fängelsestraff på 16 månader till 10 år. Undersökningar av ytterligare brott i Storbritannien och Slovakien fortsatte dock och ännu en rättegång hölls i augusti 2015, som resulterade i fällande domar för sex personer, varav tre hade dömts för människohandel år 2013. De utdömda fängelsestraffen var på mellan 12 månader och sex och ett halvt år. Fyra av de dömda männen sattes under antislaveri-order avseende framtida uppförande, som även gäller i Slovakien; dessa var några av de första beslut som togs avseende detta i enlighet med den brittiska *Modern Slavery Act*, (lagen om modernt slaveri) från 2015 och de första med en extra-territoriell dimension.

2.1.5 Bedrägeri

Med 647 registrerade ärenden under 2015, 80 ärenden fler än 2014, var bedrägeri fortsatt den vanligaste brottstypen i Eurojusts arbete. Omfattningen av Eurojusts stöd till nationella insatser för bekämpning av denna typ av brottslighet blir tydlig om man tittar på antalet samordningsmöten (76), samordningscentraler (9) och JIT (34, varav 12 var nybildade). Svindleri och bedrägeri var den vanligaste brottstypen för alla dessa operativa verktyg.

Ungern, Grekland, Österrike och Rumänien var de oftast anmodande medlemsstaterna och Storbritannien, Tyskland och Polen var de oftast anmodade medlemsstaterna.

Eurojust deltog i flera strategiska aktiviteter för att identifiera operativa hinder och bästa praxis för frågor som rör ekonomisk brottslighet och spred relevant information och expertis inom Eurojust och bland praktiker.

Eurojust arbetade aktivt med att främja rättsligt samarbete inom viktiga brottsområden, såsom punktskattebedrägeri och livsmedelsbedrägeri, genom att dela med sig av sitt arbete och sina erfarenheter. Eurojust stödjer också Empacts verksamhet inom området punktskattebedrägeri och gemenskapsinternt bedrägeri via skenföretag och presenterade sitt arbete under ett möte om

Fallstudie

I februari 2014 begärde franska myndigheter stöd från Eurojust i ett ärende rörande en organiserad kriminell grupp som deltog i illegal handel med hästkött som bedömts vara potentiellt otjänligt som människoföda. Hästköttet fördes på bedrägligt vis in i den Europeiska livsmedelkedjan genom förfälskning, hemlighållande eller modifiering av officiell hälsodokumentation, däribland individuella pass med hälsouppgifter för varje resande djur. Bara i Frankrike upptäcktes fyrahundra hästpass med avvikelser. De franska myndigheterna uppskattade att omkring 4700 hästar som var otjänliga som människoföda slaktades och fördes in på den lagliga livsmedelsmarknaden mellan 2010 och 2013. Denna verksamhet var i strid med EU-lagstiftning, enligt vilken ursprung måste redovisas och vara spårbart för allt kött.

Utredningar inleddes i Belgien i november 2012 och i Frankrike i juli 2013 till följd av verksamhet som bedrivits av den huvudmisstänkte, en belgisk medborgare verksam ►

i Belgien. Dessa utredningar avslöjade kopplingar till den kriminella gruppens verksamhet i andra medlemsstater, däribland Irland, Nederländerna och Storbritannien.

Ett avtal för en JIT finansierad av Eurojust skrevs under av Belgien och Frankrike i maj 2014. Under det första samordningsmötet i januari, såg deltagarna ett behov av att anordna en gemensam insatsdag. Myndigheterna beslutade om ytterligare skraddarsydda framställningar om ömsesidig rättslig hjälp för att säkerställa genomförandet av särskilda tvångsåtgärder under insatsdagen. Med tanke på tidsbristen och ärendets unika karaktär skulle framställningarna vidarebefordras genom Eurojust.

Mötet resulterade i en gemensam strategi för att öka möjligheten att genomföra de planerade gripandena och för att samla in så mycket bevisning som möjligt. Mötet underlättade vidare den effektiva frysningen av bankkonton och beslagtagandet av tillgångar.

Eurojusts samordning innan den gemensamma insatsdagen ansågs vara avgörande, varför ett andra samordningsmöte anordnades i mars 2015. Som ett resultat av mötet och den information som utbyttes, gick de tyska myndigheterna med på att inleda parallella utredningar för att underlätta samarbete och den gemensamma utredningsgruppen utvidgades till att även omfatta Storbritannien. Ändringar av framställningarna om rättslig hjälp från Frankrike och Belgien diskuterades för att säkerställa att de kunde genomföras i tid. Då ingen utredning hade inletts i Nederländerna beslutade deltagarna att Frankrike skulle utfärda tre europeiska arresteringsorder för eftersökta som eventuellt befann sig i Nederländerna.

En gemensam insatsdag i april 2015, där polis- och rättsliga myndigheter från Frankrike, Belgien, Tyskland, Irland, Luxemburg, Nederländerna och Storbritannien deltog och som stöddes av en samordningscentral vid Eurojust, ledde till 26 gripanden och beslag av 99 000 EUR i kontanter. Husrannsakingar av kommersiella lokaler och privatbostäder och genomsökningar av bilar genomfördes och fler än 800 hästpass beslagtogs, tillsammans med medicin, ett dussintal mikrochips och datorutrustning.

livsmedelsbedrägeri som anordnades av Konsortiet för utvärdering av livsmedelskedjan i Bryssel.

Eurojust och Kontoret för harmonisering av den inre marknaden (OHIM) stärkte sitt samarbete för att stödja de nationella myndigheternas verksamhet i kampen mot överträdelser av immateriella rättigheter. För detta ändamål slutförde man förhandlingarna om ett samförståndsavtal, delade ordförandeskapet för en arbetsgrupp för samarbete rörande inrättandet av ett nätverk av immaterialrättsåklagare och även, tillsammans med OHIM och Europol, ledarskapet för konferensen *Cosmetics and Luxury Goods (Kosmetika och lyxartiklar)* med syfte att skapa och öka medvetenhet.

Fallstudie

En omfattande operation som genomfördes av italienska myndigheter avslöjade en sofistikerad organiserad kriminell grupp som deltog i punktskatte-karusellbedrägeri gällande import av oljeprodukter till Italien. Detta bedrägeri ledde till förluster för Italien på mer än 15 miljoner EUR. Oljan köptes i Tyskland och blandades ut med tillsatser för att dölja produktens verkliga natur och därefter påstods oljan ha skickats till Malta och Grekland, där liknande skatter inte påfördes på grund av förfälskade transporthandlingar där en annan köpare än den riktiga uppgavs. Oljan transporterades skattefritt, varefter den lagrades och sedan såldes på den svarta marknaden i Italien genom ett nätverk av köpare.

De italienska myndigheterna, medvetna om det pågående punktskattebedrägeriets gränsöverskridande karaktär och potentiella konsekvenser, insåg att framgångsrik utredning och lagföring av brottet skulle kräva en samordnad och sektorsövergripande strategi, varför man begärde stöd från Eurojust. Det fanns ett omedelbart behov av att möjliggöra verkställandet av italienska framställningar om ömsesidig rättslig hjälp till Storbritannien, Malta, Rumänien, Tjeckien, Tyskland och Grekland och att stödja samordningen av rättslig verksamhet.

Ett samordningsmöte hölls i mars 2014 som möjliggjorde finjustering av utredningsverksamhet och bedömning av de framsteg som gjorts och problem som stötts på under verkställandet av framställningarna om ömsesidig rättslig hjälp. Under mötet identifierades också parallella utredningar för att undvika

ne bis in idem-problem och möjliggöra överföring av förfaranden, om så skulle behövas.

I början av 2015 utfärdade Italien nya framställningar om ömsesidig rättslig hjälp i syfte att inleda en gemensam insatsdag i de deltagande staterna. Under insatsdagen i mars 2015 förde företrädare för de nationella myndigheterna i Italien, Storbritannien, Rumänien, Tyskland, Malta och Tjeckien, så väl som Europol, ett nära samarbete genom Eurojusts samordningscentral. Som ett resultat av insatsdagen greps åtta misstänkta. Därtill genomfördes 61 husrannsakingar och beslag och 43 beslut om frysning verkställdes, allt som allt omfattande 21 fastigheter till ett värde av 1 654 000 EUR, aktier till ett värde av 757 000 EUR samt stora mängder smycken, bankinsättningar och livförsäkringar till ett värde av 458 000 EUR.

Samordningscentralen hade en avgörande roll i framkallandet av dessa positiva resultat; analytiskt och operativt stöd tillhandahölls i realtid och utmaningar som uppstått till följd av de olika rättssystemen i medlemsstaterna kunde lösas genom omedelbart utbyte av information. Samordningscentralens resultat var av stor betydelse för Eurojust i kampen mot karusellbedrägeri, inte bara på grund av de positiva operativa resultaten från den samordnade insatsdagen som anordnades i medlemsstaterna, men också då brottslingarna berövades sina tillgångar, vilket medförde att Italien kunde kompenseras för de ekonomiska förluster som uppstått till följd av den kriminella gruppens verksamhet.

2.1.6 Korruption

Eurojusts arbete med korruptionsärenden såg också en betydande ökning, med 90 registrerade ärenden under 2015, jämfört med 55 år 2014. Antalet anmodanden om operativt stöd låg kvar på samma nivå som under 2014 med 10 samordningsmöten.

Grekland, Rumänien och Kroatien var de oftast anmodande medlemsstaterna. Tyskland, Cypern och Italien var de oftast anmodade medlemsstaterna.

Eurojust fortsatte att delta i diskussioner som hölls mellan medlemsstaternas kontor för återvinning av tillgångar (Asset Recovery Offices (ARO) platform), såväl som inom Camden-nätverket för myndigheter för återvinning av tillgångar (Carin), i vilket man deltar som observatör.

Fallstudie

Finska centralkriminalpolisen inledde under 2009 en förundersökning rörande ett misstänkt fall av grovt mutbrott som begåtts i Finland, Slovenien och Kroatien i samband med ingåendet av ett avtal mellan ett finskt företag som specialiserat sig på produktion av pansarfordon och försvarsministerierna i Slovenien och Kroatien. De finska myndigheterna misstänkte att företrädare för det finska företaget betalade mutor till högt uppsatta regeringstjänstemän i Slovenien och Kroatien och att pengarna överfördes av en österrikisk medborgare via Österrike till de respektive regeringstjänstemännen.

För att underlätta samarbete begärdes stöd från Eurojust för de kroatiska och slovenska utredningarna. Eurojust bidrog till att bygga förtroende mellan de inblandade myndigheterna och direktkontakt mellan myndigheterna upprättades allteftersom ärendena fortskred. Det var dock de nationella kontorens roll i att underlätta kommunikation mellan de nationella myndigheterna som var den avgörande faktorn i det framgångsrika samarbetet. Fram till dess att det kroatiska nationella kontoret inrättades vid Eurojust år 2013, bistod den kroatiska sambandsåklagaren Eurojust i kommunikationen med de kroatiska myndigheterna.

Under 2010 upprättades JIT-avtal för båda ärendena som skrevs under av Finland, Österrike, Slovenien och Kroatien. Flera samordningsmöten hölls vid Eurojust, vilket gjorde det möjligt för deltagarna att utbyta information och besluta om hur den information som samlats in skulle användas som bevisning. När ärendena närmade sig rättegångsskedet tillhandahöll samordningsmötena ett forum där deltagarna direkt kunde utbyta bevisning som skulle användas i de rättsliga förfarandena. Under mötet i februari 2013 enades deltagarna om var ärendet skulle lagföras och beslutade att finska myndigheter skulle medverka vid vittnesförhör i Österrike.

Rättegångar hölls i Slovenien och Finland från 2013 och framåt. Det finska nationella kontoret behandlade ett flertal förfrågningar från slovenska myndigheter om att bemöta försvarets argument gällande bland annat lagenligheten av tvångsåtgärder, såsom

husrannsakingar, som genomförts i Finland. Till följd av en lagändring i finsk straffrätt ifrågasattes de tillämpliga bestämmelsernas efterlevnad av Europeiska domstolen för mänskliga rättigheters normer för rättvisa rättegångar. Då rättegångsförhandlingar var pågående var Eurojusts snabba hjälp med att vederlägga dessa argument avgörande.

Rättegången i Slovenien resulterade först i en fällande dom. Den tilltalade frikändes dock år 2015 av den slovenska författningsdomstolen. I Finland var överklagandeförfarandet pågående under 2015. Inga åtal väcktes i Kroatien.

2.1.7 Narkotikahandel

Narkotikahandel är fortsatt den andra vanligaste brotts-typen i Eurojusts arbete, med 274 registrerade ärenden under 2015 och 57 samordningsmöten.

Danmark var den oftast anmodande medlemsstaten, följt av Rumänien, Frankrike och Tyskland. Nederländerna var den oftast anmodade medlemsstaten, följt av Spanien och Tyskland.

Dessutom inrättades en samordningscentral och 25 JIT:er, varav åtta var nya för 2015, behandlade narkotikarelaterade brott.

I januari 2015 publicerade Eurojust [*Implementation Report of the Action Plan on Drug Trafficking*](#) (Genomföranderapporten om åtgärdsplanen mot narkotikahandel) med bilagor. Rapporten lades fram officiellt inför FN:s narkotikakommission i mars 2015 under ett sidoevenemang rörande "rättsligt samarbete i ärenden som rör narkotikahandel" som anordnades av Europeiska kommissionen och Eurojust. Rapporten redogör för de framsteg som Eurojust gjort på områden där man identifierat möjligheter för förbättring vad gäller gränsöverskridande rättslig samarbete i samband med det strategiska projektet [*Enhancing the work of Eurojust in drug trafficking cases*](#) (Förbättring av Eurojusts arbete i ärenden som rör narkotikahandel). Rapporten innehåller tre stycken Issue in focus (Frågor i fokus) rörande: (i) kontrollerade leveranser, (ii) prekursorer och nya psykoaktiva ämnen och (iii) samarbete med tredjeländer. Bilagorna innehöll bidrag från åklagare som deltog i 2014 års strategiska möte vid Eurojust. Efter att fas 1 av det strategiska projektet framgångsrikt avslutats beslutade Eurojusts collegium att projektet skulle förlängas till fas II(2015-2016).

Eurojusts collegium höll i oktober 2015 en temadiskussion om kontrollerade leveranser där man utbytte erfarenheter om svårigheter som stötts på av rättsliga myndigheter i samband med kontrollerade leveranser och diskuterade Eurojusts roll och förstärkning av Eurojusts kapacitet i framtida ärenden.

Eurojust deltog dessutom aktivt i två möten om kontrollerade leveranser som anordnades av Pompidougruppen (Europarådet) i juni och november 2015. Under mötena bidrog Eurojust till lanseringen av ett projekt med målsättningen att utarbeta en handbok för kontrollerade leveranser.

Fallstudier

Ett **italienskt ärende** rörande handel med nya psykoaktiva ämnen från Italien till Nederländerna togs till Eurojust, i första hand för att underlätta verkställandet av en italiensk framställning om ömsesidig rättslig hjälp med syftet att samla in information om företag som var inblandade i den brottsliga verksamheten och för att genomföra husrannsakingar av ett flertal lokaler.

På grund av ämnets beteckning kunde de nederländska myndigheterna inte verkställa framställningen. Ämnet troddes först vara mefedron, ett ämne som är kriminaliserat enligt både nederländsk och italiensk lagstiftning, men teknisk analys av ämnet visade senare att det rörde sig om ett derivat av mefedron som inte omfattades av den nederländska opiumlagen.

De nederländska myndigheterna hänvisade då till läkemedelslagen som en alternativ rättslig grund. Till följd av EU-domstolens avgörande av den 10 juli 2014 var läkemedelslagen dock endast tillämplig för detta ändamål om ämnet det rörde sig om kunde anses vara ett läkemedel. Ämnet i fråga omfattades inte av EU-domstolens definition av ett läkemedel och till följd av detta kunde framställningen om ömsesidig rättslig hjälp inte verkställas på grundval av läkemedelslagen. Andra rättsliga grunder utforskades, men då man inte kunde hitta några lämpliga alternativ kunde framställningen om ömsesidig rättslig hjälp inte verkställas då dubbel straffbarhet inte förelåg. Den parallella utredningen i Nederländerna lades därför ner.

Belgiska myndigheter stod inför liknande utmaningar i en utredning rörande GBL, en prekursor som används som narkotika eller vid tillverkning av drogen GHB. Trots att GBL inte är kriminaliserat enligt belgisk lag, inleddes en utredning på grundval av misstankar att ämnet användes för brottsliga ändamål. Utredningen avslöjade kopplingar till Nederländerna och Polen. För att underlätta rättsligt samarbete kontaktade belgiska myndigheter Eurojust för stöd och ett samordningsmöte hölls. De nederländska och polska nationella myndigheterna var villiga att samarbeta och utbyta information med sina belgiska motsvarigheter, men stötte på rättsliga hinder till följd av det faktum att GBL inte fanns med på listan över kontrollerade ämnen och därför inte var olagligt. Utredningarna kunde inte inledas innan dess att ytterligare information visade att handeln med detta ämne var kopplat till brottslig verksamhet, såsom användning av GBL för tillverkning av GHB. Verkställandet av samtliga framställningar om ömsesidig rättslig hjälp rörande GBL stötte på samma rättsliga hinder. Ärendet var pågående under år 2015.

En alternativ rättslig grund för rättsliga förfaranden och rättsligt samarbete diskuterades också för ett finskt ärende rörande handel med nya psykoaktiva ämnen från Kina till Finland via Spanien. De misstänkta var finska medborgare som handlat med MDPV och alfa-PVP, två ämnen som var narkotikaklassade i Finland men inte i Spanien. En utredning inleddes i Spanien till följd av en framställning om ömsesidig rättslig hjälp från Finland.

Skillnaderna i klassificeringen av ämnena, samt det faktum att de finska medborgarna verkade i Spanien, gav upphov till behörighetsfrågor och rättsligt samarbete mellan de finska och spanska myndigheterna krävdes. Två samordningsmöten hölls vid Eurojust och en JIT inrättades. JIT:n resulterade i gripanden och verkställandet i Spanien av flera europeiska arresteringsorder utfärdade av Finland. De finska och spanska myndigheterna beslutade därefter om överföring av förfarandena till Finland.

Då de berörda ämnena inte var narkotikaklassade i Spanien, hittades en alternativ rättslig grund för åtal i artikel 389 i spanska strafflagen om brott mot folkhälsan. Då de skadliga ämnena som omfattas av denna bestämmelse inte är listade, bekräftade ett spanskt domstolsbeslut artikel 369:s tillämplighet på de berörda ämnena. Denna lösning uppfyllde kravet på dubbel brottslighet i de båda rättssystemen.

Eurojust spelade en avgörande roll som mellanhand i underlättandet av rättsligt samarbete. Finland förklarade sig behörigt i ärendet. En fällande dom avkunnades av den finska förstainstansrätten i slutet av 2015 som sedan överklagades.

I juni 2015 bidrog Eurojust till den andra utgåvan av ECNN:s *EU Drug Markets Report (Rapport om narkotikamarknaden i EU)* genom att tillhandahålla statistiska uppgifter, bästa praxis och lösningar, en fallstudie och lärdomar gällande rättsligt samarbete i ärenden som rör narkotikahandel. Eurojust bidrog också med förslag till fortskridandet av tillämpningen av EU:s handlingsplan mot narkotika 2013-2016.

När det gäller nya psykoaktiva ämnen, analyserade Eurojust följderna av EU-domstolens dom av den 10 juli 2014 gällande läkemedel (i de förenade målen C-358/13 och C-181/14). Domen utesluter användningen av läkemedelslagar som en alternativ rättslig grund för åtal som rör nya psykoaktiva ämnen i situationer där ämnet inte kan klassas som en psykoaktiv drog under tillämplig narkotikalagstiftning. Eurojust samlade in bästa praxis och lösningar på rättsliga och praktiska hinder som uppstått till följd av EU-domstolens beslut, genom att bland annat analysera ärenden

rörande nya psykoaktiva ämnen som stötts av Eurojust och svaren på ett frågeformulär som Eurojust sände ut till de medlemsstater som med störst sannolikhet skulle påverkas av beslutet, dvs. Tyskland, Spanien, Finland, Frankrike och Nederländerna.

Eurojusts rapport *Court of Justice of the European Union ruling on New Psychoactive Substances – Impact of the ruling on the prosecution of NPS cases (EU-domstolens beslut om nya psykoaktiva ämnen – beslutets inverkan på åtal av ärenden som rör nya psykoaktiva ämnen)* färdigställdes i december 2015 och kommer att publiceras i början av 2016. Rapportens preliminära slutsatser lades fram under ECNN:s möte för rättsliga kontaktpersoner. Slutsatserna presenterades också under det fjärde mötet för brottsbekämpningsexperter om nya psykoaktiva ämnen, som anordnades av Eurojust, ECNN, och det polska inrikesministeriet inom ramen för Empact-prioritetsområdet syntetiska droger.

2.1.8 Organiserad egendomsbrottslighet som begås av mobila organiserade kriminella grupper

Organiserad egendomsbrottslighet (OPC) som begås av mobila organiserade kriminella grupper (MOCG) omfattar en lång rad brott, såsom motorfordonsbrott, stöld av metall, fickstöld, rån och serieinbrott. Eurojust registrerade 201 ärenden som rörde organiserad egendomsbrottslighet under 2015 och anordnade 21 samordningsmöten. Tretton JIT:er var verksamma, däribland sex som inrättades under 2015.

Österrike, Frankrike och Grekland var de oftast anmodande medlemsstaterna. Tyskland, Italien och Rumänien var de oftast anmodade medlemsstaterna.

Eurojust förde ett nära samarbete med Europol för att stödja kampen mot mobila organiserade kriminella grupper, med syftet att få de nationella myndigheterna att engagera de båda organisationerna i ett tidigt skede av sina utredningar. Eurojust rekommenderade de nationella myndigheterna att engagera Europol i en utredning rörande en storskalig mobil organiserad kriminell grupp som begick fickstölder i flera medlemsstater. Som följd av detta deltog åklagare från Tyskland och Rumänien i ett operativt möte som hölls vid Europol.

På en strategisk nivå tillhandahöll Eurojust stöd till ett Empact-initiativ lett av Europol för att identifiera och inrikta sig på kriminella grupper från Bulgarien och Rumänien som var inblandade i serieinbrott och företrädare för de bulgariska och rumänska kontoren vid Eurojust deltog i ett Europol-möte som rörde denna fråga i september 2015.

Eurojust fortsatte tillsammans med Spanien att leda en operativ åtgärdsplan inom Empact-projektet om organiserad egendomsbrottslighet för att identifiera och analysera vanliga praktiska och rättsliga problem såväl som bästa praxis baserad på erfarenheter från utredningar om organiserad egendomsbrottslighet över hela Europeiska unionen, och för att öka medvetenhet bland tjänstemän i rättsväsendet och inom brottsbekämpande myndigheter.

Eurojust utfärdade under 2015 en uppföljningsrapport, *Procedural and legal issues in investigations, prosecutions and trials of Mobile Organised Crime Groups specialised in Organised Property Crime (Förfarandemässiga och rättsliga frågor vid utredningar, åtal och rättegångar som rör mobila organiserade kriminella grupper som specialiserar sig på organiserad egendomsbrottslighet)*, till rapporten *Procedural and legal issues in proceedings on MOCGs specialised in OPC (Förfarandemässiga och rättsliga frågor i förfaranden som rör mobila organiserade kriminella grupper som specialiserar sig på organiserad egendomsbrottslighet)* som utfärdades år 2014.

Rapporten tillhandahåller en analys av de viktigaste utmaningarna som uppstår i samband med utredning av organiserad egendomsbrottslighet. Rapporten bygger på svar på ett frågeformulär som skickats till domare och åklagare, såväl som på särskilda initiativ och policyer som lanserats i Belgien och Norge för att bekämpa organiserad egendomsbrottslighet. En av de utmaningar som behandlades i rapporten rör icke-tillämplighet på organiserad egendomsbrottslighet i vissa jurisdiktioner av utredningsåtgärder av inkräktande karaktär (t.ex. övervakning och avlyssning), som ofta och effektivt används i utredningar av andra typer av grov organiserad brottslighet.

Fallstudie

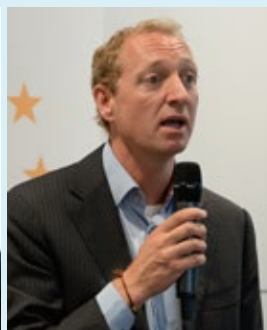
En tysk utredning som rörde omfattande stöld av motorfordon och värdefulla bildelar, såsom navigationssystem och krockkuddar, avslöjade en organiserad kriminell grupp sammansatt av litauiska, lettiska och tyska medborgare med kopplingar till flera städer i Litauen. Litauiska ungdomar mellan åldrarna 16 och 19 fördes till Tyskland, främst för att begå stöld av och från motorfordon. Den organiserade kriminella gruppen misstänktes, utöver stölderna, också för rån och inbrott. Stöldgodset skickades via Polen till Litauen för försäljning. Utredningarna avslöjade att det, istället för en stor grupp, rörde sig om sex mindre organiserade kriminella grupper som verkade självständigt. De organiserade kriminella grupperna samarbetade endast när det gällde transport av stöldgodset till Litauen.

De tyska myndigheterna insåg att gränsöverskridande rättsligt samarbete krävdes för att kunna upplösa de kriminella grupperna och kontaktade därför Eurojust för hjälp. Samordningsmöten hölls i december 2014 och juli 2015. Mötena resulterade i ett nära samarbete mellan de berörda åklagar- och polismyndigheterna och ett problemfritt och påskyndat utbyte av information och verkställande av framställningar om ömsesidig rättslig hjälp.

Det nära samarbetet kulminerade i en framgångsrik gemensam operation i oktober 2015. Över 1000 poliser i Litauen och Tyskland genomförde husrannsakingar i fler än 100 privathem och företagslokaler. Ett utbyte av sambandsmän från de litauiska och tyska polismyndigheterna genomfördes för att öka effektiviteten av operationen. För att underlätta de gemensamma insatserna stod företrädare för Eurojust under hela insatsdagen i direktkontakt med de nationella myndigheterna. Flera tyska europeiska arresteringsorder verkställdes under insatsdagen och 47 misstänkta greps, däribland några av ledarna för de organiserade kriminella grupperna. En betydande mängd kontanter och stöldgods beslagtogs.

Med stöd från Eurojust ledde de tyska och litauiska myndigheternas gemensamma ansträngningar till upptäckten av 440 enskilda brottshandlingar och fastställandet av straffrättsligt ansvar. Den brottsliga verksamheten orsakade skador till ett värde av cirka 7,5 miljoner EUR. Ärendet var pågående under 2015.

Strategiskt möte om människohandel...

...och databrott

2.2 Hjälp från Eurojust som rör andra områden av brottslig verksamhet

2.2.1 Penningtvätt

Penningtvätt är ett brottsområde som fortsätter att växa i Eurojusts arbete som en direkt följd av brottets underordnade karaktär; brottet är ofta kopplat till andra brott såsom bedrägeri. Under 2015 registrerades 283 ärenden rörande penningtvätt, en kraftig ökning jämfört med 2014 (220). 55 samordningsmöten om penningtvättsärenden hölls, vilket innebär att penningtvätt, efter bedrägeri och narkotikahandel, är den tredje vanligaste brottstypen som behandlas under samordningsmöten.

De oftast anmodande medlemsstaterna var Grekland, Frankrike och Rumänien. De oftast anmodade medlemsstaterna var Tyskland, Italien, Cypern och Storbritannien.

2.2.2 Brottsom påverkar EU:s ekonomiska intressen (PIF-brott)

Sjuttio ärenden som rörde brott som direkt eller indirekt påverkar eller kan påverka EU:s finansiella intressen (PIF-brott) registrerades under 2015. För närvarande anser inte alla medlemsstater att moms-bedrägeri är ett brott som skadar EU:s ekonomiska intressen. I Eurojusts statistik behandlas momsbrott som en särskild kategori och räknas inte som ett PIF-brott. Eurojusts operativa stöd till PIF-brottsärenden, som tillhandahålls genom samordningsmöten, ökade (11 ärenden, jämfört med 7 under 2014). Eurojust tillhandahöll även stöd till JIT:er (5 JIT:er var verksamma under 2015, däribland 4 från 2014).

Grekland, Ungern och Rumänien var de oftast anmodande medlemsstaterna. Tyskland, Slovakien och Storbritannien var de oftast anmodade medlemsstaterna.

Eurojusts kollegium beslutade under 2015 att inte prioritera strategiskt arbete på detta område innan dess att lagstiftningsförfarandet för ett nytt direktiv om PIF-brott avslutats och en gemensam definition för PIF-brott antagits på EU-nivå.

I oktober 2015 bidrog Eurojust till en studie från Europeiska kommissionen, som utfördes av *Consortium Österreichisches Institut für Wirtschaftsforschung (Ecorys)*, om potentiella fördelar med en europeisk åklagarmyndighet. En översikt tillhandahölls över antalet ärenden som rörde PIF-brott och momsbedrägeri. I översikten ingick även information om anmodande och anmodade medlemsstater och samarbete med tredjeländer.

2.2.3 Sjöroveri

I april 2015 publicerades den andra upplagan av *Maritime Piracy Judicial Monitor (MPJM)* (Övervakningsrapport om sjöroveri) som en Eurojust-handling med begränsad tillgång.

Den andra upplagan följde på publiceringen av första upplagan år 2013 för att öka expertisen hos europeiska åklagare som arbetar med ärenden som rör sjöroveri och tillhandahålla dem med ytterligare verktyg för pågående och framtida fall. *MPJM 2015* innehåller en översikt över tillämpliga rättsliga ramar i 19 medlemsstater, såväl som i Norge och USA, samt bilaterala avtal med tredjeländer för överlämning av misstänkta pirater.

MPJM 2015 tillhandahåller även en analys av rättsliga beslut som antingen meddelats i första instans eller som är uppföljningar av ärenden som presenterades i *MPJM 2013*. Analysen belyser praktiska och rättsliga frågor som tagits upp i besluten, däribland vad gäller lagstiftning om mänskliga rättigheter och utmaningar gällande rättegångar som rör sjöroveri som hålls mot minderåriga eller i tredjeländer.

MPJM 2015 beskriver också processen för inrättandet och administrationen av JIT Nemesi, en sjöroverirelaterad JIT, som rekonstruerades genom intervjuer med de nederländska och tyska åklagarna som inledde och var verksamma i JIT:n, såväl som med Europol. Slutligen diskuterar *MPJM 2015* också minskningen av antalet sjöroveriincidenter i Adenviken, identifierar förskjutningen av sjöroveriverksamhet till Västafrika, belyser den avvikande form som fenomenet antar i Guineabukten och granskar internationellt samarbete på operativ (t.ex. genom Interpol) och rättslig nivå när det kommer till hanteringen av detta nya hot.

Möte om sjöroveri

Eurojust höll den 20 maj 2015 ett möte om sjöroveri, med deltagande av fler än 40 experter på utredning och åtal av sjöroverirelaterade brott, dvs. företrädare för nationella rättsliga och brottsbekämpande myndigheter i medlemsstaterna, Norge, Schweiz, USA, Mauritius och Seychellerna, såväl som företrädare för Europols kontaktpunkt Maritime Piracy, Interpols underdirektorat för sjöfartssäkerhet och Europeiska domstolen för mänskliga rättigheters kansli.

Målet med mötet var att utbyta information om de senaste sjöroveriärendena och diskutera strategier för bekämpning av sjöroveri, såväl som vikten av internationellt rättsligt samarbete i utredningar och åtal. Man diskuterade också de huvudsakliga slutsatserna i *MPJM 2015*.

Under mötet genomfördes två interaktiva sessioner. Under den första sessionen, *Ups and downs of prosecuting maritime piracy offences: challenges, lessons learned and success stories (Med- och motgångar i åtal av sjöröveribrott: utmaningar, lärdomar och framgångshistorier)*, gavs presentationer av åklagare/domare som nyligen arbetat med sjöröveriärenden i Spanien, Italien, Nederländerna, Polen, Tyskland, Belgien och Frankrike. Sessionen berörde en lång rad praktiska och rättsliga utmaningar som uppstår i sådana ärenden, däribland vad gäller insamling av bevisning, anhållande av misstänkta och samarbete inom en JIT. Prövning i laga ordning och rättvisa rättegångar för ärenden som rör sjöröveri, med särskilt beaktande av misstänkta rätt att utan dröjsmål ställas inför domare, diskuterades också.

Den andra sessionen var betitlad *Regional and international cooperation: the importance of legal and operational assistance in the fight against maritime piracy (Regionalt och internationellt samarbete: vikten av rättsligt och operativt stöd i kampen mot sjöröveri)*. Företrädare för Mauritius och Seychellerna presenterade de rättsliga ramarna för och praktiska aspekterna av deras myndigheters rättsliga svar på sjöröveri, medan företrädare för Europol och Interpol presenterade sina respektive organisationers verksamhet inom området internationellt samarbete och stöd som tillhandahålls till brottsbekämpande och utredande myndigheter för bekämpning av sjöröveri.

2.2.4 Miljöbrott

Eurojusts kontaktpunkt för miljöbrott följer upp frågor som rör miljöbrott och delar expertis och bästa praxis med praktiker och externa intressenter. För att förbättra rättsligt samarbete och stödja behöriga myndigheter i medlemsstaterna i relevanta ärenden, arbetar Eurojust på en förteckning över kontaktpunkter inom medlemsstaternas nationella åklagarmyndigheter med expertis på området miljöbrott för att öka de behöriga myndigheternas operativa kapacitet i gränsöverskridande ärenden som rör miljöbrott.

Eurojust registrerade fem miljöbrottsärenden under både 2014 och 2015. Två av dessa ärenden rörde även bedrägeri. Sverige var den oftast anmodande medlemsstaten för miljöbrott, medan Tyskland och Nederländerna var de oftast anmodade medlemsstaterna.

Eurojust har upprätthållit kontakter med ett antal nätverk verksamma inom området miljöbrott, såsom EnviCrimeNet och det Europeiska nätverket för miljöåklagare. Eurojust deltog också i mötet för GD Miljös efterlevnadsgrupp, som övervakar tillsynspolitik och praxis i medlemsstaterna och utfärdar rekommendationer för att förbättra tillsynen av efterlevnad av lagstiftning om handel med vilda djur. Eurojust bidrog till diskussionerna från ett rättsligt perspektiv.

2.2.5 Skydd av barn

Under 2015 registrerades 45 ärenden vid Eurojust som rörde utsatta barn. Brottsstyperna som var mest förknippade med brott mot barn var människohandel, kidnappning och bilder på övergrepp mot barn. Slovakien, Sverige och Rumänien var de oftast anmodande medlemsstaterna och Tyskland, Storbritannien och Italien var de oftast anmodade medlemsstaterna.

Eurojusts engagemang i bekämpningen av brott mot barn har vidare stöd av kontaktpunkten för skydd av barn, som företräder Eurojust i frågor om rättsligt samarbete i samband med brott som begåtts mot barn, skydd av barn och relaterade frågor mot nationella myndigheter, brottsbekämpande organ och andra nationella och internationella organ, bland annat vid den andra konferensen för kunskapsspridande, anordnad av Europeiska finansiella koalitionen mot sexuellt utnyttjande av barn, som hölls vid Europaparlamentet år 2015. Kontaktpunkten tillhandahåller också rådgivning till de nationella kontoren om verktyg och åtgärder som särskilt utformats för straffrättsliga utredningar och förfaranden rörande barn, däribland vittnes- och brottsofferskydd. Vidare deltog kontaktpunkten aktivt i Empact-möten, med ansvar för identifiering av bästa praxis utifrån Eurojusts arbete.

Möte om stora idrottsevenemang

Den 17 och 18 juni stod Eurojust värd för ett möte om utvecklingen av *Best practice handbook in relation to major sports events (handbok för bästa praxis för rättsligt samarbete i samband med stora idrottsevenemang)*. Mötet samlade experter från sju medlemsstater som nyligen anordnat stora idrottsevenemang, nämligen Portugal, Nederländerna, Sverige,

Belgien, Österrike, Storbritannien och Frankrike, såväl som företrädare för Europeiska rättsliga nätverket och den Europeiska kommissionen. Praktiker som arbetar med straffrättsligt samarbete i samband med stora idrottsevenemang sammanträdde för att diskutera förbättringar av utbytet av erfarenheter i samband med förebyggande, utredning och åtal av brott som kan tänkas begås under sådana evenemang.

Till följd av mötet identifierades rekommendationer för hur utbyte av allmän information innan och ärendelaterad information och bevisning under stora sportevenemang ska ske, för valet av forum för åtal, rättgång och verkställighet av domar som rör evenemangsrelaterade brott och för tillämpningen av påskyndade förfaranden, om sådana är möjliga enligt värdlandets nationella lagstiftning. Eurojusts roll i att stärka samarbetet mellan behöriga nationella myndigheter i samband med stora idrottsevenemang framhölls, i synnerhet vad gäller stöd för och underlättande av upprättande av kontakt mellan behöriga rättsliga myndigheter i värdlandet och de deltagande länderna och rådgivning i fall av behörighetskonflikt.

Eurojust-handlingen [*Recommendations on judicial cooperation in criminal matters in relation to major sports events*](#) (Rekommendationer för straffrättsligt samarbete i samband med stora idrottsevenemang) har utarbetats och finns tillgänglig på Eurojusts webbplats.

2.3 Eurojusts partner

2.3.1 Samarbete med Europol

Eurojust och Europol förnyade under 2015 sina ansträngningar att stärka sitt samarbete, i linje med bestämmelserna i Lissabonfördraget och deras [samarbetsavtal från 2009](#).

Eurojust och Europol utbytte regelbundet information om schemalagda operativa möten vid Europol och samordningsmöten vid Eurojust för att säkerställa att de båda är medvetna om varandras pågående operativa arbete. Europol deltog i 99 samordningsmöten och engagerade sig i 34 ärenden som registrerades hos Eurojust under 2015. Europol deltog i fem samordningscentraler.

Eurojust fortsatte att vara en fullt integrerad deltagare i Europolns kontaktpunkter. Under 2015 associerades Eurojust formellt med kontaktpunkterna Asset Recovery, Sports Corruption och Travellers (Återvinning av tillgångar, idrottskorruption och Resande), vilket gör att det totala antalet nu uppgår till 24. Under förra året deltog Eurojust i operativ verksamhet som hölls inom ramen för kontaktpunkt Furtum (Operation Kasimir och Operation Sprinter, som inriktade sig på organiserade kriminella grupper inblandade i stöld av motorfordon och bildelar i Tyskland respektive Polen) och kontaktpunkt Cola (Operation Partagas, som resulterade i gripandet i Spanien av en betydande brittisk internationell narkotikahandlare). Därtill övervakade Eurojust utvecklingen av de gemensamma Empact-insatsdagarna, Operation Blue Amber, som ägde rum under 2015, genom att stå i beredskap via joursamordning och genom att delta i informationsmöten som hölls vid Europolns operationscentral för att säkerställa omedelbar rättslig uppföljning vid behov.

Eurojust bidrog till Europolns TE-SAT 2015 genom att tillhandahålla data om fällande domar och straff för terroristbrott i medlemsstaterna som samlats in i enlighet med rådets beslut 2005/671/RIF, och om relevanta ändringar i nationell lagstiftning om terrorism. Eurojust deltog i utvecklingen av den kommande SOCTA-rapporten för 2018-2021.

Under regelbundna möten på arbets- och ledningsnivå diskuterades följande frågor för att stärka samarbete och utforska ytterligare möjligheter för samarbete: (i) relationen mellan Europolns och Eurojusts kontaktpunkter, (ii) möjligheten att korsvis kontrollera Eurojusts data mot Europolns informationssystem och (iii) 2014 års gemensamma årsrapport till rådet och kommissionen (EU-handling 10472/15).

Eurojust och Europol fortsatte med sitt utbytesprogram, som utformats för att öka ömsesidig medvetenhet om deras respektive uppgifter, strukturer och kapacitet.

2.3.2 Samarbete med OLAF

På grundval av [2008 års praktiska avtal](#) fortsatte samarbetet mellan Eurojust och OLAF inom bekämpning av bedrägeri, korruption och andra brott som påverkar EU:s ekonomiska intressen. Detta samarbete visar på vikten av informationsutbyte och ömsesidigt engagemang när det kommer till att skydda EU:s ekonomiska intressen.

Eurojust och OLAF samarbetade i 20 ärenden (8 Eurojust-ärenden och 12 OLAF-ärenden), varav sju var nya gemensamma ärenden som inleddes under 2015. Företrädare för OLAF deltog i fem samordningsmöten vid Eurojust, vilket möjliggjorde effektiva myndighetsövergripande strategier i gränsöverskridande ärenden. Eurojust deltog också i ett samordningsmöte som anordnades av OLAF i deras lokaler.

OLAFs deltagande, för första gången, i en JIT utgjorde en viktig milstolpe för 2015 för operativt samarbete. Ärendet rörde en organiserad kriminell grupp som var inblandad i punktskattebedrägeri, skatteflykt, cigarett-smuggling och penningtvätt. Den kriminella gruppen producerade stora mängder cigaretter i hemliga fabriker med hjälp av olagligt anskaffade komponenter (tobak, filter, folie, förpackningar och skattemärken). Cigaretterna fördes därefter in illegalt till EU med lastbil eller annat landbaserat transportmedel, åtföljda av förfälskade export-, import- och transiteringshandlingar.

Eurojust och OLAF utbytte regelbundet ärendesammanfattningar rörande PIF-brott för att identifiera ärenden som skulle kunna dra nytta av ömsesidigt samarbete. Informationsutbytet har blivit mer detaljerat för att underlätta bedömningen av samarbetet och identifiering av bästa praxis, med hjälp av specifik information, såsom antal och typ av anordnade samordningsmöten eller JIT-relaterad verksamhet.

Under de regelbundna mötena mellan Eurojust och OLAF, på arbets- och ledningsnivå, diskuterades möjligheter för att utvidga samarbetet, såsom utvärdering av metoder för utbyte av ärendesammanfattningar och utbildning. Eurojust anordnade under 2015 ett andra utbildningstillfälle vid OLAF för att öka utredarnas kunskaper om Eurojusts roll, uppgifter och arbetsmetoder.

2.3.3 Samarbete med tredjeländer

Samarbetsavtal

Förhandlingarna om samarbetsavtal med Ukraina och Montenegro avslutades. Utkasten för båda samarbetsavtalen överlämnades till rådet för godkännande. Till följd av EU-domstolens beslut av den 16 april 2015, ska rådet i alla ärenden där rättsakter som faller under den f.d. tredje pelaren tilldelar genomförandebefogenheter till rådet, rådfråga Europaparlamentet i enlighet med

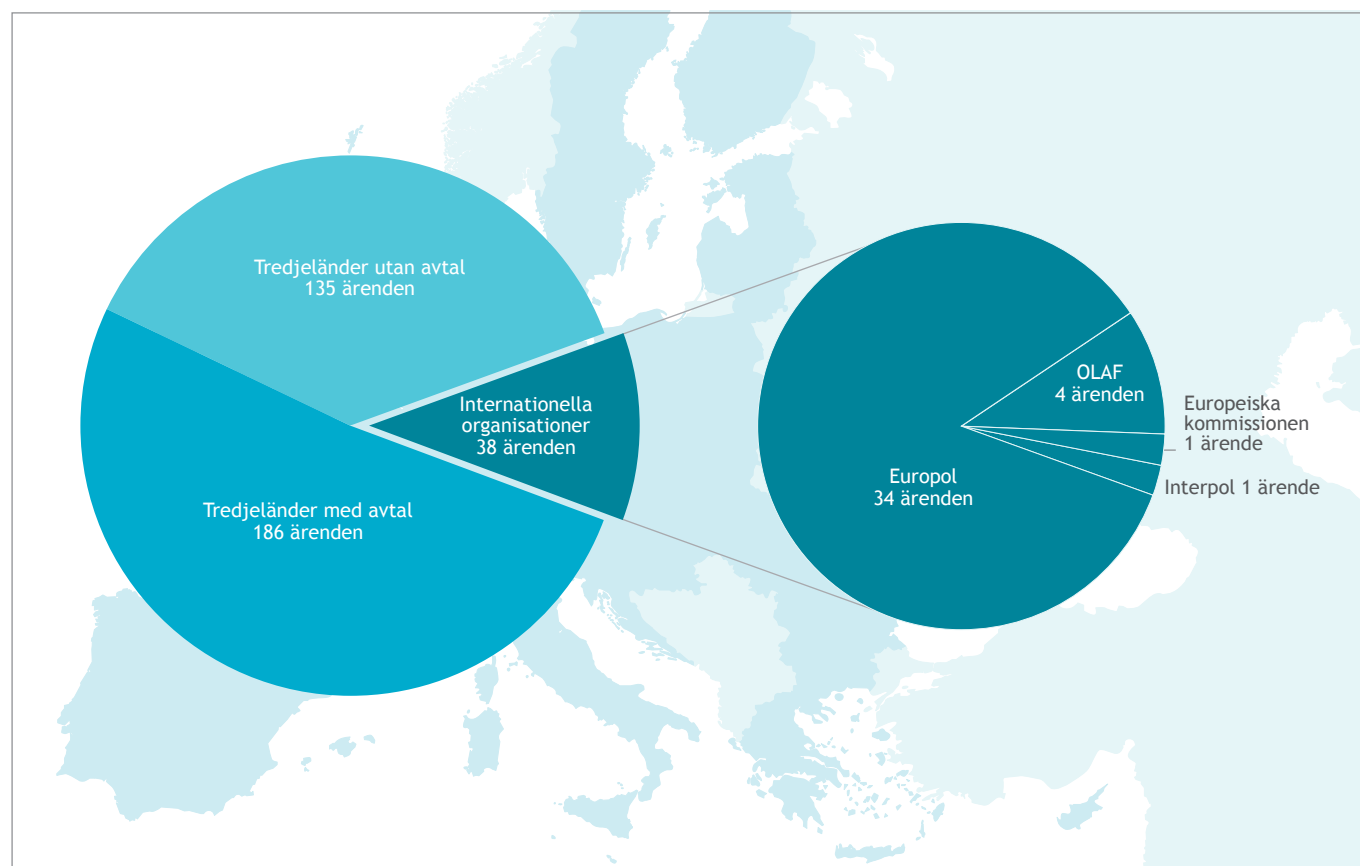
Eurojust och utbildning

I Eurojusts temaseminarier deltar praktiker och seminarierna möjliggör utbytet av erfarenheter och bästa praxis. Dessa seminarier kan betraktas som praktisk utbildning. Närmare bestämt stödjer Eurojust utbildningar om straffrättsligt samarbete i enlighet [med samförståndsavtalet som tecknades med EJTN \(2008\)](#).

Inom ramen för EJTN-utbytesprogrammet deltog 15 åklagare/domare från åtta medlemsstater (Tyskland, Österrike, Ungern, Polen, Sverige, Spanien, Italien och Bulgarien) i längre praktiktjänstgöring (3 eller 4 månader) på Eurojusts nationella kontor, där de bistod kontorens operativa arbete. Eurojust införde under 2015 ett veckolångt studiebesök som ägde rum i mars, med deltagande av 25 åklagare/domare från 17 medlemsstater. Därtill deltog medlemmar från de nationella kontoren aktivt i sex EJTN-seminarier inom ramen för Straffrättsligt projekt 1, *International Judicial Cooperation in Criminal Matters in Practice: EAW and MLA simulations (Internationellt straffrättsligt samarbete i praktiken: simuleringar av europeiska arresteringsorder och ömsesidig rättslig hjälp)*. Eurojusts roll i dessa seminarier var att övervaka praktikernas arbete. Med utgångspunkt i principen "lära genom att göra", planerades en presentation, *The role of Eurojust in Judicial Cooperation in Criminal Matters (Eurojusts roll i straffrättsligt samarbete)* under den sista dagen som avslutning på seminariet. Den 7 december 2015 sammanträdde EJTN:s generalsekreterare med Eurojusts ordförande för att diskutera hur de kan stärka samarbetet.

I enlighet [med samförståndsavtalet med Cepol \(2010\)](#), fortsatte Eurojust även att stödja kurser inom andra områden, såsom finansiella utredningar och analys av punktskattebrott, smuggling av kokain och heroin, terroristbekämpning och utländska terroriststridande, varumärkesförfälskade varor och immateriella rättigheter, JIT, europeiska arresteringsorder och europeiska utredningsorder, människohandel samt människosmuggling. Eurojust deltog därtill, tillsammans med EJTN, aktivt i kursen Joint Investigation Teams and Team Leadership (Gemensamma utredningsgrupper och gruppleaderskap).

Eurojust stödjer Cepols webbseminarier genom att sprida dem internt och ibland aktivt delta i dem med talare, t.ex. webbseminariet *Police and Judicial Cooperation in the field of Child Sexual Exploitation (Polis- och rättsligt samarbete inom området sexuellt utnyttjande av barn)*. Eurojust är också en intressant i Cepols Europeiska gemensamma masterprogram.

artikel 39.1 i det f.d. fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med det nya förfarandet inledde rådet i oktober 2015 samrådsförfaranden med Europaparlamentet. Diskussioner hölls med moldaviska myndigheter med sikte på att samarbetsavtalet mellan Eurojust och Moldavien, som undertecknades i juli 2014 skulle träda i kraft.

Kontakter eftersöktes för att bedöma genomförandet av lagstiftning om skydd av personuppgifter och utforska möjligheter att inleda förhandlingar om samarbetsavtal med Albanien, Bosnien och Hercegovina, Israel, Serbien och Turkiet. Georgien lades till på Eurojusts prioritetslista för att inleda förberedande samtal om potentiella förhandlingar om ett samarbetsavtal. Kontakt upprättades med Brasilien för att utforska möjligheter för framtida samarbetsavtal. Upprättandet av kontakter med andra latinamerikanska och karibiska länder, i synnerhet Colombia och Mexiko, bekräftades åter som en prioritet.

Eurojustärenden som berör tredjeländer.

Eurojust tillhandahöll stöd i 298 ärenden som berörde tredjeländer, en betydande ökning jämfört med 208 år 2014. Utav de 63 tredjeländerna var Schweiz (103) det oftast deltagande tredjelandet, följt av USA (36), Norge (34) och Serbien (31).

Seminarium om tillämpningen av avtal om ömsesidig rättslig hjälp och utlämning mellan Europeiska unionen och USA.

Den 8 och 9 oktober hölls *Seminar on the application of the Mutual Legal Assistance and Extradition Agreements between the European Union and the USA* (Seminarier om tillämpningen av avtal om ömsesidig rättslig hjälp och utlämning mellan Europeiska unionen och USA) vid Eurojust.

Seminarieret anordnades gemensamt av USA, Europeiska kommissionen och Eurojust som uppföljning till 2012 års *Workshop on the application of the Mutual Legal Assistance and Extradition Agreements between the European Union and the USA* (Arbetsseminarium om tillämpningen av avtal om ömsesidig rättslig hjälp och utlämning mellan Europeiska unionen och USA).

Seminarieret samlade praktiker från medlemsstaterna och USA:s, Norges och Schweiz sambandsåklagare vid Eurojust, såväl som

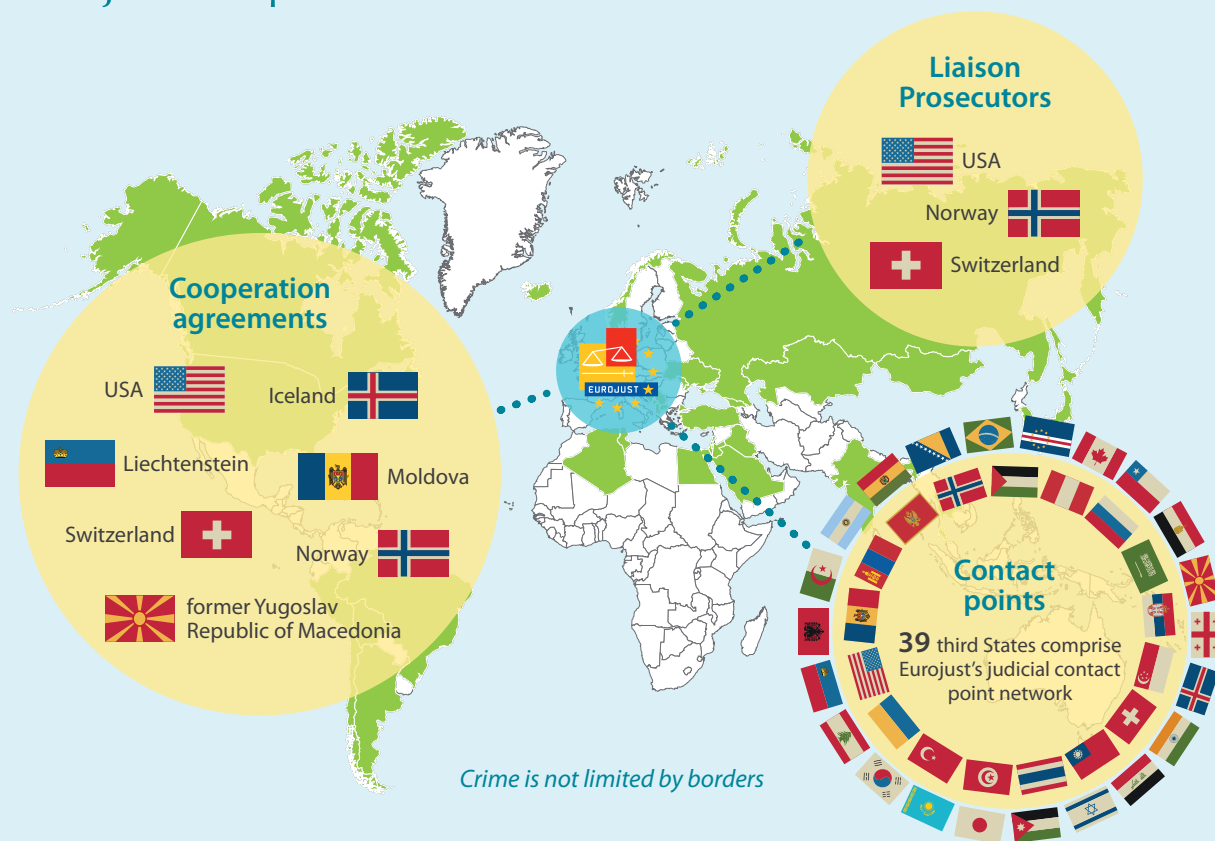
företrädare för Europeiska kommissionen, rådets generalsekretariat, EU:s samordnare för terroristbekämpning, Europarådet och Europol. Under seminariets öppna sessioner medverkade även företrädare för den privata sektorn.

Seminarier genomfördes i en anda av gott samarbete och samtliga deltagare demonstrerade sin vilja att arbeta tillsammans för att stärka det rättsliga samarbetet mellan medlemsstaterna och USA. Därför lades tonvikten i presentationer och diskussioner på ökat förtroende och ökad förståelse för varandras rättsliga system och potential för samarbete, medan man samtidigt var fortsatt medveten om begränsningarna i de tillämpliga rättsliga ramarna och tillgängliga resurserna.

Ett av seminariets huvudfokus låg på att ge deltagarna en omfattande översikt över möjligheter, krav och begränsningar vad gäller bevarande och insamling av elektronisk bevisning och säkerställandet av dess tillåtlighet i straffrättsliga förfaranden. Andra frågor som diskuterades mer ingående var: förverkande, återvinning av tillgångar och uppdelning av egendom, samarbete i utlämningsförfaranden samt status för genomförandet av EU:s och USA:s avtal om ömsesidig rättslig hjälp, i synnerhet vad gäller erhållande av bankuppgifter, i enlighet med artikel 4, och inrättandet av JIT:er i enlighet med artikel 5 i ovan nämnda avtal. Deltagarna från USA tillhandahöll värdefull information och material rörande de praktiska och rättsliga kraven för olika former av ömsesidig rättslig hjälp och framställningar om utlämning utfärdade till USA. Deras EU-motparter gjorde detsamma.

Seminarier avslutades med en titt på rekommendationer att beakta för medlemsstaterna och USA för att förbättra det rättsliga samarbetet och ta itu med de problem som identifierats i relation till detta, såsom anordnandet av arbetsseminarier som kan stödjas av Eurojust i mån av budget och tillgängliga resurser.

Eurojust cooperation with third States

De vanligast förekommande brottstyperna var svindleri och bedrägeri, penningtvätt, korruption, deltagande i en organiserad kriminell grupp, narkotikahandel och brott mot liv, hälsa och personlig frihet. Antalet databrottsärenden som berörde tredjeländer ökade under 2015 (från 10 ärenden år 2014 till 15 år 2015). Terrorism och människosmuggling finns nu också med bland de vanligaste brottstyperna som berör tredjeländer.

Tredjeländer fanns representerade vid 67 samordningsmöten som anordnades av Eurojust, en ökning jämfört med 41 samordningsmöten under föregående år. De tredjeländer som deltog i Eurojusts samordningsmöten var: Schweiz (19), USA och Norge (14 var) samt Ukraina (6). Schweiz (2), Norge (1) och Ukraina (1) deltog i samordningscentraler inrättade vid Eurojust. De tredjeländer som deltog i JIT:er var Norge (3), Moldavien och Serbien (2 var), såväl som Australien, Bosnien och Hercegovina, Schweiz, Ukraina och USA.

Fallstudier

Eurojusts stöd begärdes i ett spanskt ärende rörande penningtvätt som berörde minst 11 medlemsstater och flera tredjeländer. De spanska myndigheterna misstänkte en organiserad kriminell grupp för att ha tvättat en betydande summa pengar genom investeringar i fastigheter i Costa del Sol (Malaga, Spanien). Betalningar gjordes via Belgien, Frankrike, Tyskland, Irland, Polen och Storbritannien, såväl som via Schweiz, USA och Gibraltar. Den organiserade kriminella gruppen misstänktes också ha mutat lokala spanska myndigheter genom olagliga utbetalningar för att erhålla bygglov (pliktförsummelse och mutbrott). Vid tiden för inledandet av ett Eurojust-ärende i april 2013, hade den misstänkta före detta ledaren och finansören för gruppen ställts inför rätta och dömts i USA för penningtvätt och de spanska myndigheterna fokuserade på hans efterföljare och andra inblandade parter.

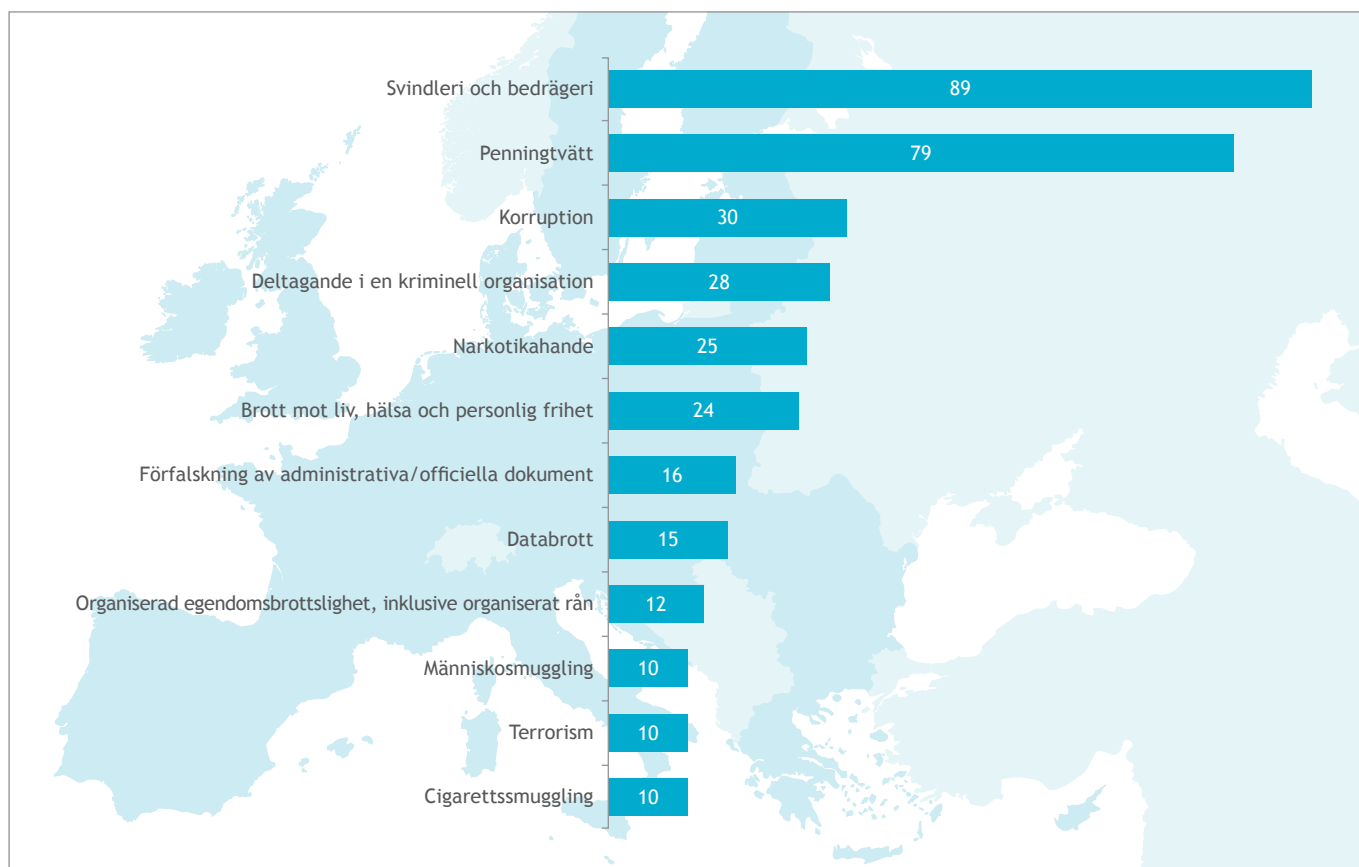
Ett samordningsmöte hölls i juli 2013 som bekräftade att ärendet kunde kopplas till liknande verksamhet i ett flertal länder och som betonade en pågående utredning i Belgien som rörde den före detta ledaren och hans medbrottslingar. Återvinning av tillgångar lyftes fram som en av huvudmålsättningarna för den spanska utredningen. Deltagarna hänvisade till den tillämpliga nationella rättsliga ramen för detta brott. Liksom i andra medlemsstater, förlitade sig det spanska ärendet på ett förbrott till penningtvätt, vilket krävde ytterligare bevisning från de andra deltagande staterna.

Eurojust underlättade vidarebefordringen av spanska framställningar om ömsesidig rättslig hjälp till flera medlemsstater och till Schweiz. Med tanke på att den spanska utredningen rörde penningtvätt som begåtts i Spanien, diskuterades en potentiell *ne bis in idem*-situation men detta ansågs inte vara någon allvarlig risk.

Ärendet kunde kopplas till ett brittiskt ärende som registrerades år 2013 och därför anordnades ett gemensamt samordningsmöte om samma organiserade kriminella grupp i mars 2014. En potentiell JIT mellan Spanien och Storbritannien övervägdes, men ansågs inte vara lämplig vid den tidpunkten då man istället betonade direkta förbindelser och "riktad" ömsesidig rättslig hjälp. Till stöd för de spanska ärendena, gick de belgiska myndigheterna med på att till sina spanska motparter dela med sig av tillgängliga belgiska domstolsbeslut som hade avkunnats mot den före detta ledaren för den organiserade kriminella gruppen.

År 2015 hade utredningar om guppens olagliga verksamhet inletts i ett antal länder och flera framställningar om ömsesidig rättslig hjälp hade utfärdats av de spanska myndigheterna. Eurojust utförde inför samordningsmötet i februari 2015 en analys av icke verkställda framställningar om ömsesidig rättslig hjälp, vilket gjorde att diskussioner om läget för dess verkställighet i de deltagande staterna kunde föras mer effektivt, vilket i sin tur ledde till ett värdefullt informationsutbyte. I detta skede togs *ne bis in idem*-frågan upp igen. Deltagare enades om att en kopia av åtalet, som hade förberetts till följd av den belgiska utredningen, skulle skickas till de spanska myndigheterna för att undvika eventuella framtida *ne bis in idem*-problem. Eurojusts stöd, inom ramen för artikel 40 i Eurojustbeslutet, begärdes för det snabba verkställandet av en spansk framställning om ömsesidig rättslig hjälp till Gibraltar, som är en självständig jurisdiktion. Europol var inblandat under hela ärendet och bistod de pågående rättsliga förfarandena genom att till alla inblandade länder tillhandahålla en rapport som sammankopplade ärenden i ett flertal länder.

Ärendet var pågående under 2015.

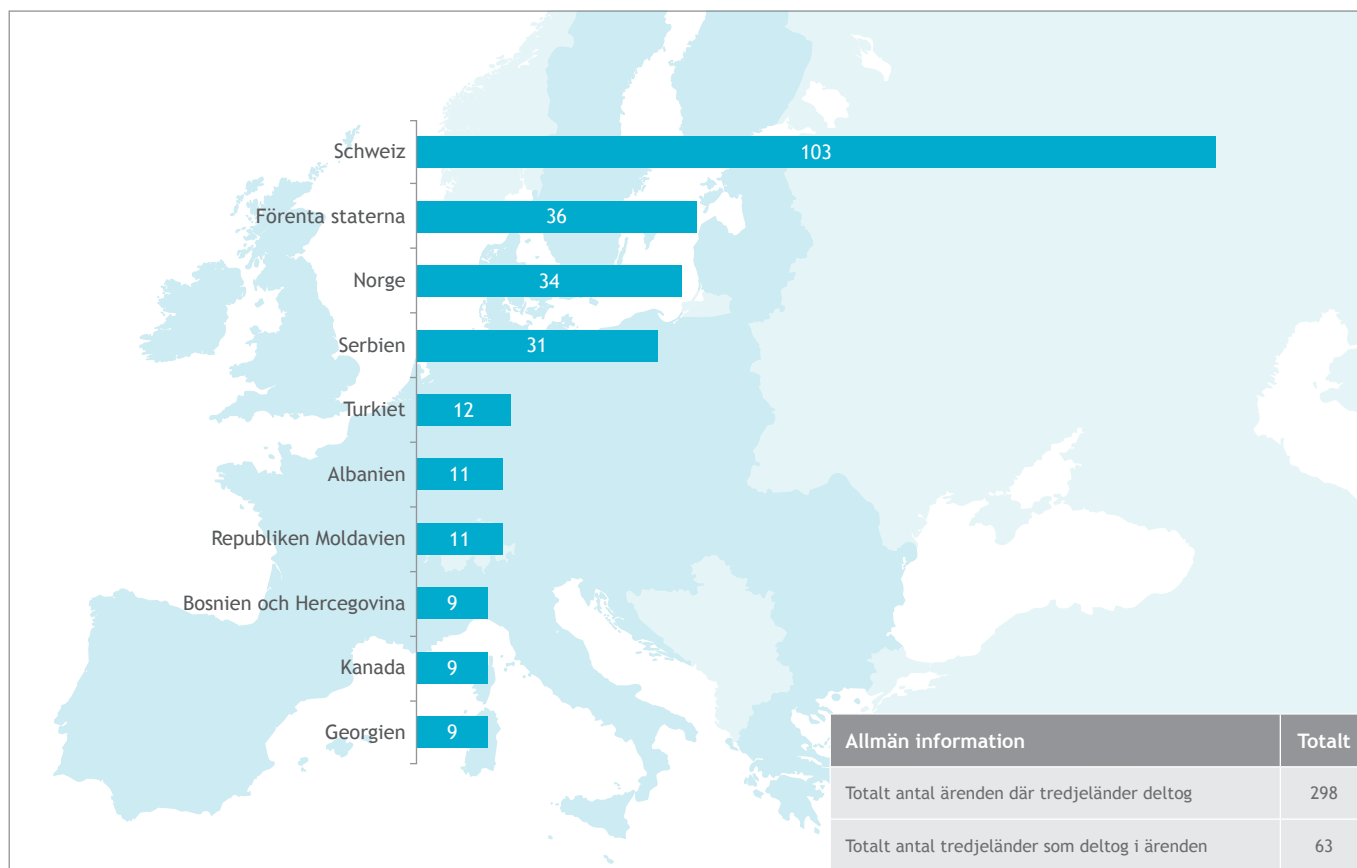
Fallstudie

Franska myndigheter begärde i december 2014 hjälp från Eurojust för att upplösa en organiserad kriminell grupp med bas i Bosnien och Hercegovina och med kopplingar till Österrike och Frankrike. Gruppen, som leddes av en klanledare och hans tre söner, var inblandad i människohandel med minderåriga. Brottsoffren utnyttjades och tvingades begå stölder, huvudsakligen i Paris kollektivtrafik. Den organiserade kriminella gruppen, som varit verksam sedan 2012, misstänktes därtill för knarklangning, handel med stulna fordon och penningtvätt, med uppskattad vinning på mer än 2 miljoner EUR.

Vinningen sändes tillbaka till Bosnien och Hercegovina och användes för att köpa lyxfordon och fastigheter. Två samordningsmöten anordnades i Haag respektive Sarajevo som underlättade utbytet av information mellan Frankrike och Bosnien och Hercegovina. Därmed kunde man undvika att inleda en parallell utredning i Österrike. För att komma vidare med utredningarna i Frankrike och Bosnien och Hercegovina, inrättades den första JIT:n mellan en medlemsstat och Bosnien och Hercegovina.

JIT:n förenklade deltagandet av utredare från en stat i utredningar inledda av den andra staten. Genom utredningsgruppen kunde de deltagande staterna synkronisera sin verksamhet, i synnerhet under arresteringsfasen, och undvika förlust av information samt potentiell flykt av misstänkta. JIT-samarbetet främjade också insamlingen av bevis som skulle användas i de rättsliga förfarandena och beslagtagandet och förverkandet av vinning av brott, både i Frankrike och i Bosnien och Hercegovina.

Det nära samarbetet under ärendets gång mellan rättsliga myndigheter, polis, välgörenhetsorganisationer, FN:s drog- och brottsbekämpningsbyrå, institutioner som ansvarar för rättsligt skydd av barn och Eurojust demonstrerade att internationellt rättsligt samarbete med tredjeländer ger positiva resultat, även när det rör sig om avancerade och komplicerade former av organiserade kriminella grupper. I slutändan resulterade en gemensam insatsdag som anordnades i Frankrike och Bosnien och Hercegovina i juli 2015 i upplösningen av den organiserade kriminella gruppen.

Sambandsåklagare vid Eurojust

Närvaron av sambandsåklagare vid Eurojust och deras engagemang i ärenden har ansetts vara till nytta när det kommer till att identifiera relevanta kontaktpunkter i deras hemländer och att underlätta rättsligt samarbete mellan behöriga myndigheter i berörda medlemsstater och tredjeländer.

Eurojust har tre sambandsåklagare från Norge, USA och sedan i mars, Schweiz.

Efter den ärade Loretta Lynchs, USA:s justitieminister, besök och hennes tillkännagivande att en amerikansk databrottsåklagare från det amerikanska justitiedepartementets kriminalavdelning ska avdelas till Eurojust, tillsattes en amerikansk databrottsåklagare som tillträder sin tjänst under 2016.

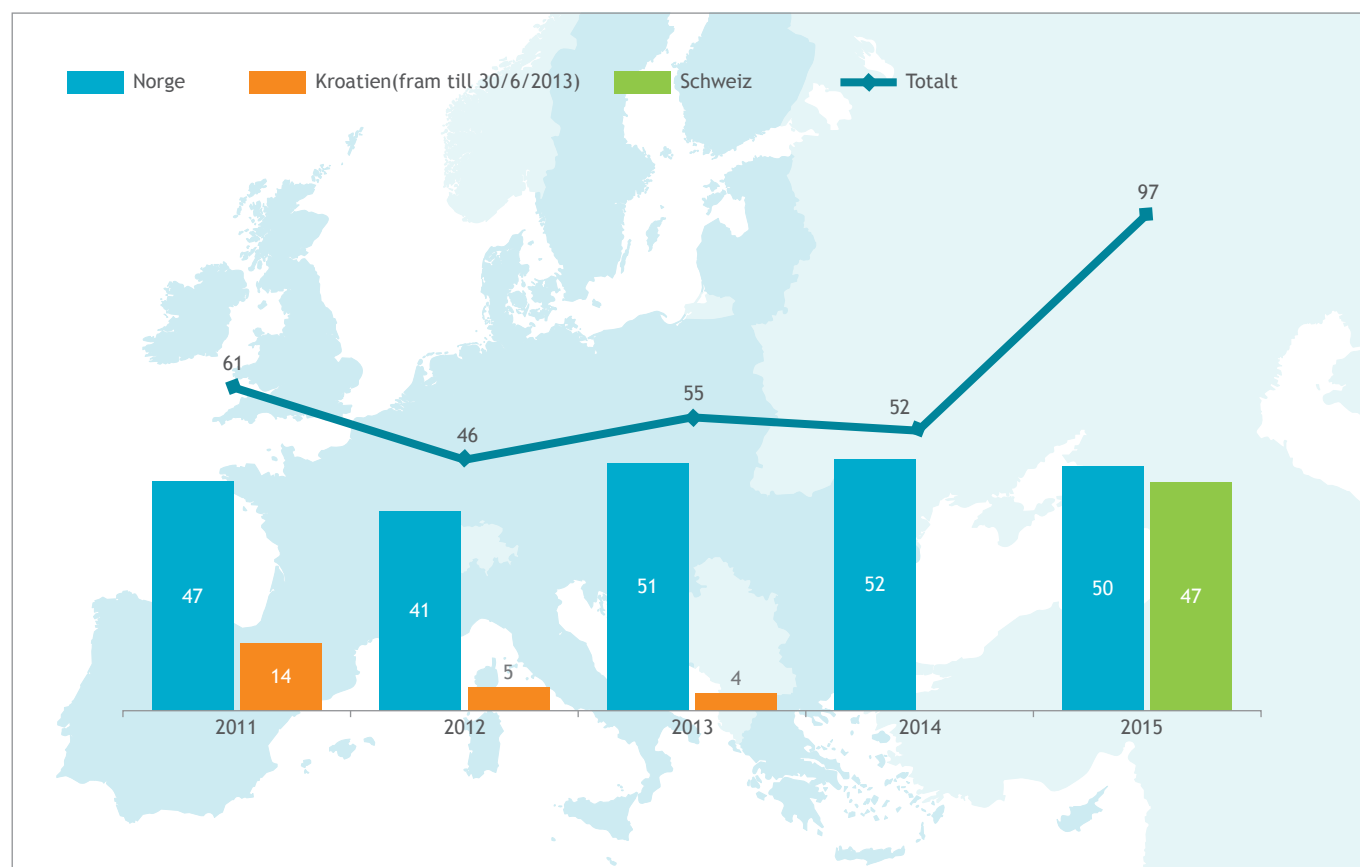
Sambandsåklagaren för Norge registrerade 50 ärenden, i huvudsak rörande narkotikahandel och deltagande i en organiserad kriminell grupp. De oftast inblandade medlemsstaterna i dessa ärenden var Polen, Litauen, Spanien och Frankrike. Sambandsåklagaren för Schweiz registrerade 47 ärenden, i huvudsak rörande svindleri och bedrägeri, penningtvätt, korruption, brott mot liv, hälsa eller personlig frihet och narkotikahandel. De oftast inblandade medlemsstaterna för dessa ärenden var Spanien,

Tyskland, Nederländerna och Storbritannien. Sambandsåklagaren för Schweiz anordnade två samordningsmöten och var medorganisatör till ett. Sambandsåklagaren för Norge anordnade två samordningsmöten.

Eurojusts kontaktpunkter i tredjeländer.

Tillsättningen av kontaktpunkter för Eurojust i tredjeländer är ett verktyg som ofta används för att förbättra

samarbetet mellan medlemsstater och tredjeländer genom underlättandet av kontakt genom Eurojust.

Under 2015 fortsatte Eurojust att utvidga sitt världsomspännande nätverk av kontaktpunkter genom att lägga till kontaktpunkter från Algeriet, Chile, Irak, Jordanien, Libanon, de Palestinska myndigheterna och Saudiarabien. För närvarande har 39 tredjeländer Eurojust-kontaktpunkter.

Stöd till externa projekt

Eurojust fortsatte att stödja initiativ i västra Balkan, såsom ovannämnda projekt (se kapitel 2) rörande människosmuggling och människohandel, där 2014 års EU-finansierade projekt *International Cooperation in Criminal Justice: the Prosecutors' Network of the Western Balkans* (Internationellt straffrättsligt samarbete: Åklagarnätverket för västra Balkan), ett projekt om instrument för stöd inför anslutning, ingår.

Operation Vertigo: en närmare titt

Ett typiskt gränsöverskridande ärende följer normalt logiska geografiska gränser och kan inrikta sig på t.ex. en särskild språkgrupp. Operation "Vertigo" följde inte detta gängse mönster. Dess blotta omfattning och komplexitet gjorde det till ett ovanligt ärende.

I detta ärende, som rörde karusellbedrägeri, använde den organiserade kriminella gruppen som stod bakom den brottsliga verksamheten en avancerad infrastruktur (buffertföretag, skenföretag, företag som fungerar som "alternativa betalningsplattformar" för att underlätta penningtvätt och brottsrelaterade penningtransaktioner) spridd över flera medlemsstater och även ett antal tredjeländer för att bedra EU-medborgare på cirka 320 miljoner EUR i skatteintäkter.

Flera samordningsmöten, som det tyska kontoret vid Eurojust tog initiativ till, hölls vid Eurojust mellan november 2013 och oktober 2015. Tjeckien, Tyskland, Polen och Nederländerna inrättade en JIT som var delvis finansierad av Eurojust. Eurojust och Europol visade på ett starkt samarbete ända från utredningens startskede. Europol tillhandahöll omfattande analytiskt stöd och delade med sig av underrättelser.

En samordningscentral som inrättades vid Eurojust samordnade det rättsliga svaret och tillhandahöll stöd till den **första gemensamma insatsdagen** för år 2015, vars målsättning var att störa verksamheten för en av den organiserade kriminella gruppens grenar. Som ett resultat av insatsdagen greps nio misstänkta och husrannsakingar av 26 lokaler i medlemsstaterna genomfördes.

Den **andra gemensamma insatsdagen** ledde till gripandet av 14 misstänkta, däribland påstådda hjärnor bakom gruppen, och 40 husrannsakingar. Tyska, tjeckiska och polska myndigheter fortsatte parallellt att genomföra gripanden och husrannsakingar på grundval av arresteringsorder och beslut om husrannsakan utfärdade nationellt inom ramen för deras egna nationella utredningar.

Den **tredje gemensamma insatsdagen** fokuserade på husrannsakingar och förhör med misstänkta och vittnen som i huvudsak identifierats genom bevisning som samlats in inom ramen för de två tidigare gemensamma insatsdagarna. Fler än 49 husrannsakingar och 27 förhör med vittnen och misstänkta genomfördes i Belgien, Tjeckien, Danmark, Frankrike, Tyskland, Italien, Irland, Luxemburg, Nederländerna, Polen, Rumänien, Slovakien, Spanien, Sverige och Storbritannien.

Europol placerade ut ett mobilt kontor vid alla tre samordningscentraler, vilket möjliggjorde direkt tillgång till Europolns databaser för korsvis kontroll och analys av data och underlättade utbyte av information i realtid. Eurojust underlättade handläggningen av framställningar om ömsesidig rättslig hjälp, europeiska arresteringsorder, husrannsakingar, beslag och förhör på plats.

Rättsliga och praktiska problem

- Den viktigaste utmaningen var den organiserade kriminella gruppens arbetssätt, i synnerhet hur man hanterade betalningar genom att använda sig av så kallade alternativa betalningsplattformar för att utföra brottsrelaterade penningtransaktioner och tillhörande penningtvätt. Denna metod gjorde det möjligt för gruppen att sprida sin verksamhet över hela jordklotet, t.ex. genom att betalningsverktyget placerades i ett land, medan bankkontot för den alternativa betalningsplattformen fanns i ett annat. Därtill var det möjligt för hjärnorna bakom verksamheten att bo var som helst, utan att begränsas av den pågående brottsliga verksamheten, vilket innebar att alla åtgärder som vidtogs av utredande myndigheter tvingade dem att överskrida gränsen för sin egen jurisdiktion, varför internationellt samarbete krävdes.
- Även utredningarnas omfattning gjorde gränsöverskridande samarbete nödvändigt. Bara i Tyskland utfärdades fler än 500 framställningar om ömsesidig rättslig hjälp.
- På grund av den brottsliga verksamhetens omfattning inleddes ett flertal utredningar i de berörda staterna. För att kunna underlätta och samordna effektivt rättsligt samarbete, krävdes det i detta sammanhang att samtliga parallella utredningar identifierades.

Lärdomar

- Trots kopplingarna som upptäcktes till de flesta medlemsstaterna, togs beslutet att Eurojusts ärende skulle inrikta sig på de viktigaste inblandade medlemsstaterna. En effektiv och dynamisk JIT bestående av endast fyra medlemsstater ansågs vara viktigare än att inrätta en mer inkluderande men kanske mindre flexibel JIT.

- ▶ Ömsesidig rättslig hjälp och framställningar som utfärdats mellan JIT-partner vidarebefordrades genom Eurojust endast när det rörde sig om framställningar som skulle verkställas under insatsdagarna. Framtida ärenden kan dra nytta av att alla sådana framställningar, inklusive uppföljningsframställningar, vidarebefordras genom Eurojust.
- ▶ För att förbereda en insatsdag, hölls ett samordningsmöte vid Eurojust sex veckor innan det planerade datumet. Minst en månad innan samordningsmötet skickades meddelanden om målen eller, om möjligt, utkast till framställningar om ömsesidig rättslig hjälp eller JIT-framställningar ut till de nationella kontoren för de berörda länderna med syftet att samla in och kontrollera uppgifter rörande målen innan inhemska domstolsbeslut. På detta sätt möjliggörs ett mer ändamålsenligt verkställande av framställningar om ömsesidig rättslig hjälp och tillräckligt med tid kan tilldelas de slutgiltiga framställningarna och de nödvändiga översättningarna, såväl som till verkställandet av framställningarna under insatsdagen.
- ▶ Tre samordningscentraler behövdes på grund av ärendets omfattning och de åtgärder som behövde genomföras och gjorde det även möjligt för nationella myndigheter att fokusera på en viss nivå av förbrytare och åtgärder vid varje tillfälle.
- ▶ Under samordningscentralerna som anordnades vid Eurojust fungerade direktkommunikation, utan behovet att först gå via respektive nationella kontor (t.ex. att de nederländska myndigheterna kommunicerade direkt med företrädare för de tyska och spanska kontoren vid Eurojust), mycket bra, vilket möjliggjorde handläggning av en mycket stor mängd uppföljningsåtgärder med mycket kort varsel.
- ▶ Kommunikation och uppföljningsframställningar om ömsesidig rättslig hjälp via Eurojusts nationella kontor lättade på bördan för de nationella kontoren.
- exempel lyckades Europol koppla samman de tyska, polska, tjeckiska och nederländska utredningarna. Detta samarbete, tillsammans med den hjälp och samordning som Eurojust och Europol tillhandahöll, var nyckelfaktorer i inrättandet av JIT:n.
- ▶ Medan samtliga deltagande stater i JIT:n hade tidigare erfarenhet av detta verktyg för rättsligt samarbete i mindre omfattande ärenden, övertygades JIT-deltagarna om att även mer omfattande ärenden på samma sätt kan hanteras mer effektivt genom JIT:er.
- ▶ Ett formulär har utarbetats som används av JIT-medlemmar för att hålla reda på utfärdade framställningar och utbytt bevisning.
- ▶ Medan Eurojusts samordningscentraler hittills har erbjudit en kompletterande tjänst till nationella samordningsinsatser under insatsdagar, fungerade de i detta fall som den enda punkten för samordning för de huvudsakliga deltagande staternas åtgärder. Detta ärende visade att Eurojust i full utsträckning kan ta sig an uppgifterna i en omfattande sektorsövergripande insatsdag. De nationella myndigheternas aktiva deltagande säkerställde att utbytet av information mellan Eurojusts samordningscentraler och myndigheterna ansvariga för genomförandet av åtgärderna fungerade smidigt.
- ▶ Närvaron vid Eurojust av nationella myndigheter från deltagande länder under gemensamma insatsdagar, där de arbetar tillsammans med Eurojust-personal i ett och samma rum, säkerställer att information omedelbart kan samlas in och sammanställas, vilket möjliggör snabba rättsliga svar på ny bevisning/information (till exempel nya frysningsbeslut, husrannsakingar), snabba lösningar på praktiska problem och slutsatser från alla sidor.
- ▶ Insamlandet av lärdomar under ett ärendes gång bidrar till att förstärka samarbete och underlättar det rättsliga svaret bland identifierade intressenter. Denna information kommer också vara till stor nytta under utvärderingen som utförs när ett Eurojust-ärende har avslutats, vars resultat kan användas i framtida ärenden av liknande omfattning.

Bästa praxis

- ▶ Eurojusts tidiga engagemang säkerställer att de behöriga myndigheter som ska verkställa framställningar om ömsesidig rättslig hjälp kan identifieras i ett tidigt skede och att direktkontakt med dessa myndigheter upprättas. Till exempel tillförde det nära samarbetet med den cypriotiska polisen under den första insatsdagen ett mervärde då det möjliggjorde fastställandet av en de huvudmisstänkta faktiska bostadsort och hans gripande på grundval av en europeisk arresteringsorder.
- ▶ För att förbereda en insatsdag ska ett samordningsmöte hållas vid Eurojust minst sex veckor innan det planerade datumet.
- ▶ Ett starkt samarbete mellan berörda parter bör säkerställas i ett tidigt skede. Detta är en viktig faktor när det kommer till utredningarnas framgång. Till

De polska, nederländska och tyska åklagarna som ansvarade för ärendet lämnade följande synpunkter på den tredje gemensamma insatsdagen i november 2015:

Även om vi fortfarande har fullt upp med att samla in och utvärdera resultaten från de många förfarandemässiga åtgärderna som genomfördes under insatsdagen, kan vi redan säga att operationen var en stor framgång, vilket endast möjliggjordes genom de enastående bidragen från samtliga deltagare. Detta bevisar att samarbete inom en JIT, med stöd från Eurojust, Europol och de nationella myndigheterna, ger oss en fördel i den pågående internationella kampen mot gemenskapsinternt bedrägeri via skenföretag.

Utmaningar och bästa praxis

Genom sitt operativa och strategiska arbete bidrog Eurojust till identifieringen av utmaningar och bästa praxis inom flera olika områden av straffrättsligt samarbete. Eurojust fokuserade under 2015 på tre områden: behörighetskonflikter, datalagring och kontrollerade leveranser.

Behörighetskonflikter var en prioritet för EU-ordförandeskapet inom ramen för det 9:e mötet för det Rådgivande forumet för allmänna åklagare och chefer för allmänna åklagarmyndigheter i EU:s medlemsstater (Rådgivande forumet). Eurojust bidrog till reflektionerna utifrån sina operativa erfarenheter och de lärdomar som dragits.

3.1 Behörighetskonflikter

Eurojust fortsatte att stödja nationella praktiker i förebyggandet och lösningen av behörighetskonflikter. Liksom tidigare år löstes de flesta ärendena informellt snarare än genom det formella användandet av befogenheter fastställda i artiklar 6 och 7 i Eurojustbeslutet. Under 2015 utfärdades inga formella rekommendationer i enlighet med artikel 7 i Eurojustbeslutet, men de nationella kontorens användande av artikel 6a ii i Eurojustbeslutet såg en betydande ökning, med 34 utfärdade anmodanden under 2015, jämfört med 12 under 2014. Det ungerska kontoret utfärdade flest anmodanden, följt av det spanska kontoret. Det tyska kontoret mottog flest anmodanden, följt av de österrikiska, franska och brittiska kontoren.

Eurojusts nivå II-möten, samordningsmöten och JIT anses vara viktiga verktyg när det kommer till behörighetskonflikter. Dessa verktyg underlättar det effektiva och tidiga utbytet av information och hjälper till att identifiera och/eller samordna eventuella parallella förfaranden, hitta kopplingar till ärenden i andra medlemsstater, förebygga eventuella behörighetskonflikter, nå överenskommelser om överföring av förfaranden och/eller undvika *ne bis in idem*-problem.

En av de viktigaste utmaningarna när det kommer till behörighetskonflikter rör det tidiga upptäckandet av parallella förfaranden. I detta avseende spelar artikel 13.7a i Eurojustbeslutet, som ålägger nationella myndigheter skyldigheten att meddela Eurojust om ärenden där behörighetskonflikter uppstått eller sannolikt kommer att uppstå, en viktig roll. Tyvärr tyder antalet meddelanden som utfärdats i enlighet med artikel 13.7a på att denna bestämmelse fortfarande är underanvänd. Även om antalet meddelanden som utfärdats i enlighet med artikel 13.7a i eurojustbeslutet har ökat sedan 2011, är det faktiska antalet för 2015, dvs. 35, fortfarande lågt. Dessutom utfärdades dessa 35 meddelanden av endast fem medlemsstater: Ungern (21 meddelanden), Spanien (11 meddelanden), Belgien, Nederländerna och Finland (ett meddelande var).

EU-domstolens ogiltigförklaring i april 2014 av datalagringsdirektivet från 2006 nödvändiggjorde en analys av beslutets följder på medlemsstaternas nationella lagstiftningar, såväl som identifiering av problem som uppstått till följd av beslutet vad gäller förebyggande, upptäckande, utredning och åtal av grova brott och rättsligt samarbete i samband med sådana brott. Eurojust tillhandahöll stöd till en sådan konsekvensanalys rörande datalagring.

Eurojusts kollegium valde att anordna en temadiskussion om kontrollerade leveranser, med de svårigheter som observerats i Eurojusts operativa arbete i åtanke.

Behörighetskonflikter var ett av de ämnen som diskuterades i juni 2015 under Eurojusts strategiska seminarium, *Conflicts of jurisdiction, transfer of proceedings and ne bis in idem: Successes, Shortcomings and Solutions* (Behörighetskonflikter, överföring av förfaranden och *ne bis in idem*: Framgångar, brister och lösningar). Rapporten publicerades som rådets dokument. 14172/15 och finns tillgänglig på Eurojusts webbplats. Rapporten diskuterades också under det Rådgivande forumets 9:e möte (se avdelning 5.4). Nationella praktiker, forummedlemmar och företrädare för Eurojust diskuterade under dessa möten brister och lösningar på fyra frågor: parallella förfaranden, kriterier för att avgöra i vilken jurisdiktion åtal ska ske, överföring av förfaranden och *ne bis in idem*.

Parallella förfaranden: Deltagarna drog slutsatsen att problem som dubbelarbete, resursslöseri och *ne bis in idem* kan uppstå ifall parallella utredningar inte identifieras i ett tidigt skede och/eller de inte samordnas. Lösningar för att öka möjligheterna för tidig identifiering inkluderade ökad kommunikation mellan behöriga myndigheter, ökad medvetenhet om de nationella myndigheternas skyldighet att informera Eurojust i fall av behörighetskonflikter (artikel 13.7a i Eurojustbeslutet) och möjligtvis även, på lång sikt, upprättandet av en centraliserad nationell databas för pågående utredningar och ett system för att koppla samman dessa databaser på EU-nivå. Samordningsmöten och JIT:er ansågs vara utmärkta verktyg för samordning av parallella förfaranden.

Kriterier för beslut om var åtal ska ske: Deltagarna understök att de flesta medlemsstaterna hade generella kriterier för intern behörighet, men få hade fastställda kriterier för hur man ska avgöra den bästa jurisdiktionen för åtal i fall av behörighetskonflikt i ärenden som rör gränsöverskridande brottslighet. Eurojusts *Guidelines for deciding which jurisdiction should prosecute?* (Riktlinjer för beslut om vilken jurisdiktion som ska åtala) ansågs vara ett mycket användbart verktyg, men riktlinjerna skulle kunna vidareutvecklas genom att t.ex. inkludera exempel eller genom att föreskriva ytterligare kriterier som speglar de senaste utvecklingarna i EU:s straffrätt. Deltagarna argumenterade att kriterier, för att säkra flexibilitet och förmågan att anpassa sig till olika scenarier, inte bör rankas.

Överföring av förfaranden: Deltagarnas gängse uppfattning var att det fanns många utmaningar, såsom avsaknad av rättslig grund, brist på information om uppföljningar av ärenden, avsaknad av tidsfrister, översättningsrelaterade problem samt bevisrelaterade problem. Tidig kontakt, aktivt samarbete, tidig bedömning av giltighet av bevisning som skall överföras och översättning av ärendesammanfattningar i ett tidigt skede ansågs vara goda exempel på bästa praxis. Ett nytt rättsligt EU-instrument för överföring av förfaranden, som behandlar till exempel kriterier för att överta förfarandet, skäl för avslag, tekniska problem såsom översättning, minimiinhåll för framställningar och tidsfrister, skulle kunna hjälpa till att undanröja befintliga hinder.

Ne bis in idem: Deltagarna uppgav att både konceptet "samma handlingar" och frågan om när ett ärende "slutligen har avslutats" fortfarande gav upphov till problem och olika tolkningar. Flera deltagare betonade vikten av ytterligare utbildning och kunskapsökning och föreslog

tillgång till en samling av befintlig rättspraxis (EU-domstolen och nationella domstolar), inklusive sammanfattningar, såväl som en översikt över nationell lagstiftning och annan relevant information.

raising and suggested access to a compilation of existing case law (CJEU and national courts), including summaries, as well as an overview of national legislation and other relevant information.

Eurojusts kollegium höll inför seminariet och det rådgivande forumets möte en temadiskussion och producerade [*Report on Eurojust's Casework in the Field of Prevention and Resolution of Conflicts of Jurisdiction*](#) (Rapporten om Eurojusts arbete på området förebyggande och lösning av behörighetskonflikter), som täcker perioden 2009-2014 och berör de fyra ovannämnda frågorna mot bakgrund av Eurojusts arbete. Rapporten publicerades som rådets dokument 9474/15 och finns tillgänglig på Eurojusts webbplats.

Fallstudie

Eurojusts stöd i ett ärende från 2015 rörande stöld av motorfordon illustrerar komplexiteten av ärenden som rör organiserade kriminella grupper. Även om ärendet endast rörde en misstänkt som, genom att hyra bilar i en medlemsstat och sen sälja dem vidare till medbrottslingar i en annan medlemsstat, vid varje enskilt tillfälle begick relativt ringa brott, exemplifierar det både att det totala antalet brott som begåtts kan vara av betydelse och att förövarnas rörlighet kan ge upphov till rättsliga hinder och utmaningar för rättsligt samarbete.

En bulgarisk domstol kontaktade Eurojust för hjälp med en komplicerad behörighetskonflikt och ett potentiellt *ne bis in idem*-problem. Domstolen hade mottagit två konkurrerande europeiska arresteringsorder för en italiensk medborgare som påstods vara inblandad i bilstölder. Arresteringsorden hade utfärdats av Polen respektive Rumänien. Den misstänkte var samtidigt också föremål för en brottsutredning för liknande brott i Bulgarien, där han hölls i förvar efter att ha överlämnats av tjeckiska myndigheter till följd av en bulgarisk europeisk arresteringsorder. Den misstänkte informerade de bulgariska myndigheterna om att han hade dömts för samma eller liknande brott i Ungern och Tjeckien och hade tjänat fängelsestraff i båda länderna.

Det bulgariska nationella kontoret vid Eurojust bjöd in de tjeckiska, ungerska, polska och rumänska nationella kontoren till ett nivå II-möte för att utbyta information om denna rättsligt komplicerade situation och för att finna en väg framåt. De bulgariska myndigheterna var medvetna om att brottet i den polska europeiska arresteringsordern motsvarade ett av sammanlagt sju brott som angavs i den rumänska europeiska arresteringsordern. Till följd av mötet kunde de tjeckiska och ungerska myndigheterna informera det bulgariska kontoret om att även de brott som den misstänkte hade dömts för i Tjeckien och Ungern motsvarade några av de påstådda brotten i den rumänska europeiska arresteringsordern.

Att fastställa den exakta överlappningen av brott var komplicerat då flera fall av stöld i många rättssystem kan betraktas som ett kontinuerligt brott och därför som ett enda brott. Informationsutbytet som inleddes under mötet betonade vidare de rumänska myndigheternas särskilda intresse att föra ärendet framåt då den misstänkte arbetade med medbrottslingar i Rumänien som var föremål för en rumänsk utredning.

En möjlig lösning identifierades först i en ändring av den rumänska arresteringsordern för att utesluta de brott som togs upp i de tjeckiska och ungerska utredningarna och som hade gett upphov till en *ne bis in idem*-situation ifall den misstänkte skulle bli föremål för rumänska förfaranden för samma brott. Därtill ombads de rumänska myndigheterna att istället begära ett tillfälligt överlämnande av den misstänkte på

grund av den pågående bulgariska utredningen och ett intresse av att åtala den misstänkte för påstådda brott i Bulgarien.

Vidare ombads de polska myndigheterna att dra tillbaka sin europeiska arresteringsorder då brottet för vilket den misstänkte eftersöktes redan fanns angivet i den rumänska europeiska arresteringsordern. Företretråde gavs till verkställandet av den rumänska europeiska arresteringsordern på grund av antalet brott som begåtts i Rumänien och då den rumänska arresteringsordern föregick den polska.

Då den rumänska europeiska arresteringsordern inte kunde ändras, ställdes den misstänkta omedelbart inför rätta av den bulgariska domstolen. Den misstänkte fälldes och verkställighet av domen sköts upp fem år, vilket gjorde det möjligt för den bulgariska domstolen att verkställa den rumänska europeiska arresteringsordern. Grunden för överlämning till Rumänien begränsades till de brott för vilka den misstänkte inte dömts för tidigare. Eurojusts stöd och samordningsinsatser, såväl som det effektiva användandet av nivå II-möten som ett verktyg för samarbete, bidrog till ärendets positiva resultat, som nåddes ungefär en månad efter att ärendet inletts vid Eurojust.

3.2 Datalagring

Direktiv 2002/58/EG (E-datadirektivet) utformades för att skydda fysiska personers grundläggande frihet och rättighet till privatliv genom att fastställa regler för nät- och tjänsteleverantörers behandling av datatrafik- och lokaliseringssuppgifter som genereras vid bruk av elektroniska kommunikationstjänster. E-datadirektivet erkände medlemsstaternas rättighet att inom ett demokratiskt samhälle begränsa omfattningen av sådana rättigheter vid behov för att skydda nationell säkerhet eller för att förebygga, utreda, avslöja och åtala brott. För att säkra effektiv samordning av brottsutredningar och åtal, syftade direktiv 2006/24/EG om datalagring (DRD) till att harmonisera medlemsstaternas bestämmelser rörande sådana begränsningar, i synnerhet på området lagring och bruk av elektronisk data.

EU-domstolen förklarade i april 2014 direktivet ogiltigt från första början i *Digital Rights Ireland Ltd* (C 293/12), även om man samtidigt erkände att datalagringsdirektivet svarade mot ett allmänt intresse. Ogiltigförklarandet gjordes på grundval av att direktivet överskred gränserna för proportionalitet och nödvändighet för att nå målsättningarna.

Medlemsstaternas reaktion på ogiltigförklarandet varierade. Vissa upphävde lagstiftningen, vissa utförde ändringar för att uppfylla villkoren i beslutet, medan andra bedömde att den nödvändiga nivån av skydd och proportionalitet redan existerade i deras egna rättsordningar. Dessa skilda reaktioner undergrävde målet med datalagringsdirektivet att uppnå harmonisering och gav upphov till fragmentering bland rättsordningarna för datalagring över hela Europeiska unionen, vilket i sin tur ledde till betydande utmaningar i

utredning och åtal av grova brott såväl som rättsligt samarbete i samband med detta.

Då datalagringssystem anses vara ett oumbärligt verktyg för att upptäcka, förebygga, utreda och åtala grova brott, däribland gränsöverskridande brott, beslutade Eurojust sig för att analysera de rättsliga ramarna i de olika medlemsstaterna i syfte att identifiera: (i) hinder som uppstått till följd av ogiltigförklarandet av datalagringsdirektivet och de olika rättsordningarna för datalagring som uppstod till följd av detta, (ii) möjliga lösningar, lärdomar och bästa praxis för att ta itu med dessa utmaningar, både nationellt och i gränsöverskridande ärenden och (iii), i förekommande fall, områden där samarbete och/eller lagstiftningsåtgärder anses vara lämpliga. För detta ändamål skickade Eurojust ut en enkät till de nationella kontoren, följt av en temadiskussion anordnad av kollegiet. Resultatet av arbetet lades fram inför rådet under mötet för arbetsgruppen för allmänna frågor, inklusive utvärdering (Genval) den 29 oktober 2015. Datalagring var också temat för arbetsseminariet och det [rådgivande forumets möte som hölls den 10 och 11 december](#).

De viktigaste utmaningarna som identifierades rörde svårigheterna, eller t.o.m. omöjligheten, för brottsbekämpande myndigheter att få tillgång till information som är avgörande för utredningar, både nationellt och i samband med gränsöverskridande ärenden. Skillnaderna i rättsordningar för datalagring (i synnerhet lagringsperioder) i medlemsstaterna och tredjeländer ger upphov till problem i gränsöverskridande / parallella utredningar vad gäller lösning av behörighetskonflikter (då valet av bästa forum för åtal kan undergrävas), JIT:ers effektivitet samt erhållande och tillåtlighet av

bevisning. Arbetsseminariet och det rådgivande forumets möte avslöjade en tydlig trend till stöd för att införa en EU-omfattande datalagringskyldighet med tillräckliga rättssäkerhetsgarantier, effektiva villkor som garanterar datas säkerhet och exakthet samt en

meningsfull datalagringsperiod. Stöd visades också för en EU-omfattande lösning med målsättningen att harmonisera datalagringsramar i medlemsstaterna, möjligtvis genom nya lagstiftningsinitiativ.

3.3 Kontrollerade leveranser

Den 6 oktober 2015 höll kollegiet en temadiskussion om gränsöverskridande kontrollerade leveranser, med fokus på Eurojusts roll och erfarenhet och på möjligheter för förbättring av Eurojusts operativa förmåga att stödja nationella myndigheter i detta sammanhang.

Följande rättsliga och praktiska svårigheter identifierades utifrån Eurojusts arbete: (i) skillnaderna i nationell lagstiftning om kontrollerade leveranser kan få praktiska konsekvenser; (ii) behovet av översättning av framställningar om ömsesidig rättslig hjälp till den verkställande medlemsstatens språk i samband med genomförande av kontrollerade leveranser; (iii) godkännandet av kontrollerade leveranser efter en framställning om ömsesidig rättslig hjälp kan ta tid i den anmodade medlemsstaten på grund av förfarandemässiga begränsningar; (iv) svårigheter att identifiera behöriga nationella myndigheter för godkännande av kontrollerade leveranser, i synnerhet i medlemsstater som inte tillsatt en central myndighet som ska kontaktas i en sådan situation; (v) vissa medlemsstater kan efter att ha mottagit en framställning om ömsesidig rättslig hjälp vara i startskedet av en egen utredning (legalitetsprincipen gentemot möjlighetsprincipen) på grundval av den information som erhållits genom framställningen, vilket kan leda till parallella förfaranden i de anmodande och anmodade medlemsstaterna och (vi) den kombinerade användningen av GPS-enheter och/eller övervakningsåtgärder av polis under genomförandet av en kontrollerad leverans kan ge upphov till frågor gällande tillgången till resurser på praktisk nivå och/eller, från ett rättsperspektiv, bevisnings tillåtlighet.

Bästa praxis i samband med Eurojusts inblandning i kontrollerade leveranser identifierades, däribland: (i) Eurojust bör engageras så tidigt som möjligt när det gäller anordnandet av en gränsöverskridande kontrollerad leverans, i synnerhet i komplexa sektorsövergripande ärenden; (ii) Eurojust kan hjälpa till med att identifiera behöriga myndigheter i medlemsstaterna för godkännande och verkställande av kontrollerade leveranser; (iii) Eurojusts samordningsmöten kan tillföra mervärde vid förberedning av kontrollerade leveranser genom att klargöra rättsliga krav i de berörda medlemsstaterna och förutse alla tänkbara scenarier för verkställighetsfasen och (iv) Eurojusts nationella kontor kan vidarebefordra kommunikation och underlätta

informationsflödet mellan de nationella myndigheterna under alla skeden av en kontrollerad leverans, i synnerhet när ett tredjeland är inblandat.

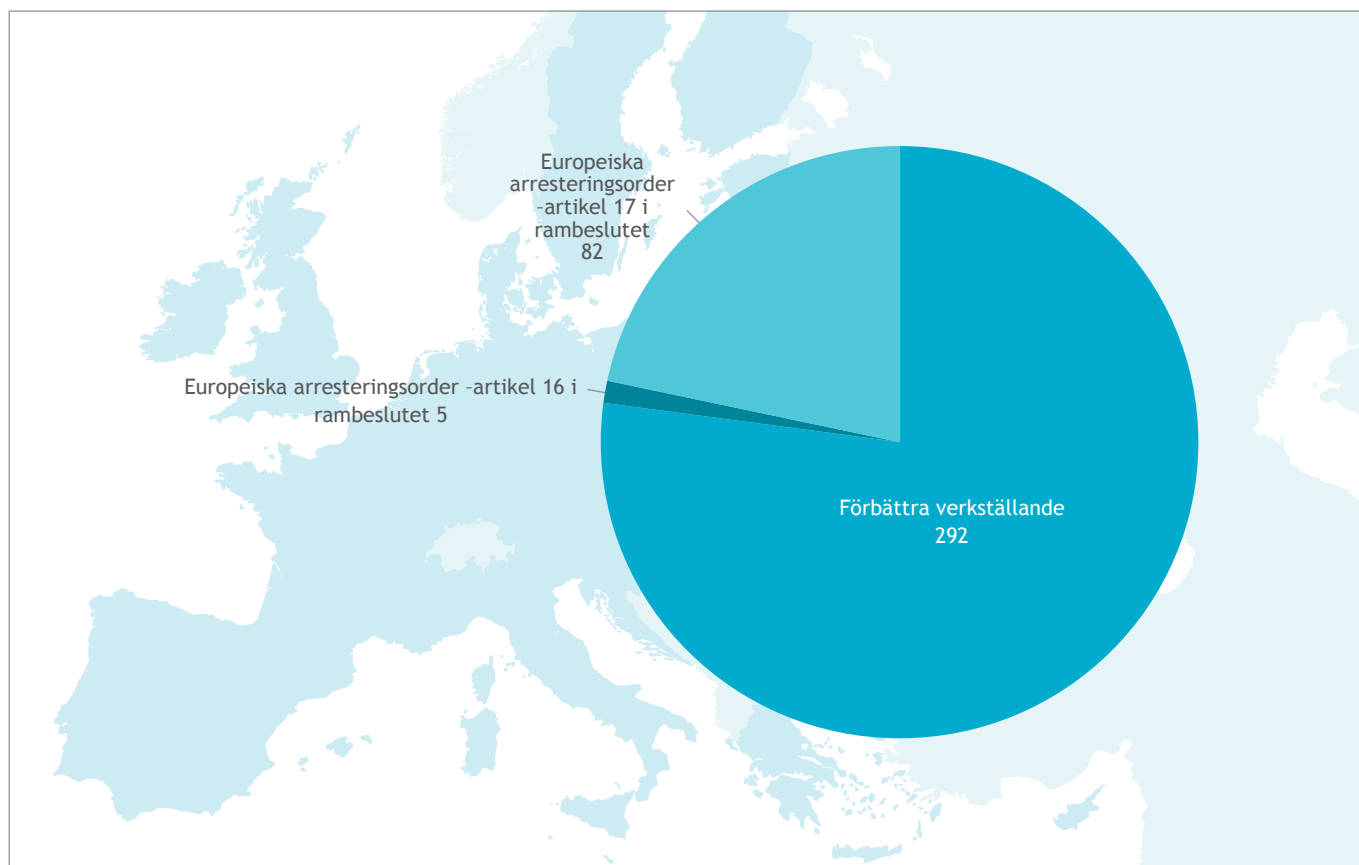
Europeisk arresteringsorder

Eurojust fortsatte att spela en nyckelroll när det gäller förbättringen av verkställandet av europeiska arresteringsorder. Under 2015 registrerade Eurojust 292 ärenden rörande förbättringen av verkställandet av europeiska arresteringsorder, vilket motsvarar 13 % av det totala antalet ärenden. Grekland gjorde flest anmodanden (55), följt av Polen (33) och Frankrike (21). De oftast anmodade medlemsstaterna var Storbritannien (36), Tyskland (32) och Italien (30).

När det kommer till konkurrerande europeiska arresteringsorder, föreskriver artikel 16 i rambeslutet om europeiska arresteringsorder (FD EAW) att Eurojust kan anmodas av de verkställande rättsliga myndigheterna att tillhandahålla rådgivning om platsen för överlämnande av en person som är föremål för europeiska arresteringsorder som utfärdats av två eller flera medlemsstater. Eurojust inledde fem sådana ärenden.

När det gäller överskridande av tidsfrister för verkställandet av europeiska arresteringsorder, föreskriver artikel 17.7 i rambeslutet om EAW att om en medlemsstat under exceptionella omständigheter inte klarar av att möta de tidsfrister som föreskrivs i artikel 17, ska denna informera Eurojust och uppge skäl för förseningen.

Under 2015 registrerades 82 överskridanden av tidsfrister hos Eurojust. I sju fall krävdes ytterligare åtgärder. För det sjätte året i följd rapporterade Irland flest överskridanden. Andra ärenden hänsköts av Bulgarien, Tjeckien, Spanien, Ungern och Storbritannien.

Virtuella valutor

Kollegiet höll en temadiskussion om virtuella valutor i januari 2015. Utmaningar och svårigheter som stötts på under utredningar som rör virtuella valutor presenterades, följt av ett utbyte av synpunkter mellan deltagarna. Huvudfrågorna som diskuterades inkluderade den rättsliga kvalificeringen av virtuella valutor och lämpligheten av beslag i olika jurisdiktioner; faktorer för att fastställa behörighet i ärenden som rör virtuella valutor och eventuella behov att, som en sista utväg, radera elektronisk data som innehåller virtuell valuta ifall nationella jurisdiktioner inte tillhandahåller regler för beslag av denna typ av valuta.

Fokus för året

Frysning, förverkande och återvinning av tillgångar

Organiserade kriminella grupper tar hem betydande vinster från olika brottsliga verksamheter och denna vinning av brott tvättas och återinförs i den lagliga ekonomin. Berövandet av brottslingars vinning av brott är avgörande när det kommer till att störa organiserad brottslighet. Mot denna bakgrund är förverkande och återvinning av tillgångar som härrör från brottslig verksamhet ett effektivt sätt att bekämpa organiserad brottslighet. Dessutom har förverkande en avskräckande effekt genom att förstärka uppfattningen att "brott inte lönar sig".

Trots antalet rättsliga instrument som antagits på detta område, hämmas rättsligt samarbete fortfarande av de stora skillnaderna mellan de nationella rättssystemen och bristen på harmoniserade regler. Medlemsstaterna står inför flera hinder vid verkställandet av framställningar om rättslig hjälp, identifiering och frysning av vinning av brott och erkännande av medlemsstaters beslut om förverkande, i synnerhet när det rör sig om förverkande utan föregående dom. Följaktligen är de belopp som återvinns från organiserad brottslighet blygsamma.

Under 2015 stödde Eurojust, både på operativ och strategisk nivå, en snabbare tillämpning av EU:s rättsliga instrument på området frysning och förverkande som ger verkan åt principen om ömsesidigt erkännande, däribland rambeslut 2003/577/RIF om verkställande av beslut om frysning av egendom eller bevisning, rambeslut 2006/783/RIF om tillämpningen av ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande och direktiv 2014/42/EU om frysning och förverkande av hjälpmedel till och vinning av brott. På så sätt främjade Eurojust gemensam förståelse och samarbete mellan berörda myndigheter och förbättrade i förlängningen användningen av instrument för ömsesidigt erkännande inom området återvinning av tillgångar. Behovet av förbättringar vad gäller gränsöverskridande frysning och förverkande av tillgångar som härrör från brott diskuterades på EU-nivå och den Europeiska säkerhetsagendan lyfte fram Eurojusts roll och expertis när det kommer till att bistå de nationella myndigheterna i samband med genomförandet av finansiella utredningar.

Eurojust fortsatte att spela en viktig roll när det kommer till att förbättra det straffrättsliga samarbetet mellan medlemsstaterna (artikel 3.1 b i Eurojustbeslutet), i synnerhet genom att: (i) underlätta erkännande och verkställande av beslut om frysning och förverkande och verkställande av framställningar om rättslig hjälp; (ii) bistå vid utarbetandet av beslut om frysning och förverkande och framställningar om rättslig hjälp, identifiering av behöriga myndigheter i de anmodade medlemsstaterna, informationsutbyte och översättning av relevant information; (iii) möjliggöra samordning av utredningar och hjälpa utredande myndigheter och åklagarmyndigheter att agera samtidigt vid verkställandet av beslut om frysning; (iv) klargöra både de utfärdande och verkställande myndigheternas rättsliga krav och lösa praktiska problem som uppstår till följd av de olika rättsliga och förfarandemässiga kraven i de olika rättssystemen; (v) hjälpa medlemsstater att nå överenskommer om bortskaffning av förverkade tillgångar och uppdelning av egendom och (vi) identifiera bästa praxis

för hantering av tillgångar redan i det inledandet skedet av en utredning (t.ex. genom att begära försäljning av lättfördärliga varor, varor som snabbt minskar i värde eller varor med höga förvaltningskostnader samtidigt som en frysningsorder utfärdas).

Eurojust fortsatte att identifiera praktiska sätt att maximera det rättsliga samarbetet inom detta område och undanröja hinder som uppstår till följd av olika rättsordningar för frysning och förverkande. Några av de rättsliga och praktiska problem som Eurojust stötte på under 2015 i sitt arbete inom området återvinning av tillgångar, inklusive frysning och förverkande, rörde:

- i) Svårigheter som följer av principen om dubbel straffbarhet när de handlingar som avses i beslutet om frysning (eller i framställningar om rättslig hjälp som rör frysning av tillgångar) inte utgör ett brott i den anmodade medlemsstaten;
- ii) Ytterligare svårigheter kopplade till principen om dubbel straffbarhet när det kommer till skattebedrägeri / skattebrott där, även om handlingen betraktas som ett brott i den anmodade medlemsstaten, skador eller förluster för den offentliga budgeten drabbar den anmodande medlemsstaten;
- iii) Svårigheter i samband med gränsöverskridande erkännande av beslag och förverkande utan föregående dom: medan rättslig hjälp i de flesta medlemsstater endast kan ges inom ramen för straffrättsliga förfaranden och tillgångar endast kan återvinnas efter en brottmålsdom, tillåter några medlemsstater förverkande utan föregående dom eller övriga medel genom vilket ett beslut om förverkande möjliggörs utan en brottmålsdom;
- iv) Ytterligare frågor uppkommer i samband med framställningar om rättslig hjälp som utfärdats av icke-rättsliga myndigheter inom ramen för förfaranden som rör förverkande utan föregående dom, där den anmodade medlemsstaten begär att andra åtgärder vidtas av den anmodande medlemsstaten för att dessa framställningar ska kunna behandlas (t.ex. domares underteckning);
- v) Beslut om frysning anses ha en begränsad räckvidd och praktiker förlitar sig istället ofta på framställningar om rättslig hjälp, som kan innehålla begäran om husrannsakingar, avlyssning av telekommunikation, frysning och förverkande av tillgångar; i enlighet med 1959 och 2000 års konventioner om ömsesidig rättslig hjälp och Europeiska rådets konvention om penningtvätt, efterforskning, beslag och förverkande av tillgångar som härrör från brottslig verksamhet från 1990;
- vi) Frågor som uppkommer till följd av avsaknaden av ett centralt nationellt register/databas över pågående förfaranden i ärenden som rör separata och icke sammankopplade beslut om frysning som gäller samma tillgångar och

- vii) Svårigheter i samband med försening av verkställande av beslut om frysning (eller framställningar om rättslig hjälp) eller av återvinning av frysta tillgångar, när medlemsstaten till vilken pengar har överförts av brottslingar inleder en egen utredning rörande penningtvätt och fryser pengarna inom ramen för sin egen utredning istället för i enlighet med beslutet om frysning (eller framställningen om ömsesidig rättslig hjälp).

Eurojust utarbetade [Report on Eurojust's Experience in the field of Asset Recovery, including Freezing and Confiscation](#) (Rapporten om Eurojusts erfarenheter inom området återvinning av tillgångar, inklusive frysning och förverkande), som omfattar perioden 2010 till 2013. Rapporten publicerades i juni som rådets dokument 10179/15 och finns tillgänglig på Eurojusts webbplats. Rapporten berör Eurojusts roll när det kommer till återvinning av tillgångar och bygger på Eurojusts arbete, projekt tillägnade Eurojusts arbete med särskilda brottstyper, Eurojusts yttranden om utkast till EU-lagstiftning och seminarier, möten eller liknande evenemang som anordnats av eller med Eurojust.

[Rapporten från det strategiska seminariet Towards Greater Cooperation in Freezing and Confiscation of the Proceeds of Crime: a Practitioners' Approach](#) (Mot ett utvidgat samarbete inom frysning och förverkande av vinning av brott: en praktikers arbetssätt), som anordnades gemensamt av Eurojust och det italienska ordförandeskapet den 11 december 2014, publicerades i maj som rådets dokument 8570/15 och finns tillgänglig på Eurojusts webbplats. Målet med seminariet var att samla praktiker för att identifiera svårigheter i samband med ömsesidigt erkännande av återvinning av tillgångar inom den nuvarande rättsliga ramen. Utifrån detta identifierades rättsliga och praktiska möjligheter för att kunna förbättra det rättsliga samarbetet inom detta område, i synnerhet vad gäller: i) spårning av tillgångar, frysning och förverkande: utmaningar i samband med ömsesidigt erkännande och verkställande; ii) alternativ till förverkande på grundval av fällande dom: att säkerställa att brott inte lönar sig och iii) rättsliga utmaningar i samband med förvaltning av tillgångar och bortskaffande, uppdelning och återsändande av förverkade tillgångar från en praktikers perspektiv.

Slutsatserna presenterades under det rådgivande forumets 8:e möte den 12 december 2014 och låg till grund för vidare diskussioner mellan forummedlemmarna. [Det rådgivande forumets slutsatser](#) publicerades i maj som rådets dokument 8552/15 och finns tillgängliga på Eurojusts webbplats. Forummedlemmarna uppmanade EU-institutioner att konsolidera och kodifiera EU-lagstiftning på detta område för att svara på behovet av ökad harmonisering av de omfattande förfarandebestämmelserna med målsättningen att stärka ömsesidigt förtroende, en viktig förutsättning för effektivt ömsesidigt erkännande.

En allmän överenskommelse nåddes om vikten av att anta en sektorsövergripande strategi och att främja interaktion mellan polis-, rättsliga och finansiella myndigheter

Fallstudie

I början av 2013 informerade de brittiska hälsovårdsmyndigheterna sina spanska motsvarigheter om sex olagliga laster av förfälskade läkemedel av indiskt ursprung. Lasterna innehöll totalt 25600 tabletter som var på väg att transporteras till en person i Spanien. En kontrollerad leverans anordnades och mottagaren kunde gripas av de spanska myndigheterna.

Den brittiska utredningen visade att cirka 50 webbplatser, som låg på servrar i Tjeckien och Nederländerna, annonserade försäljning av läkemedel utan recept, i huvudsak impotensläkemedel. Läkemedlen producerades i Indien och skickades till Storbritannien för att sedan vidarebefordras till återförsäljare inom EU för vidare distribution. Beställningarna gjordes antingen via internet eller per telefon. Betalningarna gjordes med kreditkort till bankkonton i flera medlemsstater, varifrån pengarna vidarebefordrades genom ytterligare ett skikt bankkonton till bankkonton i Cypern.

Kopplingar till en utredning i Österrike, som inriktade sig på en organiserad kriminell grupp från Ukraina med kopplingar till Israel och Ryssland, identifierades av Europol. Två operativa möten som hölls vid Europol i april 2013 och februari 2014 gjorde det möjligt för de olika polismyndigheterna att utbyta information, vilket ledde till upptäckten av möjliga kopplingar till en fransk utredning rörande en grupp hemsidor, administrerade från Israel, som också sålde läkemedel utan recept.

De spanska myndigheterna utfärdade framställningar om ömsesidig rättslig hjälp till Österrike, Belgien, Cypern, Tyskland, Indien och USA för att identifiera de som gagnats av den olagliga verksamheten och försöka lokalisera och beslagta vinningen av brotten, som beräknades uppgå till cirka 1,8 miljoner EUR. Till följd av mötena vid Europol om potentiella kopplingar till utredningar i andra länder, kontaktade de spanska myndigheterna Eurojust för att samordna ärendets rättsliga aspekter. Ett samordningsmöte hölls i mars 2014 där Spanien, Österrike, Belgien, Cypern, Tyskland, Frankrike, Storbritannien, USA och Europol deltog.

Som ett resultat av mötet, identifierades nära kopplingar mellan ärenden i flera stater och en JIT, där Eurojust och Europol deltog, inrättades mellan Österrike, Spanien och Frankrike. JIT:n finansierades genom Eurojust och utvidgades senare till att även innefatta Storbritannien. Samordningsmötet möjliggjorde även diskussioner om de brott som var under utredning i varje enskild stat för att undvika behörighetskonflikter eller ne bis in idem-problem. Slutligen kunde deltagarna, med hjälp av Eurojusts analys av framställningarna om ömsesidig rättslig hjälp, identifiera överlappande framställningar, samordna deras verkställande, komma överens om villkor för delning av bevisning och identifiera ett bankkonto som dykt upp i de österrikiska, spanska och franska förfarandena.

I juni 2014 genomförde de spanska myndigheterna ett nytt gripande och ett beslag på 25 000 tabletter, och ny bevisning samlades in i Österrike, Frankrike och Storbritannien som visade behovet av att diskutera möjliga åtgärder på kort sikt. För detta ändamål hölls ett samordningsmöte i Wien med deltagande av Österrike, Spanien, Frankrike, Eurojust och Europol. De pågående förfarandena diskuterades och man enades om en gemensam strategi. Österrike, Spanien och Frankrike fokuserade på bedrägeri och brott som rör folkhälsan, medan Storbritannien tillämpade en innovativ strategi genom att endast utreda penningtvätsverksamhet, med tonvikt på spårning av tillgångar för vidare frysning. Den brittiska utredningen gynnades av utredningarna i de andra staterna genom att man kunde bevisa att förbrott begicks på andra håll i Europeiska unionen.

Under mötet togs beslutet att genomföra samordnade insatser under en gemensam insattdag för att samla in ytterligare bevisning. Då de flesta planerade insatserna hade en rättslig komponent, till exempel verkställandet av en framställning om ömsesidig rättslig hjälp, anordnades en samordningscentral vid Eurojust i september 2014 med deltagande av samtliga JIT-medlemmar.

Under insattdagen greps 12 misstänkta och 16 personer förhördes, antingen som misstänkta eller som vittnen. Österrike, Ungern och Storbritannien genomförde 23 husrannsakingar och 91 bankkonton frystes eller beslagtogs i de deltagande staterna, tillsammans med 1 miljon tabletter. Tillgångar till ett uppskattat värde av cirka 7,8 miljoner EUR beslagtogs.

Ett sista samordningsmöte hölls vid Eurojust i mars 2015 för att utbyta information om förfarandena i de deltagande staterna och utvärdera JIT-samarbetet.

som deltar i utredning och åtal av ärenden som rör återvinning av tillgångar. Forummedlemmarna betonade möjligheten att använda förverkade tillgångar i allmänhetens intresse eller för sociala ändamål för att stärka allmänhetens förtroende för rättssystemet. När det kommer till erkännande och verkställande av beslut om förverkande utan föregående dom, indikerade forummedlemmar att det kan behövas en mer nyanserad analys av de frågor som lyfts om huruvida sådana beslut inte ska vara föremål för ömsesidigt erkännande då de kan strida mot grundläggande rättigheter som föreskrivs i Europakonventionen om mänskliga rättigheter. I detta avseende kan ytterligare lagstiftningsåtgärder övervägas på EU-nivå för att stödja förverkande utan föregående dom. En definition av ett begränsat rättsmedel för förverkande utan föregående dom, med minimigarantier, som kan åtnjuta ömsesidigt erkännande på EU-nivå föreslogs.

När det gäller Eurojusts roll, betonade forummedlemmarna mervärdet av Eurojusts operativa verktyg, såsom samordningsmöten, som ett betrott forum där praktiker kan utbyta information och där husrannsakingar, beslag och gripanden kan samordnas. På samma sätt stödjer Eurojust aktivt medlemsstaterna i inrättandet och administrationen av JIT och genom att underlätta rättsligt samarbete med tredjeländer.

Slutligen ansåg forummedlemmarna att bästa praxis i medlemsstaterna borde samlas in och delas mellan praktiker och uppmuntrade Eurojust att fortsätta sina efterforskningar med syfte att utforma en godtagbar gemensam modell med minimigarantier som skulle kunna åtnjuta ömsesidigt erkännande på EU-nivå. I linje med dessa slutsatser, är Eurojust i färd att sammanställa relevant rättspraxis, både på europeisk och på nationell nivå.

Detta arbete berör frågor som uppkommit om förverkande utan föregående dom, såväl som frågor om grundlagsenlighet när det kommer till inhemsk lagstiftning om förverkande eller bevarande av egendom som möjligen kan tillåta definition av en begränsad modell för förverkande utan föregående dom med minimigarantier.

I december 2015 deltog Eurojust i mötet för Empacts experter på människohandel om finansiella utredningar och återvinning av tillgångar där man gav en presentation. Presentationen fokuserade på de utmaningar som identifierats i gränsöverskridande förfaranden rörande beslag och återvinning av vinning av brott.

Eurojusts administration

Eurojusts administration bistår kollegiet i dess operativa arbete och då kollegiet agerar som Eurojusts styrelse. Under 2015 hölls 27 operativa möten och 10 styrelsemöten. Administrationen bistod även de nationella kontoren i handläggningen av deras

ärenden. Sammanlagt hölls 128 kollegiegruppsmöten och kollegiearbetsgruppsmöten. Dessa är förberedande organ bestående av både kollegie- och administrationsmedlemmar som förbereder och genomför kollegiebeslut inom deras respektive kompetensområden.

4.1 Stöd till operativt och strategiskt arbete

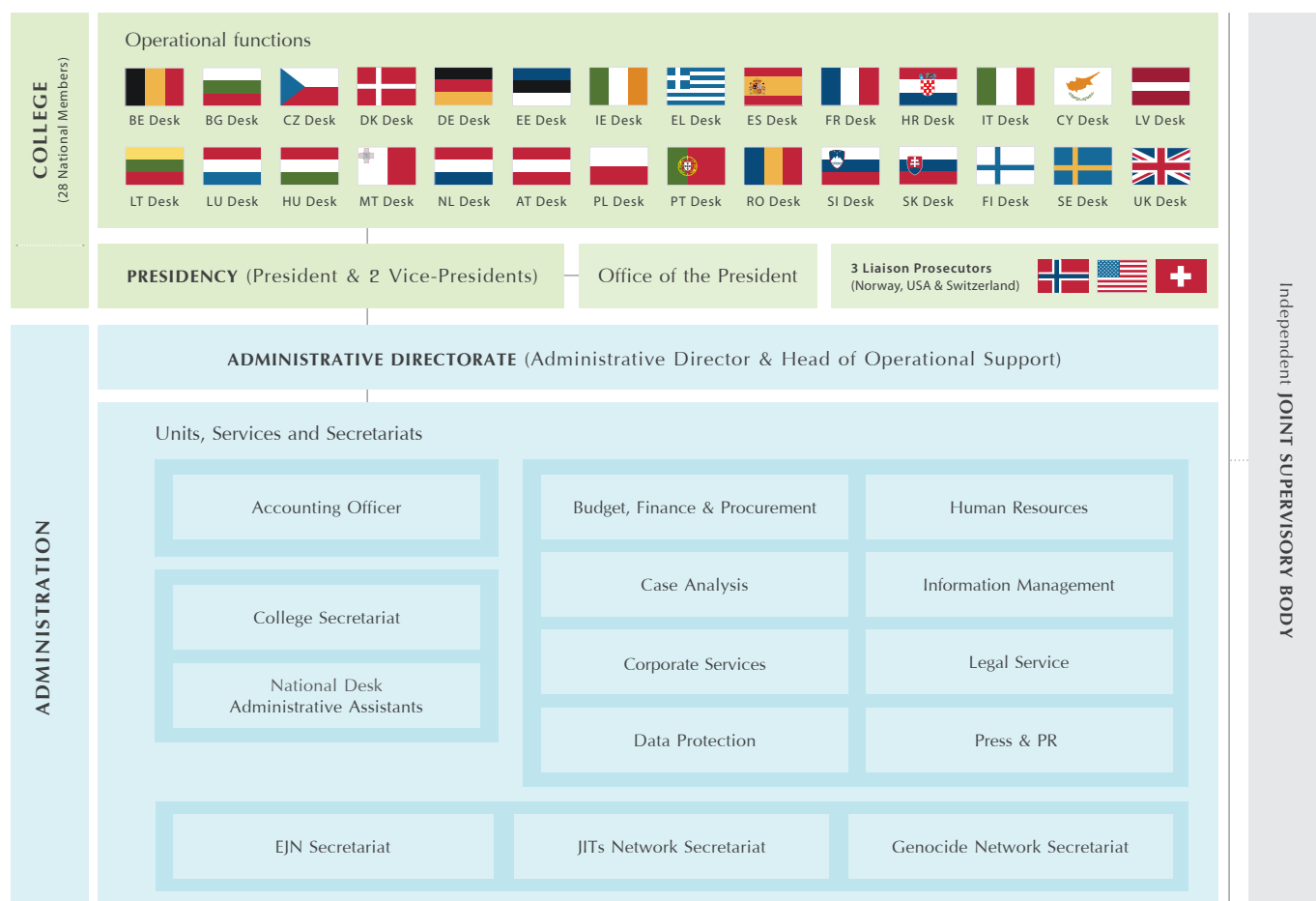
Administrationen bistår de nationella kontoren i deras arbete genom att hjälpa till med användningen av elektroniska verktyg för systematisk hantering av ärenden (i synnerhet Eurojusts diariesystem) och manuella register, i enlighet med de riktlinjer som antagits av kollegiet. Dessutom bistår administrationen, på begäran, vid förberedning och uppföljning av samordningsmöten och samordningscentraler, bland annat genom att tillhandahålla preliminära kommentarer till ärenden, analysrapporter såväl som rättsliga yttranden och råd om tillämpningen av rättsliga samarbetsinstrument.

Arbetet fortsatte med utvecklingen av *driftshandboken*, i synnerhet vad gäller riktlinjer för inledandet av Eurojust-ärenden och tre kapitel tillägnade operativa möten (nivå II-möten), samordningsmöten och samordningscentraler. Dessa viktiga delar av driftshandboken antogs av kollegiet i syfte att förbättra och harmonisera Eurojusts interna praxis och därmed

underlätta operativt arbete. Samtliga återstående kapitel lades fram inför kollegiet under 2015 för reflektion och diskussion.

Administrationen bidrog under 2015 till utvecklingen av ett nytt verktyg för kunskapshantering vid Eurojust. Utöver den fortsatta utvecklingen av Eurojusts diariesystem, utformades det nya ärendeupplysningsformuläret (CIF) som gjordes tillgängligt till alla nationella kontor. Ärendeupplysningsformuläret registrerar relevant information om ärenden, såsom hur hinder undanröjts, bästa praxis och lärdomar, och tillhandahåller en flexibel metod för att söka i insamlad data efter likheter mellan ärenden och sammanställa statistik.

Kollegiet introducerade, med stöd från administrationen, sju operativa frågor och fyra temadiskussioner under 2015.

Klaus Rackwitz, Administrative Director

Alfredo García Miravete, Operational Support

Mike Moulder, Budget, Finance & Procurement

Alinde Verhaag, Case Analysis

Jacques Vos, Corporate Services

Nikolaos Panagiotopoulos, Human Resources

Jon Broughton, Information Management

Catherine Deboyser, Legal Service

Diana Alonso Blas, Data Protection

Ulf Bergström, Press & PR

Carla García Bello, College Secretariat

Ola Löfgren, EJN Secretariat

Vincent Jamin, JITs Network Secretariat

Matevž Pezdirc, Genocide Network Secretariat

Operativa frågor

Nationella myndigheter kan be Eurojust att samla in information eller tillhandahålla rättsliga råd från medlemsstaterna om frågor som kan vara relevanta eller har operativa följder. Kollegiet registrerade sju sådana operativa frågor:

- (i) användningen av ömsesidig rättslig hjälp och villkor för att godkänna framställningar om ömsesidig rättslig hjälp i ärenden som rör överföringsbedrägeri;
- (ii) utlämning till Turkiet;
- (iii) *ne bis in idem* i samband med skattebedrägeri;
- (iv) utländska terroriststridande i Ukraina;
- (v) ny dansk vapenlagstiftning;
- (vi) hur audiovisuell inspelning av kommunikation mellan polis och misstänkta fungerar i de olika medlemsstaterna (både i förvar och vid vittnesmål) och
- (vii) hur man bör fortskrida med en utlämning av en person som finns på Krim.

Temadiskussioner

Till följd av kollegiets beslut av 2014, avsätts tid vid varje plenarmöte för att utbyta expertis och bästa praxis på områden av särskilt operativt intresse för Eurojust. Fyra temadiskussioner hölls:

- (i) virtuell/kryptovaluta;
- (ii) behörighetskonflikter;
- (iii) datalagring och
- (iv) kontrollerade leveranser.

Temadiskussioner förbereds av en föredragande från kollegiet, bistådd av administrationen.

I syfte att underlätta ett strukturerat utbyte av information mellan Eurojust och medlemsstaterna, förberedde administrationen en förbättrad, mer användarvänlig artikel 13-blankett, som antogs av kollegiet för vidare testning och utveckling. För att stödja ENCS arbete, uppdaterade administrationen regelbundet extranät-området som utformats för Eurojusts nationella kontaktpersoner. I samband med detta fortsatte nationella riktlinjer för tillämpningen av artikel 13 och distribution av ärenden mellan Eurojust och EJM att samlas in och uppdateras, tillsammans med *fiches suédoises*, vilket tillhandahöll en översikt över upprättning och drift av ENCS i medlemsstaterna.

Administrationen fortsatte under hela 2015 att bistå kollegiet med övervakning och analys av pågående förhandlingar om utkasten till Eurojust-, Europol- och EPPO-förordningarna och med förberedning av relaterade Eurojust-yttranden och bidrag till EU-intressenter. Därtill hjälpte administrationen till med att utarbeta och övervaka åtgärdsplanerna för genomförandet av rekommendationerna från sjätte rundan av ömsesidiga utvärderingar och den externa utvärderingen.

4.2 Personal och budget

I slutet av 2015 hade Eurojust 349 befattningshavare, däribland 69 nationella medlemmar, biträdande nationella medlemmar och assistenter, 199 tillfälligt anställda, 7 interimsanställda, 23 kontraktsanställda, 23 utsända nationella experter och 28 praktikanter.

Eurojusts budget för 2015 uppgick till 33,818 miljoner EUR, inklusive ändringsbudgeten för att åtgärda det förväntade budgetunderskottet kopplat till personalkostnader.

Eurojust stod år 2015 åter igen inför ett budgetunderskott till följd av oförutsedda kostnadsutvecklingar kombinerat med strukturella underskott i Europeiska kommissionens meddelande om programplaneringen för mänskliga och ekonomiska resurser. (hädanefter kallat den fleråriga budgetramen (MFF)). För det andra året i följd tvingades Eurojust ta till begränsande åtgärder, med förbehåll för en ändringsbudget, däribland uppskjutning av verksamhet och senareläggning av teknologiska utvecklingar avsedda att ge långsiktiga effektivitetsvinster.

Då det inte var säkert huruvida ändringsbudgeten skulle bekräftas och den inte bekräftades officiellt förrän årets sista kvartal, tvingades Eurojust bordlägga leveransen av sitt årliga arbetsprogram (AWP) för att säkerställa att organisationens rättsliga förpliktelser och operativa arbete fortsatt prioriterades. Även om Eurojust framgångsrikt genomförde sin budget och säkrade erkännande för de extra anslag som krävdes genom ändringsbudgetar, resulterade den oundvikliga ökningen av överföringar mellan budgetposter och budgetår i anmärkningar från revisorerna gällande brister i budgetplanering och budgetgenomförande.

Då antagna budgetar och ändringsbudgetar under de tre senaste åren (inklusive 2016) överskridit taket för den fleråriga budgetramen, är Eurojust optimistiskt att översynen av den fleråriga budgetramen som planeras av Europeiska kommissionen år 2016 (parallellt med 2017 års budgetcykel) kommer att åtgärda situationen när det gäller budgeten och antalet budgetposter. I detta avseende ansöker Eurojust om en granskning av den fleråriga budgetramen för att få strukturella underskott och andra oförutsedda kostnader erkända. En sådan granskning kommer inte bara innebära en effektivitetsvinst, men kommer framförallt säkra medel för Eurojust att fullt ut kunna använda sina (mänskliga) resurser för att svara på medlemsstaternas ökande efterfrågan på rättsligt samarbete och, som planerat, driva på det årliga arbetsprogrammets mål. Utan denna nödvändiga ändring av MFF-taken för Eurojust för perioden 2017-2020 kommer kumulativa och oundvikliga rättsliga/ekonomiska skyldigheter att påverka Eurojusts operativa arbete.

Det finansiella resultatet förbättrades jämfört med 2014, med ett budgetgenomförande på 99,86 procent. I enlighet med det interinstitutionella avtalet och kravet att minska antalet tjänster med 5 procent, identifierade Eurojust fyra lediga tjänster som utsetts för detta ändamål under 2015, i enlighet med organisationens strategi att inte säga upp befintliga anställningsavtal för att uppnå sådana minskningar.

Genomförandet av projektet om förbättring av periodiserad redovisning (ABAC Enhancement Project) möjliggör ett effektivare utnyttjande av Eurojusts administrativa mänskliga resurser, medan det nya tidsregistreringsverktyget (eRecording), som infördes av den administrativa direktören för all administrativ personal under 2015, är ett viktigt steg mot verksamhetsbaserad övervakning och rapportering.

Eurojust fortsatte att utbyta sitt arbetsprogram med de andra RIF-myndigheterna och bidrog också med feedback om de andra RIF-myndigheternas planeringsdokument.

Konsoliderad årlig verksamhetsrapport

Den administrativa direktörens konsoliderade årliga verksamhetsrapport (CAAR) för 2015, som var under beredning vid tiden för publiceringen av Eurojusts årsrapport för 2015, innehåller ytterligare detaljerad information om administrationens prestationer under året. Rapportering genom CAAR följer den struktur som godkänts av cheferna för EU:s myndigheter och bygger huvudsakligen på genomförandet av målsättningar, verksamhet och nyckelresultatindikatorer fastställda i Eurojusts årliga arbetsprogram för 2015 för varje strategiskt mål, såväl som de tilldelade mänskliga och ekonomiska resurserna.

4.3 Extern kommunikation

Eurojust fokuserade på sex områden: (i) företagskommunikation och identitet, dvs. varumärkesprofilering, marknadsföring och positionering; (ii) externa och EU-relationer; (iii) ökning av genomslagskraft i medier och medietäckning över hela Europa; (iv) förstärkning av Eurojusts digitala kommunikation; (v) publikationer, d.v.s. studier, rapporter och broschyrer och (vi) intern kommunikation.

Eurojust publicerar regelbundet pressmeddelanden och nyheter (95 under 2015) om både sitt operativa arbete och icke-operativa arbete.

Inom ramen för Nätverket av RIF-myndigheter, som upprättades vid eu-LISA år 2015, bidrog Eurojust till RIF-myndigheternas [videoklipp](#). Eurojust bidrog också till en pamflett om krisplatser tillsammans med Frontex, Easo, Europol, eu-LISA och FRA.

Eurojusts publikationer och informationsgrafik finns tillgängliga på vår [webbplats](#).

Ett urval av Eurojustpublikationer år 2015

Eurojust höll marknadsföringsseminarier i Irland i mars, Spanien i maj och Rumänien i november och vandringsutställningar på 42 platser i olika medlemsstater, som en del av ett pågående initiativ att uppmärksamma Eurojusts arbete och göra praktiker i medlemsstaterna medvetna om Eurojusts värde och effektivitet när det kommer till gränsöverskridande ärenden. Marknadsföringsseminarierna behandlar utförligt Eurojusts arbete och hur Eurojust kan bistå praktiker. Vandringsutställningarna tillhandahåller en mer allmän översikt över Eurojusts arbete.

4.4 Nya lokaler

Byggnadsarbetet fortsatte som planerat under 2015 och tidsplanen för programmet kunde hållas. Under kvartal 4 började byggnaden ta form.

Designprojektet avslutades och upphandlingsförfaranden påbörjades. Dessa kommer att avslutas under 2016.

Allmänhetens tillgång till Eurojusts handlingar

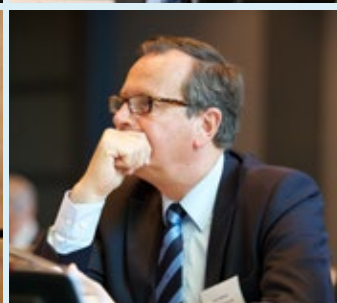
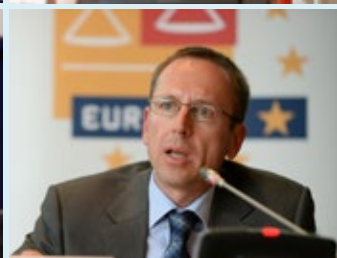
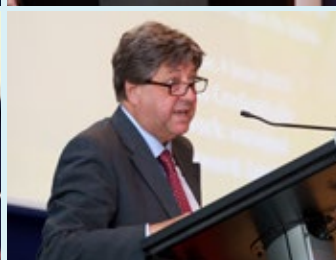
Allmänhetens tillgång till Eurojusts handlingar

Under 2015 mottogs 18 ansökningar om tillgång till [Eurojusts handlingar, en minskning jämfört](#) med 25 ansökningar år 2014. Inga beviljade ansökningar mottogs under 2015. Mer information finns tillgänglig på Eurojusts webbplats.

Offentligt register

Det [offentliga registret](#) har utformats för att ge medborgare lättare tillgång till handlingar som finns hos Eurojust, utan behovet av en formell ansökan om tillgång. Det offentliga registret finns tillgängligt på Eurojusts webbplats.

Strategiskt seminarium om *behörighetskonflikter* under det lettiska EU-ordförandeskapet

Arbetsseminarium om *datalagring* under det luxemburgska EU-ordförandeskapet

Eurojust och nätverken av praktiker

Eurojust administrerar sekretariaten för EJM, JIT-nätverket och Nätverket mot folkmord, som drar nytta av Eurojusts resurser. Sekretariatens medlemmar är en del av Eurojusts personalstyrka och säkerställer regelbunden rapportering till kollegiet om initiativ och verksamhet. Sekretariaten tillhandahåller tjänster till nätverken och underlättar samarbete med de nationella kontoren inom deras gemensamma handlingsområden.

Eurojust stödjer även det Rådgivande forumets verksamhet.

5.1 Europeiska rättsliga nätverket

Det Europeiska rättsliga nätverket (EJM) är ett nätverk av kontaktpunkter för främjandet av straffrättsligt samarbete. Nätverket inrättades år 1998 och sekretariatet inrättades år 2003 vid Eurojust.

Möten 2015 års plenarmöten hölls i Riga och Luxemburg. Mötet i Riga behandlade EU:s rambeslut om överföring av fångar och direktivet om europeiska skyddsordern. Under mötet i Luxemburg diskuterades de tre direktiven om processuella rättigheter för misstänkta och tilltalade personer. Tre möten hölls vid Eurojust i Haag: det ordinarie mötet, de nationella kontaktpersonernas möte och mötet för kontaktpersonerna för verktyg. Dessutom hölls regionala möten i Kroatien, Estland och Litauen och nationella möten i Bulgarien, Frankrike och Portugal för att diskutera och stärka det internationella rättsliga samarbetet inom olika områden, inklusive förbindelser mellan EJM och Eurojust. Företrädare för Eurojusts nationella kontor deltog i dessa möten.

EJM:s nyhetsbrev EJM:s nyhetsbrev lanserades under 2015 som ett sätt att informera EJM-kontaktpunkterna om EJM:s och dess sekretariats pågående verksamhet.

EJM:s ordförandeskapstrio EJM ändrade den nuvarande ordförandeskapstrios arbetsmetod till förmån för en mer dynamisk metod, där framtida EJM-ordförandeskap engageras i planeringsverksamhet i ett tidigare skede. Detta nya format, EJM:s ordförandeskapsstyrelse, består av föregående, nuvarande och de två kommande ordförandeskapen för EJM.

EJM och Eurojust EJM och Eurojust arbetade tillsammans på en gemensam strategi för rekommendationerna rörande EJM från den sjätte rundan av ömsesidiga utvärderingar. En åtgärdsplan upprättades för att säkerställa att rekommendationerna genomfördes. Det gemensamma dokumentet [Bistånd i internationellt samarbete i brottmål för praktiker: Europeiska rättsliga nätverket och Eurojust, 'Vad kan vi göra för er?',](#) översattes till alla officiella EU-språk och publicerades på EJM:s och

Eurojusts webbplatser. Detta gemensamma dokument informerar rättsliga praktiker i medlemsstaterna om tjänster och stöd som EJM och Eurojust kan tillhandahålla för att hjälpa praktiker att avgöra huruvida ärenden bör handläggas av EJM eller Eurojust. Dokumentet säkerställer också att både EJM och Eurojust handlägger ärenden som faller inom deras respektive mandat genom att använda tid och resurser effektivt och förhindra dubbelarbete.

EJM:s hemsida En ny [hemsida](#) för EJM:s webbplats lanserades. Den nya designen erbjuder förenklad tillgång till information och verktyg på webbplatsen. Webbplatsens rättsliga bibliotek har nu alla formulär för instrument för ömsesidigt erkännande av straffrättsligt samarbete i redigerbart Word-format och på samtliga EU-språk. Den nya versionen av den rättsliga atlasen släpptes. Den kan hjälpa praktiker att identifiera behöriga myndigheter för samtliga instrument för ömsesidigt erkännande såväl som för traditionella framställningar om ömsesidig rättslig hjälp.

E-juridikportalen Diskussioner om samarbete mellan EJM och E-juridikportalen fortsatte med målsättningen att EJM:s webbplats ska läggas upp på E-juridikportalen, det elektroniska gränssnittet för området med frihet, säkerhet och rättvisa.

Utbildning EJM:s sekretariat anordnade det sjätte engelska-utbildningstillfället för EJM:s kontaktpunkter i samarbete med Europeiska rättsakademien (ERA) i Trier. Under en vecka lärde sig praktiker uttryck och vokabulär för straffrättsligt samarbete och utbytte information om sina respektive nationella system.

5.2 Nätverket av nationella experter på gemensamma utredningsgrupper

JIT-nätverket, som inrättades år 2004, består av rättsliga kontaktpunkter och kontaktpunkter för brottsbekämpning som ansvarar för att öka användningen av JIT och främja utbytet av information och bästa praxis mellan medlemsstater. Eurojust har administrerat nätverkets sekretariat sedan 2011, vilket har bidragit till ett mer effektivt samarbete.

Årsmöte Det elfte årsmötet för de nationella experterna på JIT hölls den 11 och 12 juni 2015. Huvudtemat för årets möte var *Förbättring av tillgång till JIT: vilka verktyg kan stödja innovativ praxis?*, med målsättningen att, mot bakgrund av vunna erfarenheter, bedöma behovet av att se över de befintliga JIT-stödverktygen (JIT-handboken, modellavtalet, Operativa åtgärdsplaner för JIT). [Slutsatserna från mötet](#) finns tillgängliga på Eurojusts webbplats.

Funding joint investigation teams

Providing technical and financial support to JITs is part of Eurojust's mission to stimulate and improve the coordination of investigations and prosecutions in cross-border criminal cases. This funding programme ensures that financial and other organisational constraints linked to the cross-border nature of a case do not hinder the establishment and operational needs of a JIT.

Who can apply?

- Judicial and/or law enforcement authorities
- JITs between EU States and
JITs between EU/non-EU States
- Eurojust's National Members invited
to participate in the JIT

What is not covered?

- ✗ Costs prior to the JIT
- ✗ Domestic costs
- ✗ Purchase of equipment
- ✗ Pre-financing of costs

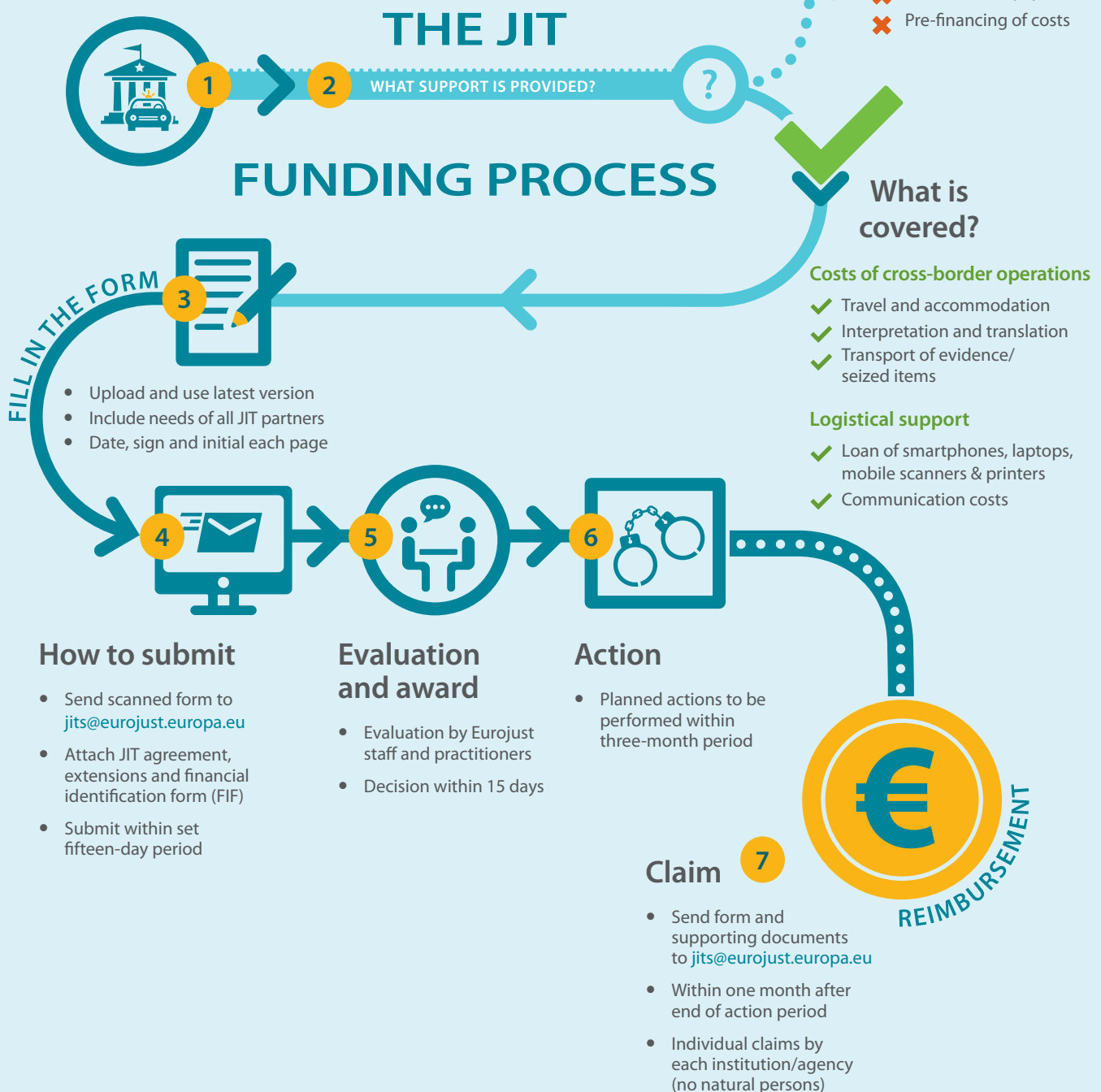
What is covered?

Costs of cross-border operations

- ✓ Travel and accommodation
- ✓ Interpretation and translation
- ✓ Transport of evidence/
seized items

Logistical support

- ✓ Loan of smartphones, laptops,
mobile scanners & printers
- ✓ Communication costs

Projekt Betydande framsteg gjordes när det kommer till JIT-nätverkets olika projekt. Sammanlagt 12 fiches espagnoles, sammanfattningar av medlemsstaternas lagstiftning om inrättande och administration av JIT, gjordes tillgängliga på JIT-nätverkets begränsade område på Eurojusts webbplats. I december släpptes en första *JIT-utvärderingsrapport* som gjordes tillgänglig till praktiker och intressenter. I detta dokument sammanställs kvantitativa och kvalitativa resultat från självbedömningen av 42 JIT:er som mottogs av sekretariatet mellan april 2014 och oktober 2015. Dokumentet ger en översikt över huvudsakliga fördelar, bästa praxis och utmaningar för praktiker vid användning av JIT.

Begränsat område för nätverket av nationella experter på JIT Det begränsade området för nätverket av nationella experter på JIT är en webbplattform som fungerar som ett enskilt arkiv för JIT-relaterad information, i synnerhet JIT-lagstiftning och praxis. Under 2015 togs, som en del av slutsatserna från årsmötet för JIT, beslutet att utvidga tillgången till denna plattform till alla intresserade EU-praktiker, däribland EJN-kontaktpunkter och ledare för JIT:er som mottagit ekonomiskt stöd.

Finansiering av JIT Den framgångsrika interaktionen mellan Eurojust och JIT-nätverket framgår också av det ansvar som ges till sekretariatet, sedan 2013, att förvalta Eurojusts ekonomiska stöd till JIT-verksamhet (se avdelning 1.4).

Utbildning TJIT-nätverket och dess sekretariat fortsatte det framgångsrika samarbetet med Cepol och EJTN för att utforma och genomföra praktiska utbildningar om JIT, både inom och utanför Europeiska unionen, vilket spelar en viktig roll i förbättringen av användningen av verktyget.

5.3 Nätverket mot folkmord

Nätverket mot folkmord inrättades år 2002 för att säkerställa nära samarbete mellan nationella myndigheter vid utredning och åtal av folkmord, brott mot mänskligheten och krigsbrott genom utbyte av operativ information, bästa praxis och erfarenheter. Sekretariatet för nätverket mot folkmord inrättades vid Eurojust i juli 2011.

Möten Två plenarmöten hölls vid Eurojust under 2015, ett i april om användning av öppna källor och jordobservationsuppgifter i utredningar och åtal av centrala internationella brott och ett i oktober om skillnaderna mellan stridande och civila och om möjligheter att åtala deltagare i aktuella väpnade konflikter i enlighet med olika former av lagstiftning (terroristbekämpning, internationella brott, vanliga brott). Slutsatserna från plenarmötena finns tillgängliga på Eurojusts [webbplats](#). Dessutom hölls två ad hoc-möten för att diskutera och föra framåt nationella utredningar om de pågående väpnade konflikterna i Syrien och underlätta samarbete kring frågor rörande den tidigare konflikten i Liberia.

Strategidokument Framsteg gjordes i och med publiceringen av *strategin*, innehållande en omfattande uppsättning åtgärder för att stärka stödet till de nationella myndigheterna i kampen mot [straffrihet](#). Strategin godkändes av justitie- och inrikesministrarna och har blivit ett EU-referensverktyg med praktiska riktlinjer för utredning och åtal av centrala internationella brott på nationell nivå. Dokumentet har översatts till samtliga EU-språk och finns tillgängligt på Eurojusts webbplats.

Utvidgning av det begränsade området Det begränsade området, en webbplattform innehållande information som är relevant för nationella myndigheter i kampen mot straffrihet, utvidgades ytterligare och uppdaterades för att kunna tillhandahålla en mer användarvänlig och hjälpsam tjänst till de nationella kontaktpunkterna.

Utbildning Under 2015 hölls för först gången utbildningar för domare och åklagare om centrala internationella brott och detaljerna kring åtal och rättegångar för dessa. Utbildningen utformades och genomfördes av sekretariatet för nätverket mot folkmord i samarbete med EJTN. Utbildningen fokuserade på de rättsliga detaljerna kring internationella straffrättsärenden och tillämpning av dessa på inhemska jurisdiktioner. Den innehöll moduler om fastställande av brott, ansvarstyper, bevisrelaterade utmaningar och praktiska komponenter för underbyggande av ärenden inför rättegång, samt moduler om rättsligt samarbete med tredjeländer, FN och välgörenhetsorganisationer.

5.4 Rådgivande forumet för allmänna åklagare och chefer för allmänna åklagarmyndigheter i EU:s medlemsstater

Det [Rådgivande forumet](#) inrättades år 2010 för att stärka det rättsliga samarbetet och ömsesidiga förtroendet mellan medlemsstaterna och för att tillhandahålla bidrag från rättsväsendet till EU-institutioner för utvecklingen av området med frihet, säkerhet och rättvisa. Eurojust fortsatte under 2015 att tillhandahålla rättsligt, administrativt och finansiellt stöd till det Rådgivande forumets verksamhet, däribland genom att stå värd för forumets möten som hålls två gånger om året.

Eurojust stod i juni 2015 värd för det [9:e mötet för det Rådgivande forumet](#) under det Lettiska ordförandeskapet. Mötet sammankallades av Lettlands riksåklagare och gav forummedlemmarna en möjlighet att diskutera inrättandet av EPPO och dess förhållande till Eurojust med Věra Jourová, kommissionär för rättvisa, konsumenter och jämställdhet. Forummedlemmarna

utbyte, mot bakgrund av nuvarande och framtida rättsliga ramar, sin syn på EPPÖ:s, Eurojusts, EJP:s, Europols och OLAFs roller. Eurojust presenterade sin syn på utländska terroriststridande och det straffrättsliga svaret, ett ämne som även det är av stort intresse. Det rådgivande forumets möte sammanföll med Eurojusts strategiska seminarium, *Conflicts of jurisdiction, transfer of proceedings and ne bis in idem: successes, shortcomings and solutions. (Behörighetskonflikter, överföring av förfaranden och ne bis in idem: framgångar, brister och lösningar)*. Det rådgivande forumet enades om gemensamma slutsatser för frågan utifrån seminariets resultat och bidrag från forummedlemmarna (se avdelning 3.1).

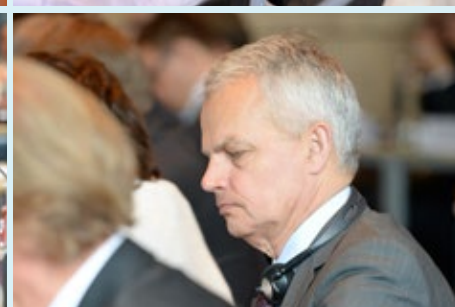
Luxemburgs riksåklagare sammankallade det [10:e mötet för det Rådgivande forumet](#) vid Eurojust i december 2015. Forummedlemmarna diskuterade de praktiska konsekvenserna av EU-domstolens ogiltigförklarande av datalagringsdirektivet för utredningar och åtal. Eurojust presenterade till deltagarna sitt senaste arbete

inom området terroristbekämpning och utländska terroriststridande, såväl som information om de senaste EU-initiativen för att hantera migrationskrisen och Eurojusts verksamhet för att ta itu med människosmuggling. Forummedlemmarna utbytte erfarenheter rörande utmaningar på nationell nivå och de gemensamma slutsatserna kommer att läggas fram inför EU:s beslutsfattare inom dessa områden. Det rådgivande forumets möte föregicks av ett Eurojust-arbetsseminarium, *Data retention in the fight against serious crime: the way forward (Datalagring i kampen mot grov brottslighet: vägen framåt)* (se avdelning 3.2).

Båda tillfällena samlade ett brett spektrum av experter och företrädare på hög nivå för nationella åklagarmyndigheter, såväl som företrädare för EU-myndigheter och institutioner. I samband med femårsdagen för det Rådgivande forumet, sju sattes en diskussion om det Rådgivande forumets framtida utformning och innehåll. [Slutsatserna från det Rådgivande forumets möten](#) finns tillgängliga på Eurojusts webbplats.

Det Rådgivande forumets möten under det lettiska EU-ordförandeskapet...

...och det luxemburgska ordförandeskapet

Utvärdering och framtidsperspektiv

Tema

Sjätte rundan av ömsesidiga utvärderingar i medlemsstaterna

I enlighet med den gemensamma åtgärden 97/827/RIF, antagen av rådet den 5 december 1997, beslutade GENVAL i juni 2011 att den sjätte rundan av ömsesidiga utvärderingar skulle ägnas åt det praktiska genomförandet i medlemsstaterna av rådets beslut 2002/187 RIF av den 28 februari 2002 om inrättandet av Eurojust i syfte att stärka kampen mot grov brottslighet, i dess ändrade lydelse enligt besluten 2003/659/RIF och 2009/426/RIF, samt av den gemensamma åtgärden 98/428/RIF av den 29 juni 1998 om inrättandet av ett europeiskt rättsligt nätverk, som upphävts och ersatts av rådets beslut 2008/976/RIF om det Europeiska rättsliga nätverket för brottmål i medlemsstaterna.

Inbördes utvärderingar genomfördes av experter i medlemsstaterna mellan maj 2012 och maj 2014; Eurojust-observatörer deltog vid varje utvärdering. Efter besök på plats i medlemsstaterna, utarbetade experterna rapporter med stöd från rådets sekretariat och observatörerna. Slutrapporten, som speglar det övergripande resultatet av den sjätte rundan av ömsesidiga utvärderingar, antogs den 17 december 2014. Rapporten innehåller 24 rekommendationer till medlemsstaterna, europeiska institutioner, Eurojust och EJN.

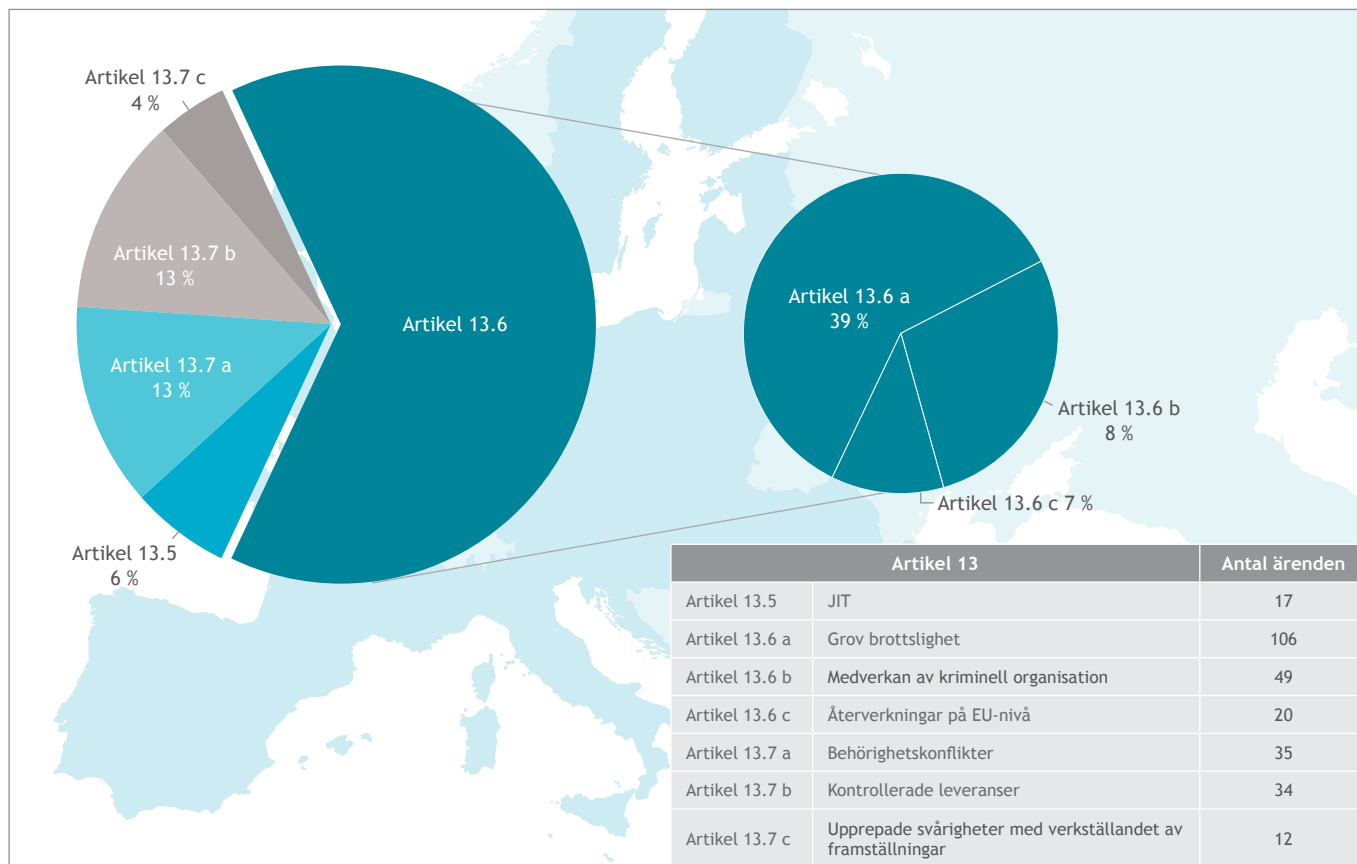
Eurojusts kollegium antog i oktober 2014 en intern åtgärdsplan för att underlätta genomförandet av

rekommendationerna till Eurojust från den sjätte rundan av ömsesidiga utvärderingar. Ytterligare framsteg gjordes under 2015 när det gäller genomförandet på samtliga områden, dvs. förstärkning av Eurojusts operativa kapacitet, ökning av medel och verktyg för informationsutbyte med behöriga nationella myndigheter och ytterligare rationalisering av samarbetet med EJN.

Eurojusts extranät

Eurojusts extranät är ett begränsat område på Eurojusts webbplats som är tillgängligt för Eurojusts nationella kontaktpersoner. Extranätet innehåller handlingar som är av betydelse för praktikernas arbete, såsom nationella riktlinjer för fördelning av ärenden mellan Eurojust och EJN, nationella riktlinjer för genomförandet av artikel 13 i Eurojustbeslutet och *fiches suédoises* om inrättandet av ENCS i medlemsstaterna.

Artikel 13-ärenden

Fiches suédoises

Fiches suédoises tillhandahåller en överblick över de nationella samordningssystemens struktur och funktion per medlemsstat. Detta verktyg uppdateras regelbundet av Eurojust för att stödja genomförandet av ENCS och utbytet av erfarenhet och bästa praxis. Sedan november 2014 innehåller *fiches suédoises* en sektion med en samling av tillgängliga nationella riktlinjer för genomförandet av artikel 13 i Eurojustbeslutet och fördelningen av ärenden mellan Eurojust och EJN.

Extern utvärdering av Eurojust och dess verksamhet

Artikel 41a i Eurojustbeslutet föreskriver att kollegiet skall beställa en oberoende extern utvärdering av genomförandet av Eurojustbeslutet såväl som av Eurojusts verksamhet innan 4 juni 2014 och därefter var femte år.

Eurojusts kollegium påbörjade år 2013 beställningsförfarandet för en utvärdering av Eurojust genom att anta riktlinjerna för utvärderingen i samråd med Europeiska kommissionen. Ett upphandlingsförfarande genomfördes under första halvan av 2014 och EY (tidigare Ernst and Young) fick i uppdrag att genomföra utvärderingen.

Utvärderingen av Eurojust genomfördes från september 2014 till juni 2015. [EY:s slutrapport](#) om utvärderingen av Eurojustbeslutet och Eurojusts verksamhet utfärdades den 30 juni 2015. Rapporten överlämnades till Europeiska kommissionen, Europaparlamentet och Rådet.

Kollegiet beaktade och diskuterade EY:s rekommendationer för utveckling och förbättringar, i synnerhet vad gäller kollegiets styrelseform och behovet av att rationalisera interna arbetsstrukturer, praxis och operativa förfaranden. I slutet av 2015 antog kollegiet en intern åtgärdsplan för genomförandet av rekommendationerna som kompletterar den interna åtgärdsplanen kopplad till den sjätte rundan av ömsesidiga utvärderingar. Ordföranden rapporterade i december 2015 till

Europeiska parlamentet om resultaten från utvärderingen och Eurojusts planerade uppföljning.

Utvecklingar i lagstiftning rörande Eurojustförordningen

I enlighet med artikel 85 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (TFEU), och för att stärka Eurojust och öka dess effektivitet, presenterade den Europeiska kommissionen ett förslag till en Eurojust-förordning i juli 2013. I mars 2015 antog rådet en partiell allmän riktlinje som omfattar bestämmelserna i utkastet till förordningen, med undantag för de bestämmelser som rör EPPO. Eurojust fortsatte att bidra till EU-institutionernas förhandlingar utifrån sin erfarenhet, bland annat vad gäller skydd av personuppgifter.

Europeiska kommissionen lanserade ett förslag till lagstiftning för inrättandet av en Europeisk allmän åklagarmyndighet parallellt med förslaget till en Eurojust-förordning, med beaktande av artikel 86 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, som föreskriver att en framtida Europeisk allmän åklagarmyndighet kan upprättas från Eurojust. Det funktionella förhållandet mellan en framtida Europeisk allmän åklagarmyndighet och Eurojust och dess inverkan på Eurojusts verksamhet och resurser är fortsatt under övervägande av EU-institutionerna. Eurojust har delat med sig av sina åsikter och farhågor till EU-institutionerna utifrån sin erfarenhet.

Citat från EY:s slutrapport:

"Eurojust är en fundamentalt effektiv organisation som gång på gång fortsätter att utmärka sig i sitt centrala operativa arbete. Det totala antalet ärenden hos Eurojust har ökat stadigt (från 1085 ärenden år 2007 till 1804 ärenden år 2014), vilket intygar det goda anseende och det förtroende som organisationen byggt upp hos nationella myndigheter och det mervärde som organisationen har kunnat tillföra."

Uppföljning av rådets slutsatser

I juli antog RIF-rådet [utkastet till slutsatserna om Eurojusts årsrapport 2014](#). Mer information kan hittas nedan om de områden där rådet bad Eurojust att förbättra sitt arbete och/eller gav rekommendationer.

Förstärkning av operativ kapacitet

- ▶ Utveckling av en driftshandbok för att förbättra Eurojusts effektivitet, bland annat innehållande riktlinjer för samordningsmöten.
- ▶ Eurojust övervakar och utvärderar regelbundet de nationella myndigheternas användning av journalsamordning. Journalsamordningen har utformats för att användas av behöriga nationella myndigheter för att kontakta deras respektive nationella företrädare vid Eurojust i brådskande fall utanför kontorstid. Journalsamordningen svarar på uppringarens eget språk och vidarebefordrar samtalet till den nationella journalsamordningsföreträdare som är i tjänst. Den externa utvärderingen av Eurojust kom till slutsatsen att användningen av journalsamordning hittills har varit relativt begränsad. De nationella medlemmarna kunde kontaktas dygnet runt även innan journalsamordningen infördes. Eurojust bidrog till förhandlingarna om texten för Eurojustfördraget och föreslog strykning av frasen "*genom en enda OCC-kontaktpunkt vid Eurojust*", då detta begränsar alternativa lösningar.
- ▶ Arbetet med en förbättrad, mer användarvänlig artikel 13-blankett påbörjades, med beaktande av relevanta rekommendationer från den sjätte rundan av ömsesidiga utvärderingar i medlemsstaterna.
- ▶ En ny funktion utvecklades, som ett resultat av artikel 13-meddelanden, för Eurojusts diariesystem för att stärka Eurojusts förmåga att tillgängliggöra feedback till nationella myndigheter. Denna nya lösning gör det möjligt att snabbt identifiera kopplingar genom diariesystemet och maximerar antalet användbara träffar.
- ▶ Ytterligare två säkra nätverksanslutningar mellan Eurojust och medlemsstater (Spanien och Luxemburg) togs i bruk under 2015, vilket innebär att antalet nu uppgår till 13.
- ▶ Två upgraderade versioner av diariesystemet togs fram för att stödja genomförandet av artikel 12 i Eurojust-beslutet i enlighet med Eurojusts regler för skydd av personuppgifter. Eurojust har fortsatt att utforska mer kostnadseffektiva lösningar för ENCS-medlemmar, i synnerhet nationella kontaktpersoner för Eurojust, att få tillgång till diariesystemet.
- ▶ De nationella kontaktpersonerna för Eurojust uppdateras regelbundet om nationella riktlinjer för genomförandet av artikel 13 och fördelningen av ärenden mellan Eurojust och EJN. Ytterligare information om ENCS funktion i medlemsstaterna kan hittas i *fiches suédoises*. All information finns tillgänglig på det begränsade området av Eurojusts extranät.
- ▶ Interna åtgärdsplaner har utvecklats för att i god tid och på ett effektivt sätt genomföra rekommendationerna från den sjätte rundan av ömsesidiga utvärderingar och den externa utvärderingen av Eurojust.

Brottsområde: terrorism - utländska terroriststridande och databrott

- ▶ Ökat informationsutbyte i enlighet med rådets beslut 2005/671/RIF;
- ▶ Eurojusts *TCM 2015*;
- ▶ Tredje Eurojust-rapporten om utländska terroriststridande;
- ▶ Associering med Europols kontaktpunkt Travellers;
- ▶ Eurojusts bidrag till *TE-SAT*;

- ▶ Taktiskt möte, *Towards a common judicial response to foreign fighters (Mot ett gemensamt rättsligt svar på utländska stridande)*;
- ▶ Årligt strategiskt möte för de nationella kontaktpersonerna för Eurojust för frågor som rör terrorism;
- ▶ Tillsättning av kontaktpunkter från Algeriet, Chile, Irak, Jordanien, Libanon, de Palestinska myndigheterna och Saudiarabien;
- ▶ Utstationering av en Eurojust-företrädare till EC3;
- ▶ Gemensamt dokument från Eurojust och Europol, *Common challenges in cybercrime cases (Gemensamma utmaningar i databrottsärenden)*;
- ▶ Konsekvensanalys om ogiltigförklarandet av datalagringsdirektivet från år 2006;
- ▶ Taktiskt möte, *Territoriality in cyberspace and the admissibility of e-evidence in cybercrime-related judicial proceedings (Territorialitet i cyberrymden och tillåtlighet av e-bevisning i databrottsrelaterade rättsliga förfaranden)*;
- ▶ Eurojust-möte, *Towards a Judicial Cybercrime Network (Mot ett rättsligt databrottsnätverk)*;
- ▶ Deltagande i sjunde rundan av ömsesidiga utvärderingar ägnat åt databrott.

Samarbete med partnererna EJN, Europol och OLAF

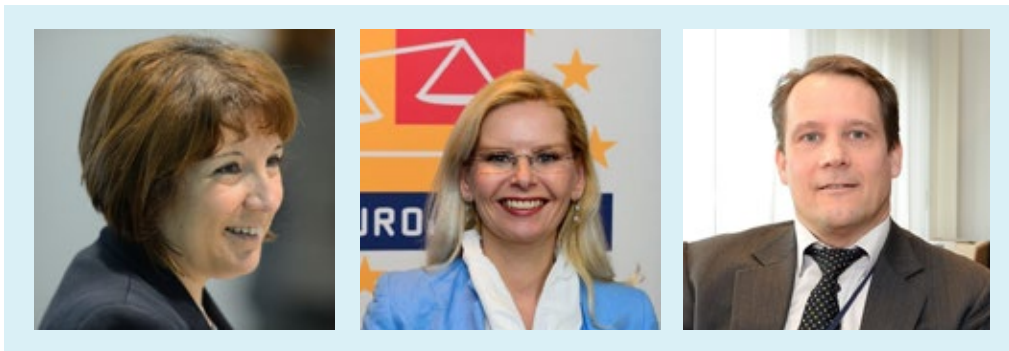
- ▶ Det gemensamma Europol/EJN-dokumentet, *Bistånd i internationellt samarbete i brottmål för praktiker: Europeiska rättsliga nätverket och Eurojust, 'Vad kan vi göra för er?',* översattes till alla officiella EU-språk och finns tillgängligt på båda webbplatser;
- ▶ Eurojust och EJN samordnade sina interna åtgärdsplaner för att följa upp rekommendationerna från den sjätte rundan av ömsesidiga utvärderingar;
- ▶ Europol deltog i 99 samordningsmöten och fem samordningscentraler och var engagerat i 34 Eurojust-ärenden;
- ▶ Formella associationer med 24 utav Europols 29 kontaktpunkter och aktivt deltagande i utvecklingen av 2016 års operativa åtgärdsplan;
- ▶ OLAF deltog i fem samordningsmöten och samarbetade med Eurojust i 20 ärenden; den första JIT:n med deltagande av OLAF.

Samarbete med tredjeländer

- ▶ Ökad inblandning av tredjeländer i Eurojusts ärenden, samordningsmöten, samordningscentraler och JIT;
- ▶ Avdelning av en Schweizisk sambandsåklagare till Eurojust;
- ▶ Förhandlingarna om samarbetsavtal med Ukraina och Montenegro avslutades;
- ▶ Eurojusts nätverk av kontaktpunkter utvidgades till 39 tredjeländer;
- ▶ Seminarium, *Application of the Mutual Legal Assistance and Extradition Agreements between the EU and the USA (Tillämpning av avtal om ömsesidig rättslig hjälp och utlämning mellan Europeiska unionen och USA)*;
- ▶ Eurojust diskuterade dessutom rollen och rättslig status för Eurojusts sambandsdomare i tredjeländer, däribland kriterier för att välja tredjeländer för utstationering; Eurojust fortsatte arbetet med de tekniska aspekterna av att anta, i samråd med Europeiska kommissionen, genomförandeavtalen i enlighet med artikel 27a.4 i Eurojust-beslutet;
- ▶ Eurojust stödjer flera projekt i västra Balkan.

Tack och farväl

Vi vill tacka **Donatella Frendo Dimech**, före detta nationell medlem för *Malta*, **Ingrid Maschl-Clausen**, före detta nationell medlem för *Österrike*, och **Harri Tiesmaa**, före detta nationell medlem för Finland, för deras arbete och värdefulla bidrag till Eurojust.

Vi tackar också **Teresa-Angela Camelio**, första assisterande till den Nationella Medlemmen för *Italien*, och **Pietro Suchan**, andra assisterande till den Nationella Medlemmen för *Italien*, för deras arbete på det Italienska kontoret och deras värdefulla bidrag till Eurojust.

© Eurojust, 2016

Alla rättigheter förbehålles. Ingen del av denna publikation får utan tillstånd av Eurojust återges eller mångfaldigas i grafisk, elektronisk, mekanisk eller annan form, till exempel genom fotokopiering, inspelning, bandupptagning eller system för lagring eller behandling av data.

Tack till alla enheter för deras bidrag.

Foton: Barry Irvine, Jakov Minić (Eurojust); Shutterstock

ISBN: 978-92-9490-035-7

9 789294 900357

EUROJUST

Maanweg 174, 2516 AB Haag, Nederländerna

Telefon: +31 70 412 5000 - E-post: info@eurojust.europa.eu - Webbplats: www.eurojust.europa.eu